

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

2010

Identificarea alternativelor de încurajare fiscală a microîntreprinderilor și IMM-urilor prin analiza facilităților financiar-fiscale acordate acestora în statele comunitare, precum și formularea unor propuneri de preluare în legislația românească

Amalia Fugaru (coordonator)
Mihai Panaite
Irina Elisabeta Adamescu

Studiu realizat în cadrul proiectului „Întărirea Capacității Instituționale de Management a Reformei privind Îmbunătățirea Mediului de Afaceri din România”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional „Dezvoltarea Capacității Administrative”

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Identificarea alternativelor de încurajare fiscală a microîntreprinderilor și IMM-urilor prin analiza facilităților financiar-fiscale acordate acestora în statele comunitare, precum și formularea unor propuneri de preluare în legislația românească

Amalia Fugaru (coordonator)
Mihai Panaite
Irina Elisabeta Adamescu

Studiu realizat în cadrul proiectului „Întărirea Capacității Instituționale de Management a Reformei privind Îmbunătățirea Mediului de Afaceri din România” implementat de SC GEA Strategy & Consulting SA, Centrul Român de Politici Economice și SC Delloite Consultanță SRL.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional „Dezvoltarea Capacității Administrative”

Iulie 2010

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

**Ministerul Administrației și
Internelor**

**Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”**

CUPRINS

Cuprins	3
Lista de tabele	4
Sumar	5
Propuneri.....	6
1. Fiscalitate.....	7
2. Măsuri de simplificare administrativă	8
3. Scheme de garantare și creditare.....	10
1. Fiscalitate	14
2. Măsuri pentru simplificare administrativă	22
3. Scheme de garantare și creditare.....	31
Anexa 1 – Fiscalitate.....	44
Anexa 2 – Măsuri administrative.....	54
Anexa 3 – Măsuri de finanțare și garantare	71

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GVERNUL ROMÂNIEI

**Ministerul Administrației și
Internelor**

Inovație în administrație

**Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”**

LISTA DE TABELE

Tabel 1. Veniturile bugetare din impozitul pe profit și venit (% din PIB).....	14
Tabel 2 Rata statutară a impozitului pe profit.....	15
Tabel 3 Nivelul ratei statutare pe profit	19

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

SUMAR

Studiul acesta face parte din proiectul „Întărirea capacității instituționale de management al reformei privind îmbunătățirea mediului de afaceri din România”, derulat de SC GEA Strategy & Consulting SA, Centrul Român de Politici Economice și SC Deloitte Consultanță SRL. Obiectivul studiului este să identifice posibilele măsuri de încurajare fiscală pentru IMM-uri, pornind de la facilitățile financiar – fiscale existente în celelalte state membre ale Uniunii Europene (UE).

Studiul are în vedere trei aspecte ale interacțiunii organismelor statului cu IMM-urile. În primul rând, **domeniul fiscalității** este analizat prin prisma nivelului ratei impozitului pe profit, tipului de impozit și a poverii administrative pe care o implică impozitul pe profit, incluzând aici facilitățile acordate IMM-urilor la plata acestui impozit. În al doilea rând, domeniul **măsurilor de simplificare administrativă** este abordat în ceea ce privește relația IMM-urilor cu administrația publică. În al treilea rând, domeniul sprijinului financiar al statului pentru IMM-uri este privit din punctul de vedere al **schemelor de garantare și creditare**.

Concluziile acestui studiu se regăsesc în cinci propuneri. Propunerile sunt formulate pe două principii. Primul are în vedere corespondența dintre problema IMM-urilor din România și soluția găsită în statele analizate. Al doilea privește scăderea poverii administrative asupra IMM-urilor.

Cele cinci propuneri sunt elaborate pe fiecare dintre cele trei domenii. În domeniul fiscalității este propusă renunțarea la excepțiile de la lege care nu fac decât să crească costul administrării impozitului. În domeniul măsurilor de simplificare administrativă este propusă adoptarea unui set de principii pentru gestionarea procesului de simplificare și începerea unui program de calculare a costului poverii administrative a legislației. În domeniul schemelor de garantare și creditare este propusă introducerea unei scheme de ajutor de stat care să rezolve problema blocajului financiar produs de întârzierea la plata facturilor din partea instituțiilor publice, ca și unificarea instituțiilor statului care se ocupă de acest domeniu pentru creșterea eficienței atragerii fondurilor de la UE.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

PROPUNERI

Studiul acesta face parte din proiectul „Întărirea capacității instituționale de management al reformei privind îmbunătățirea mediului de afaceri din România”, derulat de SC GEA Strategy & Consulting SA, Centrul Român de Politici Economice și SC Deloitte Consultanță SRL. Obiectivul studiului este să identifice posibilele măsuri de încurajare fiscală pentru IMM-uri, pornind de la facilitățile financiar – fiscale existente în celelalte state membre ale Uniunii Europene (UE).

Studiul a fost elaborat pornind de la trei aspecte ale interacțiunii organismelor statului cu IMM-urile. Aceste trei domenii au fost identificate ca fiind cele mai importante din două motive. În primul rând, aceste trei domenii afectează capacitatea financiară a IMM-urilor. În al doilea rând, modificările în aceste trei domenii sunt la latitudinea organismelor statului, dar pot aduce îmbunătățiri semnificative în productivitatea IMM-urilor și a economiei în ansamblu.

Aceste trei domenii trebuie adaptate la viitoarea structură a economiei. Procesele și procedurile la care se referă cele trei domenii au fost elaborate în perioada de tranziție la economia de piață, ceea ce nu mai corespunde nici cu structura și nici cu obiectivul de dezvoltare pe termen lung al economiei României.

Cele trei domenii au implicații pentru modelarea administrației publice. În primul rând, **domeniul fiscalității** este analizat prin prisma nivelului ratei impozitului pe profit, tipului de impozit și a poverii administrative pe care o implică impozitul pe profit, incluzând aici facilitățile acordate IMM-urilor la plata acestui impozit. În al doilea rând, domeniul **măsurilor de simplificare administrativă** este abordat în ceea ce privește relația IMM-urilor cu administrația publică. În al treilea rând, domeniul sprijinului financiar al statului pentru IMM-uri este privit din punctul de vedere al **schemelor de garantare și creditare**.

Studiul are la bază comparația între statele membre ale UE. Cele trei aspecte amintite mai sus sunt analizate pe rând în statele membre ale UE, întâi în noile state membre (Bulgaria, Ungaria, Slovenia, Slovacia, Republica Cehă, Polonia, Lituania, Letonia și Estonia) și apoi în vechile state membre (Austria, Spania, Irlanda, Danemarca, Grecia, Portugalia, Italia, Finlanda, Suedia, Olanda, Regatul Unit, Germania, Franța, Belgia). Au fost excluse trei state membre ale UE considerate atipice pentru activitatea IMM-urilor: Cipru, Malta și Luxemburg.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

Concluziile acestui studiu se regăsesc în cinci propuneri. Propunerile sunt formulate pe două principii. Primul are în vedere corespondența dintre problema IMM-urilor din România și soluția găsită în statele analizate. Al doilea privește scăderea poverii administrative asupra IMM-urilor.

Cele cinci propuneri sunt elaborate pe fiecare dintre cele trei domenii. În domeniul fiscalității este propusă renunțarea la excepțiile de la lege care nu fac decât să crească costul administrării impozitului. În domeniul măsurilor de simplificare administrativă este propusă adoptarea unui set de principii pentru gestionarea procesului de simplificare și începerea unui program de calculare a costului poverii administrative a legislației. În domeniul schemelor de garantare și creditare este propusă introducerea unei scheme de ajutor de stat care să rezolve problema blocajului financiar produs de întârzierea la plata facturilor din partea instituțiilor publice, ca și unificarea instituțiilor statului care se ocupă de acest domeniu pentru creșterea eficienței atragerii fondurilor de la UE.

1. FISCALITATE

Propunerea în acest domeniu este să se:

- **Evite orice modificare a sistemului de impozitare și a nivelului ratei de impozitare a profitului.** Fiscalitatea nu mai constituie un element de avantaj comparativ, așa cum arată varietatea experienței din statele membre ale UE;
- **Simplifice la maxim procedura impozitului pe profit,** inclusiv prin renunțarea la excepții. În acest mod scad costurile pentru IMM-uri aferente administrării acestui impozit.

Experiența celor nouă state noi membre ale UE nu relevă superioritatea vreunui din tipurile de impozitare folosite. Cota unică există în majoritatea statelor analizate – Bulgaria, Estonia, Letonia, Lituania, Slovacia -, în timp ce celelalte țări permit deviații mai mari sau mai mici în anumite condiții de la cota de impozitare statutară (Republica Cehă, Ungaria, Polonia, Slovenia). La nivelul primar al poverii rezultate din nivelul ratei de impozitare în cazul impozitului pe profit, plaja de valori este destul de largă în cele nouă state analizate, cu un minim de 10% în Bulgaria și un maxim de 21% în Estonia. Cele mai multe state impozitează IMM-urile cu un nivel apropiat de 20%. Totuși, un nivel de impozitare mai înalt nu aduce în mod neapărat un nivel mai mare al veniturilor la buget din impozitul pe profit.

Experiența statelor vechi membre ale UE arată că excepțiile nu sunt un avantaj. În aceste state există foarte puține excepții, ceea ce face ca sistemul de impozitare

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

să fie foarte simplu. În plus, aceste excepții se referă în general la micșorarea ratei de impozitare pentru activitățile de cercetare – dezvoltare sau pentru IMM-urile aflate în primii ani de activitate.

2. MĂSURI DE SIMPLIFICARE ADMINISTRATIVĂ

Propunerile în acest domeniu sunt:

- **Pe termen scurt să se adopte un program de simplificare administrativă**, care să conțină principii, obiective și termene de realizare clare;
- **Pe termen mediu, să se treacă la un model de analiză ex – ante a poverii administrative** a fiecărui act normativ care este inițiat, după modelul standardizat al Organizației pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (OECD).

Slovenia a adoptat o strategie de simplificare administrativă care are ca scop reducerea efortului contribuabilului în relația cu administrația publică. În subsidiar, implementarea strategiei conduce la modificarea culturii instituționale în administrația publică. În final costurile curente ale administrației publice scad, iar productivitatea contribuabililor crește.

Succesul unei astfel de strategii este legat de asumarea unui obiectiv clar de reducere cu un anumit procent al poverii administrative, într-un anumit interval de timp dinainte stabilit. Chiar dacă ținta nu este atinsă în perioada asumată, scopul exercițiului tot este atins prin schimbarea atitudinii datorită înscrierii într-o altă abordare.

Strategia din Slovenia are la bază patru principii. Cele patru principii sunt reflectarea direcțiilor de simplificare a administrației publice:

- **„Circulația informațiilor, nu a contribuabililor!”** – este principiul de simplificare a reglementărilor. Regulele subsumate acestui principiu sunt: eliminarea, reducerea, fuzionarea sau îmbunătățirea reglementărilor; simplificarea procedurilor; dezvoltarea de soluții și servicii informatizate și de telecomunicații; aducerea serviciilor mai aproape de utilizatori; asigurarea de servicii de orientare și informare cât mai bune, mai accesibile, mai simple și ușor de înțeles;
- **Cât mai puține reglementări.** Acest principiu are în vedere rolul statului în economie care nu este de manager, ci de reglementator. Din acest punct de vedere, statul nu este „inamicul” firmelor, ci un partener care le asigură condiții de lucru optime;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

- **Biroul unic.** Acest principiu impune existența unui singur punct prin care trebuie să poată fi rezolvate toate aspectele legate de rezolvarea problemelor contribuabilului cu administrația. România a adoptat deja ideea biroului unic, dar în strategia slovenă aceasta este inclusă într-un ansamblu de măsuri care să ducă în mod concertat la reducerea poverii administrative;
- **„Doar o dată”.** Firmele nu trebuie să fie încărcate cu necesitatea de a răspunde de mai multe ori aceluiași tip de reglementarea atâta vreme cât aceasta s-a făcut o dată și nu a apărut nici o schimbare în situația firmei.

La aceste patru principii se adaugă translatarea întregii activități care privește interacțiunea firmelor cu administrația de la suport hârtie, la utilizarea suportului electronic și a transmiterii informațiilor online. În Slovenia au fost puse în funcțiune trei portaluri care permit realizarea operațiunilor pe care o firmă poate să le aibă cu organismele statului. Aceste portaluri permit **reducerea timpului de realizare a intrării și ieșirii de pe piață a unei firme**, ceea ce conduce la creșterea concurenței.

Pe termen mediu, este de dorit să se adopte metoda costului standard, în condițiile asumării unui obiectiv de reducere a poverii administrative pentru întreprinderi într-un interval de timp. Acesta reprezintă pasul următor, inițiat de Olanda și deja adoptat de multe state din UE, inclusiv de către patru noi state membre ale UE (Ungaria, Polonia, Estonia, Republica Cehă). După succesul din Olanda, această metodă a fost standardizată de OECD și este recomandată de Banca Mondială pentru reducerea poverii administrative.

Costul standard reprezintă un cost al administrației. Costurile administrative sunt calculate pe baza costului mediu al unei activități (Preț = P) înmulțit cu numărul total de activități realizate pe parcursul unui an (Cantitate = Q). Costul mediu pentru fiecare activitate este estimat prin înmulțirea unui tarif (care are la bază costul muncii pe oră) cu timpul necesar realizării fiecărei activități. Numărul total de activități este estimat prin înmulțirea numărului de entități care trebuie să îndeplinească o activitate cu frecvența acelei activități.

$$\text{Costul standard} = \sum P * Q$$

$$P = \text{Tariful} * \text{Timpul}$$

$$Q = \text{Numărul de entități} * \text{Frecvența}$$

Costul standard se referă atât la costul implicat pentru administrație, cât și la cel pe care îl impune firmelor. Ambele se calculează după metoda de mai sus, iar

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

pentru costurile aferente firmelor se are în vedere media timpului pentru fiecare firmă în parte, conform metodologiei OECD.

Conform manualului elaborat de OECD implementarea metodei costului standard este un proces care cuprinde patru faze, împărțite în 15 etape:

- **Faza 0:** Identificarea legislației care urmează să fie analizată, ceea ce face necesară consultarea celor implicați în acea legislație (legislatorul, cei afectați de legislație, consultanți).
- **Faza 1:** Analiza pregătitoare, care cuprinde 9 pași prin care se alcătuieste baza de date cu privire la numărul de informații necesare aplicării legislației, costurile aplicării fiecărui element al legislației, etc.;
- **Faza 2:** Standardizarea timpului și costului aferente legislației analizate, prin consultarea cu mediul de afaceri (prin interviuarea firmelor), ceea ce cuprinde patru pași;
- **Faza 3:** Calcularea costului standard și întocmirea rapoartelor (doi pași).

România a beneficiat de consultanță în acest domeniu. România ar putea fi mai ambițioasă decât majoritatea statelor din UE care folosesc această strategie pentru a reduce costurile legate de informarea privind legislația. În acest sens, Marea Britanie utilizează metoda costului standard pentru toate costurile administrative rezultate din activitatea administrației centrale. Pentru a întregi efectul pozitiv al utilizării acestei metode, autoritățile române ar trebui să se concentreze nu pe exersarea acestei metode pe legislația deja existentă, ci pe utilizarea ei asupra noii legislații, aflată acum în faza de propunere.

3. SCHEME DE GARANTARE ȘI CREDITARE

Propunerile în acest domeniu sunt:

- **Pe termen scurt, aprobarea unei scheme de ajutor de stat care constă într-un credit pe termen scurt, destinat IMM-urilor care doresc să mobilizeze creanțele deținute asupra instituțiilor publice;**
- **Pe termen mediu, coagularea instituțiilor statului care se ocupă de aceste scheme în vederea accesării unui maxim de fonduri de la UE.**

Statele membre ale UE vor fi obligate să reducă timpul de onorare a facturilor instituțiilor publice la maxim 30 de zile. În anul 2009, Comisia Europeană a demarat procedura de reformare (recast) a Directivei privind plățile întârziate,

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

arătând că peste jumătate din IMM-urile europene au facturi restante de încasat care reprezintă mai mult de 30% din cifra de afaceri. În prezent, propunerea se află în procesul de negociere inter-instituțională, urmând ca în termen de cel mult doi ani de la adoptare să fie transpusă în legislația internă a statelor membre.

Belgia și Franța au adoptat deja produse financiare care să răspundă acestei probleme. Produsele „Cashéo” din Belgia și „Avance +” din Franța reprezintă un credit pe termen scurt, destinat întreprinderilor mici care doresc să mobilizeze creanțele deținute asupra instituțiilor publice sau para-statale (statul federal, regiunile, colectivitățile provinciale sau locale), precum și asupra societăților cu capital majoritar de stat.

Împrumutul este acordat de către o instituție financiară a statului în Belgia. Această instituție este cea însărcinată cu schemele de garantare și creditare. Ea acordă un împrumut echivalent cu 80% din valoarea facturii neachitate de instituția publică, cu o dobândă de Euribor la 3 luni + 3%. Avantajul pentru IMM este că își poate derula afacerile în continuare pe baza cash flow-ului astfel furnizat, iar el plătește doar dobânda la acest credit, nu și principalul. Această dobândă este inferioară celei la un credit revolving de la o bancă comercială. Avantajul pentru instituția financiară rezultă din diferența între dobânda la care adună resurse de pe piață pe termenul cel mai scurt, și dobânda la care acordă creditul revolving.

Produsul este un ajutor de stat. Beneficiarii sunt întreprinderile mici, dar și întreprinzătorii persoană fizică. Împrumutul este subordonat, și se supune Regulamentului 1998/2006 al Comisiei Europene privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratatul CE referitor la ajutorul de minimis (actualmente, articolele 107 și 108 din Tratatul de la Lisabona).

Aplicarea acestui produs în România presupune rezolvarea a trei probleme, după aprobarea schemei de ajutor de stat. În primul rând, trebuie găsită instituția care să se ocupe de această schemă de ajutor de stat. În România există doar două bănci de stat – Casa de Economii și Consemnațiuni (CEC) și Eximbank. Prima nu are tradiție în acest sens, dar are extinderea la nivelul țării care permite acoperirea nevoilor IMM-urilor la nivel național. Eximbank are experiența necesară, dar nu are rețeaua de filiale la nivel național. De aceea, CEC ar fi opțiunea cea mai bună.

În al doilea rând, trebuie stabilită **dobânda la acest tip de credit** astfel încât ea să fie inferioară dobânzii creditelor revolving oferite de băncile comerciale. Acest aspect este important, având în vedere că în România câteva bănci comerciale au preluat activitatea de acordare de garanții și credite pe baza liniilor de finanțare de la instituțiile Europene în condiții extrem de avantajoase, suplinind absența

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

produselor echivalente ale statului român. Un punct de reper ar putea fi modul de stabilire al dobânzii la programul „Prima Casă”.

În al treilea rând, trebuie stabilit un **mecanism clar prin care instituția financiară recuperează principalul** (echivalentul a 80% din factură) de la instituțiile statului, astfel încât indicatorii financiari să nu se deterioreze. În principiu, statul român își acoperă arieratele prin împrumuturi de pe piață (monetară, de capital), iar acest mecanism nu face decât să înlocuiască mulți creditori mici ai statului cu această unică instituție financiară. Atâta timp cât această instituție este o bancă ea se va afla sub incidența regulilor stricte exprimate în acordurile Basel.

Pe termen mediu, **România poate să își însușească două elemente din experiența noilor state membre ale UE în materie de scheme de garantare și creditare, anume concentrarea acestora într-o singură instituție și concentrarea asupra atragerii fondurilor de la UE prin aceasta și distribuirea lor în special ca garanții.** În primul rând, este necesar să se reconsidere **avantajele unei singure instituții care se ocupă de schemele de garanții și credite.** Eximbank se ocupă de aceste tipuri de activități însă nu pare să aibă mare succes, având în vedere că ea are un interes primordial pentru activitățile de export. CEC se ocupă în mod primar de acordarea de credite, dar amplasarea implicării sale în activitatea de creditare este diminuată de faptul că ea este percepută ca bancă de economii pentru populația în sens larg.

Reconsiderarea funcționării Eximbank ar putea oferi o șansă pentru urmărirea mai bună a scopului schemelor de garantare și creditare. Astfel, interesul primordial al Eximbank pentru activitatea de export, prin oferirea de garanții pentru creditele bancare asociate activităților de export ale IMM-urilor, poate fi mult mai bine și mai puțin costisitor urmărit prin intermediul unei agenții de garantare. Transformarea părții de garantare a băncii Eximbank în agenție ar îmbunătăți eficiența activității instituției pentru că fondurile ar fi folosite într-o singură direcție, iar **viteza de rotație a fondurilor ar fi mult mai mare**, ținând cont de faptul că o garanție este recuperată mult mai repede decât un credit. O instituție de garantare sub forma unei agenții ar fi mult mai puțin costisitoare pentru că ea ar avea **statutul altor agenții ale statului, aflate în subordinea Ministerului Finanțelor, cu nivel al cheltuielilor curente mult mai redus.**

Al doilea element pe care îl poate prelua România din experiența noilor state membre ale UE, este **modul de atragerea a fondurilor de la UE.** Aceste state folosesc acea instituție a statului ca punct unic de intrare a fondurilor de la UE pentru toate programele. Avantajul acestei abordări este că se aprobă o singură dată o schemă de ajutor de stat, și în plus această instituție a statului beneficiază

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

de acoperirea de risc suverană. Fondurile astfel distribuite de această unică instituție, în special ca garanții, permit adresarea tuturor tipurilor de programe, atragerea mai multor fonduri de la UE, prin concentrarea tuturor operațiunilor, folosirea mai multor fonduri prin sprijinirea IMM-urilor să finanțeze participarea lor în proiecte cu credite bancare garantate din program.

Acest lucru ar fi facilitat de **transformarea părții de bancă din Eximbank într-o bancă de dezvoltare** care să se ocupe cu atragerea fondurilor de la UE ceea ce ar permite creșterea nivelului de utilizare a acestora. Acest lucru este posibil din două motive. În primul rând, această instituție are **acoperire la nivelul tuturor regiunilor țării**, ceea ce ar permite distribuirea garanțiilor din fonduri europene înspre toate regiunile de dezvoltare. În al doilea rând, această instituție **beneficiază de riscul suveran**. În prezent, băncile comerciale sunt cele care atrag liniile de fonduri de la UE și instituțiile sale pentru co-finanțarea proiectelor finanțate de la UE, însă ele nu beneficiază de riscul suveran, și ca atare au costuri totale mai mari pentru aceste garanții și credite.

CEC ar putea colabora cu partea de Eximbank care ar putea deveni bancă de dezvoltare pentru a crește și mai mult fondurile potențiale pentru creditarea și garantarea afacerilor IMM-urilor. Un astfel de parteneriat este fezabil având în vedere că CEC mobilizează multe resurse din depozitele persoanelor fizice, și are costuri de administrare destul de mari pentru că nu are depozite ale companiilor. În plus, creditarea IMM-urilor nu este principala activitate, deși ar putea oferi credite cu costuri mai mici dacă ar beneficia de garantarea acestor credite prin Eximbank.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

1. FISCALITATE

Obiectivul principal al analizei fiscalității impuse IMM-urilor din noile state membre este **găsirea metodei cel mai puțin dificil de administrat pentru IMM-uri**, din punct de vedere al complexității impozitului și al condițiilor de aplicare. Obiectivul secundar este ponderarea facilității pentru IMM-uri cu găsirea metodei care permite obținerea de către autoritatea fiscală a unui nivel al veniturii din impozitul pe profit apropiat de media celor nouă state luate în calcul cu costuri mai mici.

Analiza modului în care sunt impozitate IMM-urile în noile state membre ale UE este făcută după **două criterii**. Primul are în vedere posibilele **avantaje datorate ratei de impozitare**, privite atât din punctul de vedere al nivelului acesteia, cât și din punctul de vedere al tipului de impozitare – progresiv sau cu rată fixă. Al doilea are în vedere posibilele **avantaje din punctul de vedere al înlesnirilor acordate pe diferite categorii de IMM-uri**.

Experiența celor nouă state noi membre ale UE nu relevă superioritatea vreunui din modurile de impozitare folosite pornind de la aceste obiective și criterii de analiză.

Procesul recent de simplificare a impozitării în unele dintre aceste țări arată că fiscalitatea este împovărătoare. Deși simpla analiză a nivelului ratei impozitului pe profit și dividend și a progresivității impozitului nu oferă o imagine clară a dificultății administrării unui impozit, modificările survenite în ultimii cinci ani în aplicarea impozitului pe profit în multe dintre aceste state arată clar că se încearcă simplificarea poverii administrative pentru IMM-uri și că povara este prea mare.

La nivelul primar al poverii rezultate din nivelul ratei de impozitare în cazul impozitului pe profit, plaja de valori este destul de largă în cele nouă state analizate, cu un minim de 10% în Bulgaria și un maxim de 21% în Estonia. Cele mai multe state impozitează IMM-urile cu un nivel apropiat de 20%. Totuși, un nivel de impozitare mai înalt nu aduce în mod neapărat un nivel mai mare al veniturilor la buget din impozitul pe profit (vezi Tabelul 1).

Tabel 1. Veniturile bugetare din impozitul pe profit și venit (% din PIB)

	2007	2008	2009
Bulgaria	6,6	6,5	6,0
Republica Cehă	9,4	8,0	7,5
Estonia	7,7	7,9	7,6
Letonia	9,2	9,7	7,1

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

Lituania	9,2	9,4	6,0
Ungaria	10,2	10,6	9,8
Polonia	8,6	8,6	7,4
România	6,7	6,7	6,6
Slovenia	9,2	9,0	9,0
Slovacia	6,2	6,4	6,0

Sursa: Eurostat

Cota unică este preferată în cele nouă state. Cota unică există în majoritatea statelor analizate – Bulgaria, Estonia, Letonia, Lituania, Slovacia -, în timp ce celelalte țări permit deviații mai mari sau mai mici în anumite condiții de la cota de impozitare statutară (Republica Cehă, Ungaria, Polonia, Slovenia).

Nu există un model optim al impozitului pe profit în cele nouă state. Variația experienței din aceste state - de la cota unică „pură”, fără nici un fel de derogări (Bulgaria, Letonia, Estonia), la cota unică însoțită de facilități (Lituania, Slovacia) sau la o cotă fixă cu mici variații (Polonia, Cehia, Slovenia) sau cu mari variații (Ungaria) – arată că nu există un model optim, ci că evoluția s-a făcut în funcție de alegerile de politică economică și dorința de simplificare a administrării acestui impozit.

Tabel 2 Rata statutară a impozitului pe profit

	2010	Nivelul și anul ultimei modificări
Bulgaria	10%	
Republica Cehă	19%	20% (2010)
Estonia	21%	
Letonia	15%	
Lituania	15%	20% (2010)
Ungaria	19%	16% (2010)
Polonia	19%	

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

România	16%	
Slovenia	20%	
Slovacia	19%	

Sursa: Site-urile instituțiilor de impozitare din statele analizate

Derogările de la impozitare nu sunt concludente. Practica din aceste țări nu oferă mari satisfacții nici din punctul de vedere al facilităților acordate în aplicarea impozitului pe profit pentru simplul motiv că nu există o concluzie clară în ceea ce privește strict statele care au o cotă unică.

Reforma implementată de Ungaria atrage atenția asupra complicării impozitării. Pasul de simplificare a aplicării impozitului pe profit făcut de Ungaria în direcția unei cote unice „pure”, trage un semnal de alarmă în direcția evitării complicării sistemului de impozitare prin excepții și facilități. Din păcate, existența unui număr mare de derogări de la cota fixă a impozitului pe profit în Ungaria nu permite formularea unor concluzii clare cu privire la succesul măsurii de simplificare adoptată. În plus, această reformă în direcția simplificării nu a fost făcută până la capăt, având în vedere că verificarea condițiilor de încadrare pentru aplicarea simplificării crește costurile de administrare cu aplicarea acestui impozit.

Însă există excepții de la acest nivel al cotei fixe. Astfel, firmele care înregistrează o cifră de afaceri mai mică de 50 milioane HUF, rata impozitului pe profit se reduce la numai 10%, iar pentru sumele mai mari decât acest plafon rata impozitului devine 19%.

Ungaria a introdus impozitul pe afaceri simplificat. În anul 2003, pentru a ușura sarcina administrării tuturor impozitelor, a fost introdus un singur impozit numit EVA (impozitul pe afaceri simplificat). Acesta are rolul unei adevărate taxe unice, în sensul că ea înlocuiește toate celelalte impozite – TVA, impozitul pe profit, impozitul pe dividende, impozitul pe venit, impozitul pe automobilele firmei. Nivelul la care este fixat acest impozit simplificat de 25% este mai mare decât rata impozitului pe profit – 19%.

Acest impozit simplificat mărește povara administrativă pentru contribuabil. Creșterea costului de administrare este rezultatul modului de calcul și a condițiilor în care se poate face trecerea la acest tip de impozitare a profitului. Astfel, impozitul este aplicat pe diferența dintre venitul total și o proporție fixă din costuri. Această proporție nu este la alegerea contribuabilului, ci a organului fiscal, și este determinată de obiectul de activitate al firmei. Proporția fixă din costuri poate fi cuprinsă în intervalul 40% - 93%. Pe de altă parte, condițiile pentru înscrierea în acest impozit sunt complexe și necesită un efort birocratic pentru dovedirea calificării în criteriile menționate de legiuitor. Criteriile se referă la lipsa datoriilor fiscale pe perioada ultimilor doi ani, absența unor schimbări importante în acționariatul sau asociații principali ai firmei, absența exporturilor și limitarea volumului maxim importului de mărfuri cu alte state din EU pe care le poate face firma.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

Posibile măsuri de urmat din exemplul Ungariei în ceea ce privește deducerile. Din multiplele tipuri de deduceri de cheltuieli/costuri aplicate în Ungaria, doar câteva pot fi translatate, fără să mărească povara administrativă și care sunt asociate în general activității de cercetare – dezvoltare. Astfel, în Ungaria sunt deduse:

- Cheltuielile pentru păstrarea brevetelor, a modelelor de utilitate, desenelor și modelelor industriale, precum și soiurilor de plante;
- Costurile cu orele de muncă folosite pentru dezvoltarea de aplicații software. În acest caz, IMM-urile pot deduce până la 15% din costurile directe cu cercetarea fundamentală, cercetarea aplicată sau dezvoltarea experimentală, precum și cu angajarea unui expert în dezvoltarea de aplicații software.

Ungaria poate oferi un model pentru simplificarea regulilor procedurale privind impozitarea. Procesele folosite au fost reducerea numărului de acte și utilizarea sistemului electronic. Astfel:

- Numărul de declarații de impunere a fost redus de la 59 de tipuri la 23 și s-a limitat numărul de date transmise autorității fiscale la 10 tipuri;
- Au fost dezvoltate mai multe baze de date care oferă informații de interes public privind contribuabilii persoane juridice, tipul de impozitare în care se încadrează, stadiul plății datoriilor fiscale;
- Extinderea serviciilor online oferite de administrația fiscală astfel încât fiecare contribuabil poate să își acceseze declarațiile de completat, datele de furnizat, obligațiile și termenele de plată;

Obiectivul analizării impozitării IMM-urilor în vechile state membre ale UE este acela de a vedea dacă există un anumit model dominant care poate oferi un mediu competitiv favorabil pentru IMM-uri. Statele studiate în această categorie sunt Austria, Spania, Irlanda, Danemarca, Grecia, Portugalia, Italia, Finlanda, Suedia, Olanda, Marea Britanie, Germania, Franța, Belgia. Modelul de impozitare se referă la rata de impozitare, sistemul de impozitare și excepțiile.

Analiza fiscalității impuse IMM-urilor în vechile state membre ale UE oferă în principal trei concluzii. În primul rând, și poate cel mai important, **există foarte puține excepții**, ceea ce face ca sistemul de impozitare să fie foarte simplu. În plus, aceste excepții se referă în general la micșorarea ratei de impozitare pentru activitățile de cercetare – dezvoltare sau pentru IMM-urile aflate în primii ani de activitate.

În al doilea rând, **nivelul ratei impozitului pe profit diferă de la o țară la alta**, cu amplitudini de aproape 20 de puncte procentuale între ele, fără ca acest lucru să constituie un avantaj în atragerea firmelor. Altfel spus, nivelul fiscalității nu mai constituie un factor de avantaj comparativ.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

În al treilea rând, **sistemul de impozitare este dominat de rata standard**, urmată de cota unică. Există o singură țară care are sistem de impozitare progresiv al profitului companiilor, și aceasta este Olanda. Ca și la noile state membre ale UE, experiența cu privire la cota unică este variată, cu state care au o cotă unică „pură”, fără nicio derogare și cu state care admit excepții de la cota unică.

Impozitul forfetar este prezent doar în două state vechi membre ale UE. În Austria el este practicat împreună cu sistemul cotei unice și este practicat pentru toate firmele din toate domeniile de activitate. În Franța impozitul forfetar este în curs de eliminare graduală pe parcursul mai multor ani.

Grecia este un caz atipic. În Grecia, sistemul de impozitare pentru firme este foarte simplu, alcătuit dintr-o rată statutară de 24% în prezent. În ciuda actualelor condiții dificile ale țării, impozitul pe profit va fi redus cu câte un punct procentual pe an până în anul 2014, când rata va deveni 20%. Excepția este reprezentată de rata impozitului de 20% în prezent pentru un anumit tip de companii, numite parteneriate. Este de remarcat faptul că deși autoritățile elene au decis alături de Fondul Monetar Internațional creșterea impozitelor indirecte, în special al TVA, impozitul pe profit nu a fost mărit, ci dimpotrivă, astfel încât șansele de creștere economică pe baza activității companiilor să nu fie reduse.

Excepțiile de la rata de impozitare sunt de trei tipuri. Primul, cel mai des întâlnit în aceste state este cel pentru **profiturile anuale mici, sub un anumit plafon sau în primii ani de dezvoltare.** Aici se încadrează experiența din Austria, Spania, Portugalia, Marea Britanie, Franța, Belgia. În Austria firmele aflate în primul an de existență plătesc un impozit pe profit minim de 1.092 euro/an. În Spania pentru prima tranșă de 120.200 euro din profit se aplică un impozit de 25%, comparativ cu rata normală de 30%. În Franța și Belgia există o prevedere similară cu cea din Spania, numai că această primă tranșă este mult mai mică, de 38.120 de euro în Franța (pentru care rata de impozitare este de 15%, comparativ cu 33,33% rata statutară), și respectiv de 25.000 euro în Belgia (pentru care rata de impozitare este 24,98%, față de o rată normală de 33,9%).

În Spania există o excepție de la impozitul pe profit care se adresează în mod special IMM-urilor. Astfel, ele pot practica o amortizare accelerată a activelor corporale fixe, cu condiția respectării anumitor cerințe de creare a unor noi locuri de muncă. În plus, ele au posibilitatea de a înregistra provizioanele pentru pierderi din creanțe la 1% din soldul bilanțului.

În al doilea rând, se practică **deducerea sau scutirea cheltuielilor cu cercetarea-dezvoltarea, însă în anumite limite.** Acest tip de excepție este practicat în toate statele analizate cu excepțiile din Danemarca și Grecia. Diferă însă modul în care acest lucru este realizat. Astfel, în Austria sunt deduse aceste cheltuieli în limita unui plafon de 10.000 euro/an. În Italia, în schimb sunt deduse 10% din aceste cheltuieli. În Olanda, profiturile derivate din invenții, inovații sau utilizarea lor sunt impozitate cu 5%, în loc de 10% cât erau până în 2009.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

În al treilea rând, **autoritățile locale au dreptul să adauge peste impozitul pe profit statutar un impozit pe activitățile economice desfășurate pe teritoriul lor**, astfel încât să încurajeze dezvoltarea zonei sau să atragă anumite activități economice în zonă. Acest sistem este întâlnit în special în statele federale – Austria, Germania, Spania, Italia. Cel mai mare astfel de procent suplimentar este permis în Germania, unde el poate ajunge de la 7% - 17,5%. În Italia, localitățile au voie să adauge peste impozitul pe profit un procent de 3,9%. Acest procent este mai mare de 4,28% pentru două domenii: energie și servicii financiare.

Nivelul ratei impozitului pe profit este minim în Irlanda (12,5%) și maxim în Belgia (33,9%). Media impozitului pe profit în vechile state membre ale UE se situează în apropierea nivelului de 25%, ceea ce este mult mai mare decât în statele noi membre, unde media este sub 20%.

Experiența vechilor state arată clar că nivelul fiscalizării nu este un avantaj comparativ, ci simplitatea lui. Variația mare a nivelului ratei impozitului între statele vechi membre ale UE, care au și un nivel relativ apropiat al nivelului de dezvoltare, dovedește că acesta nu este un element definitoriu pentru atragerea activităților companiilor într-un stat sau altul.

Tabel 3 Nivelul ratei statutare pe profit

Țara	Rata statutară a impozitului pe profit (%)
Austria	25%, cotă unică
Spania	30%
Irlanda	12,5%
Danemarca	25%, cotă unică
Grecia	24%
Portugalia	25%
Italia	27,5%
Finlanda	26%
Suedia	26,3%
Olanda	Progresivă 20% - 25,5%
Marea Britanie	28%
Germania	15%, cotă unică, media 30%

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Franța	33,33%
Belgia	33,9%

Sursa: Site-urile instituțiilor de impozitare din statele analizate

Sistemul de impozitare, deși este dominat de o rată standard, nu relevă superioritatea unuia dintre ele. Așa cum reiese din tabelul de mai sus, majoritatea statelor practică un sistem în care există o rată standard de impozitare, alături de care există trei state care practică cota unică (Austria, Danemarca și Germania). Cota unică din Danemarca este ceea ce se numește un sistem pur, în care nu există niciun fel de excepții de la cota de 25%. Austria practică anumite excepții de la cota unică, așa cum s-a arătat mai sus.

Germania, deși are o cotă unică redusă de numai 15%, adaugă și alte impozite peste aceasta – impozitul suplimentar pe profit impus de autoritățile locale, amintit mai sus, și taxa de solidaritate cu Germania Democrată – ceea ce duce nivelul mediu al ratei de impozitare spre 30%.

Impozitul forfetar este practicat doar de două state – Austria și Franța. Tipul de impozit forfetar aplicat în Franța diferă de ceea ce se numește în România sau în Austria impozit forfetar.

În Austria pentru toate întreprinderile care înregistrează pierderi, indiferent de domeniul de activitate și de mărimea companiei se plătește un impozit minim. În general, pentru întreprinderile care înregistrează pierderi se plătește trimestrial un impozit minim de 437,50 euro. Societățile cu răspundere limitată plătesc anual în cazul în care au pierderi 1.750 euro. Acest impozit minim crește la 3.500 euro pe an pentru societățile pe acțiuni și la 5.452 euro pe an pentru instituțiile bancare și de asigurări.

În Franța impozitul forfetar reprezintă un supliment la impozitul pe profit. Acest impozit este deductibil din impozitul pe profit și se plătește diferențiat pe tranșe de cifră de afaceri. Franța a hotărât în 2008 să elimine acest impozit treptat până în anul 2011.

Plata impozitului forfetar se face într-o singură tranșă, până la data de 15 martie a fiecărui an. Acest impozit reprezintă o cheltuială deductibilă din rezultatul impozabil. Întreprinderile noi, al căror capital este constituit în proporție de cel puțin 50% prin aporturi în numerar, sunt exonerate de plata impozitului forfetar în primii trei ani de activitate. Baremul aplicabil la plata impozitului forfetar în funcție de nivelul cifrei de afaceri este următorul în anul 2010:

- Pentru o cifră de afaceri fără TVA, majorată cu produsele financiare, de 15 - 75 mil. Euro: 20.500 Euro;
- Pentru o cifră de afaceri fără TVA, majorată cu produsele financiare, de 75 - 500 mil. Euro: 32.750 Euro;
- Pentru o cifră de afaceri fără TVA, majorată cu produsele financiare, mai mare de 500 mil. Euro: 110.000 Euro.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GVERNUL ROMÂNIEI

**Ministerul Administrației și
Internelor**

Inovație în administrație

**Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"**

Impozitul forfetar va fi eliminat treptat , după cum urmează:

- De la 1 ianuarie 2009 cifra de afaceri minimă pentru aplicarea impozitului forfetar a crescut de la 400.000 Euro la 1.500.000 Euro;
- De la 1 ianuarie 2010 cifra de afaceri minimă pentru aplicarea impozitului forfetar a crescut de la 1.500.000 Euro la 15.000.000 Euro;
- De la 1 ianuarie 2011 impozitul va fi eliminat.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

2. MĂSURI PENTRU SIMPLIFICARE ADMINISTRATIVĂ

Administrația publică prezentă trebuie să răspundă actualului mediu de afaceri. Este esențial de amintit aici că administrația publică în noile state membre ale UE este construită pe realitatea economică de la începutul anilor '90, când instituțiile statului erau încă adânc implicate în administrarea proceselor economice. În prezent, mediul de afaceri este compus din firme pentru care statul nu este decât arbitru și agent de impozitare. Ca atare, comunicarea dintre cele două părți trebuie modificată prin simplificarea impusă de relația lor.

Competitivitatea sectorului privat crește prin simplificarea procedurilor din administrația publică. Necesitatea creșterii eficienței sectorului privat presupune și creșterea eficienței activității sectorului public. Aceasta presupune în primul rând modificarea structurii cheltuielilor publice în sensul creșterii cheltuielilor cu investițiile pe seama scăderii celor curente. Scăderea cheltuielilor curente nu se poate face decât prin restructurarea activității administrației publice, care presupune eliminarea anumitor proceduri și simplificarea altora.

Măsurile administrative luate de noile state membre se referă la două obiective care permit îmbunătățirea mediului de afaceri. Primul obiectiv are în vedere funcționarea pieței per ansamblu, prin îmbunătățirea concurenței datorită creșterii vitezei de intrare și ieșire a unei firme de pe piață. Al doilea obiectiv are în vedere scăderea costurilor firmelor în relația lor cu administrația publică, prin simplificarea procedurilor, documentelor și comunicării cu instituțiile statului.

Utilizarea mijloacelor de comunicare prin internet este primul pas în scăderea poverii administrative. Mai multe state noi membre ale UE și-au modificat legislația astfel încât să abandoneze utilizarea suportului hârtie în relația cu administrația publică în decursul a câteva etape.

Procesul de trecere la utilizarea suportului electronic nu este la fel de facil în toate statele membre. Există state noi membre ale UE care au trecut rapid în decursul ultimilor patru ani la utilizarea pe scară largă a mijloacelor electronice și există altele care au demarat doar primele faze ale acestui proces. Primele etape ale acestei tranziții sunt trecerea la raportările financiare anuale

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

exclusiv în format electronic pentru persoanele juridice, ulterior introducerii semnăturii electronice.

Republica Cehă este cel mai elocvent exemplu din punctul de vedere al eliminării suportului hârtie în administrația publică. Astfel, legea impune tuturor persoanelor juridice înregistrate la Registrul Comerțului obligația de a deține cel puțin un computer conectat la internet, precum și de a verifica regulat căsuța electronică de date (data box) a întreprinderii. Căsuța electronică de date (data box) nu este o căsuță de e-mail tradițională, fiind mult mai rapidă, mai sigură având în vedere că ea este și o bază de date (datele nu pot fi pierdute) și ușor de utilizat.

Recurgerea la suportul electronic vizează toate aspectele activității unei firme. Astfel, Republica Cehă a modificat corespunzător și Codul de Procedură Civilă, stabilindu-se ca tribunalele și judecătorii să transmită corespondența în ordinea următoare a preferințelor:

- În timpul audierilor și altor acțiuni în fața curții;
- Dacă acest lucru nu este posibil, în căsuța electronică;
- Dacă nici acest lucru nu este posibil, destinatarul fiind o persoană fizică pentru care nu a fost alocată nici o căsuță, la adresa poștală sau de e-mail comunicată de destinatar în timpul procesului.

Doar în cazul în care nici una dintre aceste soluții nu este aplicabilă se va recurge la transmiterea corespondenței la domiciliul permanent al persoanei fizice sau sediul persoanei juridice.

Simplificarea procedurilor administrative prin introducerea comunicării electronice s-a extins și la funcționarea mediului de afaceri. Majoritatea statelor noi membre ale UE au trecut la înregistrarea on-line a noilor firme pe măsură ce au simplificat procedura de înregistrare și au permis realizarea acestui proces într-o singură entitate – biroul unic (one stop shop).

Serviciile asociate înregistrării firmelor sunt diferite de la țară la țară. În unele state, înregistrarea online a firmelor este însoțită și de rezervarea online a numelui firmei și al domeniului pe internet al acesteia. Timpul minim de înregistrare a unei firme este cel din Estonia, unde toată procedura pentru înregistrarea unei societăți cu răspundere limitată durează între 12 și 30 de minute, tot pachetul de documente fiind completat online.

Concurența este îmbunătățită și prin creșterea numărului de firme datorită scăderii costurilor de înregistrare a unei noi companii. Ungaria este un foarte bun exemplu în aceste sens, pentru că toate cheltuielile asociate înregistrării unei noi firme au fost reduse la 15000 de forinți indiferent de tipul firmei. Reducerea este semnificativă, ținând cont că anterior pentru înregistrarea unei societăți cu răspundere limitată costul era de 100000 de forinți.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

În cazul Ungariei, întregul proces de înregistrare a unei firme noi a fost redus ca durată în timp de la două zile la o oră, pentru că toată documentația aferentă procesului de înmatriculare a unei firme a fost redus la cinci documente, toată procedura desfășurându-se online.

Facilitarea intrării pe piață a firmelor este și rezultatul simplificării administrației publice în ansamblul său și nu doar a numărului de documente, a costului și a transmiterii lor online. Pentru ca înregistrarea online să funcționeze este necesar ca și alte instituții publice să conlucreze în acest proiect.

Cehia oferă exemplul cu privire la activitatea Registrului Comerțului. Astfel, principiul de lucru a fost modificat în sensul în care nu întreprinzătorul este cel care trebuie să obțină documentele de la această instituție, ci oficiile teritoriale trebuie să comunice între ele. Mai mult, modificările anunțate și efectuate de Oficiul Național al Registrului Comerțului (Commercial Register) sunt preluate automat de oficiile teritoriale ale Registrului Comerțului (Trade Office) după transmiterea hotărârii judecătorești în formă electronică.

Firma este eliberată de povara evidențelor actelor emise de instituțiile publice. Astfel, tot în Republica Cehă a fost eliminată obligația de a deține un exemplar din certificatul de înmatriculare la sediul companiei.

Concurența pe piață este impulsionată la fel de mult de facilitarea ieșirii de pe piață. În acest domeniu, procedurile sunt greoaie în toate statele membre ale UE, fie ele noi sau vechi. Procedura este complexă și consumatoare de timp pentru că implică diferite instituții ale statului (Ministerul Finanțelor, Registrul Comerțului, Administrația publică locală) și funcții ale statului (justiția, reglementarea comerțului etc.).

Există în noile state membre proceduri de ieșire de pe piață simplificate în anumite grade. Spre exemplu în Republica Cehă procedura este simplificată prin aceea că același formular folosit la înregistrarea unei firme este cel care se folosește și pentru încetarea activității unei firme, și este transmis tot online. Acest demers de simplificare nu este complet, pentru că nu au fost incluși și ceilalți pași care trebui făcuți până la radierea unei firme.

Exemplul de eficiență cu privire la ieșirea de pe piață este Ungaria. Astfel, în procedurile de dizolvare voluntară inițiate după 1 ianuarie 2009 nu mai este necesară atașarea declarației la hotărârea organului de conducere privind rentabilitatea la închidere, închiderea conturilor și împărțirea activelor. Compania poate fi iradiată din Registru dacă autoritatea fiscală transmite o notificare electronică prin care atestă că au fost încheiate procedurile de închidere a companiei și că aceasta nu are obligații restante. În lipsa acestei notificări, ia poate avea loc după ce au trecut 90 de zile de la transmiterea raportului de închidere.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Mai multe noi state membre ale UE au început exercițiul de reducere a poverii administrative.

Acest exercițiu este desfășurat în două etape. Într-o primă etapă se pornește de la fixarea unui obiectiv clar specificat cu privire la reducerea poverii administrative (exprimat printr-un procent din total) într-o perioadă de timp specificată. Într-o a doua etapă se evaluează toată legislația nouă emisă pentru a se calcula povara administrativă impusă firmelor prin fiecare act nou normativ.

Republica Cehă și Slovenia sunt state noi membre care sunt pioniere în stabilirea unor ținte pentru reducerea poverii administrative. Republica Cehă și-a fixat reducerea poverii administrative cu 20% într-o perioadă de cinci ani, cuprinsă între 2005 – 2010. La rândul său, Slovenia și-a asumat o țintă de reducere a poverii administrative cu 25% până în 2012.

Rezultatul din Republica Cehă este încurajator, chiar dacă obiectivul nu va fi atins. În 2005, costul anual al formalităților administrative pentru întreprinderile din Republica Cehă a fost estimat la 86,4 miliarde coroane, datorită celor 2168 de proceduri prevăzute în 245 acte normative. Până la sfârșitul anului 2009 povara administrativă a fost redusă cu 13% conform rezultatelor prezentate de autorități.

Strategia de simplificare administrativă din Slovenia are în centru reducerea efortului contribuabilului. Principalul document de strategie, „*Simple rules!*”, cuprinde un Plan de acțiuni ce acoperă atât domeniile prioritare identificate de Comisia Europeană, cât și alte domenii identificate de ministere, și 41 de măsuri de eliminare a barierelor administrative elaborate pe baza propunerilor primite de la cetățeni, întreprinderi, camere de comerț etc.

Modificarea culturii instituționale este cheia schimbării administrației publice. Pentru ca simplificarea administrației publice să se poate realiza cu succes, documentul de strategie din Slovenia urmărește modificarea culturii instituționale în sensul concentrării pe simplitate.

Conceptul de simplitate este exprimat prin patru principii. Aceste principii sunt cele care stau la baza elaborării oricărei reglementări în Slovenia, iar în acest mod este asigurată prevenirea oricărei situații viitoare în care cadrul legal să fie împovăraător pentru firme.

Primul principiu este cel al simplificării exprimat prin șase reguli care ghidează elaborarea reglementărilor. Cel mai important dintre acestea este cel al circulației informațiilor nu al oamenilor.

- Eliminarea, reducerea, fuzionarea sau îmbunătățirea reglementărilor;
- Simplificarea procedurilor;
- Schimbul de date între organele administrației publice („**circulația informațiilor, nu a oamenilor**”);
- Dezvoltarea de soluții și servicii informatizate și de telecomunicații;
- Aducerea serviciilor mai aproape de utilizatori;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

- Asigurarea de servicii de orientare și informare cât mai bune, mai accesibile, mai simple și ușor de înțeles.

Al doilea principiu are în vedere necesitatea de a menține amploarea reglementărilor la niveluri cât mai mici. Acest principiu are în vedere rolul statului în economie care nu este de manager, ci de reglementator. Din acest punct de vedere, statul nu este „inamicul” firmelor, ci un partener care le asigură condiții de lucru optime.

Al treilea principiu este cel biroului unic prin care trebuie să poate fi rezolvate toate aspectele legate de rezolvarea problemelor contribuabilului cu administrația. Deși ideea biroului unic a fost preluată în foarte multe state ale UE, doar în Slovenia pare să fi fost inclusă într-un ansamblu de măsuri care să ducă în mod concertat la reducerea poverii administrative.

Ultimul principiu, „doar o dată” are în vedere faptul că firmele nu trebuie să fie încărcate cu necesitatea de a răspunde de mai multe ori aceluiași tip de reglementare atâta vreme cât aceasta s-a făcut o dată și nu a apărut nici o schimbare în situația firmei. Acest principiu este strâns legat de primul, cu privire la eliminarea redundanțelor în reglementări.

Aplicarea concomitentă a celor patru principii conduce la scăderea considerabilă a poverii administrative pentru firmele din Slovenia. În plus, costurile administrației publice scad pentru că procedurile sunt limitate.

O altă soluție folosită pentru scăderea poverii administrației publice este cea a portalurilor. Avantajele portalurilor sunt legate de costurile reduse atât pentru firme cât și pentru administrația publică (datorită scăderii numărului de funcționari, birouri, necesar de clarificări), dar și de scăderea poluării (cantitatea redusă de hârtie utilizată) sau a stresului la locul de muncă pentru angajații din mediul public și privat.

În Slovenia există trei portaluri prin care se realizează aproape toate operațiunile pe care o firmă poate să le aibă cu organismele statului. **Portalul e-government** funcționează din martie 2001, iar în mai 2006 a fost modernizat. Scopul portalului este de a facilita accesul cetățenilor la informațiile și serviciile oferite de administrația publică, informațiile fiind prezentate în patru limbi: slovenă, italiană, engleză și maghiară. Utilizatorii au posibilitatea de a personaliza conținutul primei pagini și de a se abona la noutățile din domeniul lor de interes. Portalul face și trimiterea la sistemul **e-SJU** (servicii electronice asigurate de administrația publică), accesibil tuturor rezidenților sloveni deținători de certificate digitale. Aceștia pot descărca formularele de care au nevoie, le pot completa, semna și transmite tot pe cale electronică la instituția relevantă. Există peste 500 de formulare organizate pe categorii, în funcție de necesitățile la care răspund: muncă, evenimente familiale, transport, cetățenie și azil, educație, sănătate, finanțe personale etc. pentru cetățeni, respectiv înregistrarea activității, impozitare, investiții, inovare, operațiuni financiare, achiziții publice, protecția mediului, proceduri administrative pentru companii etc. Peste 200 dintre acestea funcționează exclusiv în format electronic. Răspunsul sau actul solicitat se transmit tot

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

electronic sau la adresa poștală a solicitantului, iar plățile, dacă este cazul, se achită tot online. Există posibilitatea de căutare a formularului potrivit în baza de date, în funcție de mai mulți parametri. La fiecare formular se precizează clar din ce categorie face parte, ce instituție l-a redactat și unde trebuie trimis pentru procesare.

Portalul **eVEM** este un one-stop shop pentru întreprinzători a cărei funcționare este asigurată de către Ministerul Administrației Publice. Prin acest portal firmele se pot înregistra la Registrul Comerțului (opțiune valabilă doar pentru anumite tipuri de întreprindere), pot solicita modificarea statutului sau încetarea activității la Registrul Comerțului, pot solicita informații despre alți întreprinzători, pot transmite informații la administrația fiscală, pot solicita alocarea unui număr de plătitor TVA, pot încheia asigurările de sănătate obligatorii. Toate aceste operațiuni se pot realiza online, cu ajutorul unui certificat digital provenit de la una din autoritățile de certificare din Slovenia, precum și la unul din cele peste două sute de puncte de acces eVEM, unde toate operațiunile electronice sunt realizate de un funcționar. Sistemul VEM se compune din trei elemente: puncte de informare, puncte de asistență și puncte de înregistrare (punctele eVEM). Toate procedurile realizate prin sistem, inclusiv cele de la punctele eVEM, sunt gratuite.

Portalul de achiziții **e-procurement** a fost lansat în iunie 1997 de către Ministerul de Finanțe. Toate informațiile legate de procedurile de achiziții publice sunt prezentate gratuit.

În România ar putea fi cu succes aplicate măsurile de simplificare administrativă aplicate de Slovenia având în vedere că parțial au fost aplicate cel puțin două din măsurile incluse în pachetul adoptat de această țară – este vorba aici despre biroul unic și despre unificarea reglementărilor și procedurilor.

Inițiativele din România au fost dispersate atât ca scop, cât și ca timp. Ceea ce lipsește exercițiului aplicat în România este includerea acestor tipuri de măsuri într-un program clar formulat, care să aibă un obiectiv bine stabilit și pentru care să se prevadă etape și termene de realizare. Experiențele din Republica Cehă și Slovenia sunt foarte ușor de preluat din acest punct de vedere.

Ieșirea firmelor de pe piață este un element care poate fi preluat din experiența Ungariei. Ca un prim pas, în pregătirea procesului de simplificare întreprins de Ungaria în acest domeniu, ar putea fi aplicată procedura de simplificare din Republica Cehă, care ar putea crește rapiditatea procesului și scăderea costului administrativ cu întocmirea și procesarea dosarului.

Republica Cehă și Slovenia au aplicat programele lor de măsuri de simplificare a poverii administrative pornind de la amplele programe de eficientizare a activității administrației publice din statele vechi membre ale UE. Aceste din urmă state au început aceste demersuri datorită câștigului de eficiență pe care îl puteau realiza pe măsură ce tehnologia electronică și internetul au permis standardizarea documentației și procedurilor, transmiterea în siguranță a datelor, prelucrarea rapidă și capacitatea de stocare a informațiilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

Modelul olandez de simplificarea administrativă este preluat de majoritatea statelor vechi membre ale UE. Acest model este de fapt un program de analiză care permite evaluarea poverii administrative.

Portugalia a adoptat un pachet de măsuri de simplificare administrativă care este cel mai apropiat de ceea ce se întâmplă în prezent în statele noi membre ale UE. Acest pachet de măsuri are la bază transmiterea electronică a datelor legate de activitatea întreprinderilor. La acestea se adaugă simplificarea intrării și ieșirii de pe piață a companiilor. Ultimul pas făcut de Portugalia este cel al programelor anuale de simplificare administrativă însoțite de obiective și termene de realizare.

Există și state care se rezumă la îmbunătățirea informării și comunicării cu firmele ca mod de reducere a poverii administrative. În această categorie se încadrează Franța, Belgia sau Suedia. Dacă în cazul Suediei acest proiect informativ este destinat doar problematicii asociate achizițiilor publice, în cazul Franței totul se rezumă la ghiduri care prezintă procedurile aferente diverselor operațiuni administrative. Aceste ghiduri sunt utile pentru că așa cum rezultă procedurile sunt destul de complexe și implică mai multe autorități ale statului care nu comunică între ele. În cazul Belgiei, informațiile se regăsesc în portaluri dedicate anumitor problematici, dar ele nu sunt dedicate și rezolvării acestor probleme.

Modelul olandez de simplificare administrativă pornește de la necesitatea creșterii productivității în economie. Guvernul olandez și-a propus să reducă cu 25% povara administrativă pentru întreprinderi până în anul 2011, ceea ce s-ar traduce într-o creștere a productivității muncii cu 1,7% și un plus de creștere economică de 1,5%, așa cum afirma ACTAL în anul 2008.

Acest proces de simplificare administrativă este condus de o instituție special creată, care are mandat limitat și un obiectiv clar, menționat mai sus. În anul 2000, Olanda a înființat un organism independent de monitorizare și evaluare: Consiliul Consultativ Olandez pe probleme de Reducere a Poverii Administrative – ACTAL. Acest organism are ca obiect de activitate monitorizarea reducerii poverii administrative pentru întreprinderi, iar din 2005 și-a extins activitatea și la problemele cetățenilor. Mandatul ACTAL se va încheia la 1 iunie 2011.

Activitatea ACTAL are implicații la nivelul întregii societăți. Prin tipul de activitate desfășurată de ACTAL se urmărește inducerea unei schimbări culturale la nivelul autorităților olandeze, astfel încât problema poverii administrative să fie cât mai bine analizată atunci când sunt discutate noi acte legislative. Organisme internaționale ca OECD și Banca Mondială apreciază că programul olandez de reducere a poverii administrative este cel mai bine pus la punct din lume.

Metoda de lucru a ACTAL a fost standardizată. OECD a luat inițiativa standardizării metodei de lucru a ACTAL într-un manual internațional. În Europa există cel puțin 15 state care aplică diferite variante mai mult sau mai puțin complete ale acestei metode (Austria, Irlanda, Grecia, Olanda,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Belgia, Franța, Italia, Germania, Regatul Unit, Norvegia, Danemarca, Ungaria, Polonia, Estonia, Republica Cehă).

Metoda de lucru se numește modelul costului standard. Acesta constă în calcularea costurilor administrative pe baza costului mediu al unei activități (Preț = P) înmulțit cu numărul total de activități realizate pe parcursul unui an (Cantitate = Q). Costul mediu pentru fiecare activitate este estimat prin înmulțirea unui tarif (care are la bază costul muncii pe oră) cu timpul necesar realizării fiecărei activități. Numărul total de activități este estimat prin înmulțirea numărului de entități care trebuie să îndeplinească o activitate cu frecvența acelei activități.

$$\text{Costul standard} = \sum P * Q$$

$$P = \text{Tariful} * \text{Timpul}$$

$$Q = \text{Numărul de entități} * \text{Frecvența}$$

Activitatea principală a ACTAL este consilierea asupra impactului legislației. ACTAL acordă consultanță ministerelor cu privire la implicațiile legislației existente sau viitoare. La cerere, ACTAL poate oferi consultanță și parlamentului sau autorităților locale. ACTAL nu evaluează obiectivele de politică publică ale legislației, ci doar impactul acesteia asupra poverii administrative.

ACTAL nu este un organism de stat. Conducerea ACTAL este asigurată de trei persoane private, recunoscute pentru cunoștințele dovedite în domeniul poverii administrative pentru firme. Acestea sunt asistate de o echipă formată din 14 funcționari publici, care provin de la diverse ministere.

Activitatea ACTAL are caracter ex-ante. Orice proiect legislativ trebuie transmis la ACTAL pentru evaluarea lui din punct de vedere al poverii administrative. Ministerele responsabile trebuie să explice dacă au cuantificat povara administrativă, dacă au luat în considerare și alte opțiuni și care sunt acelea. În urma propriei analize, ACTAL poate cere ministerului responsabil modificarea sau chiar retragerea propunerii legislative. Aceasta procedură durează maximum 4 săptămâni. La final, propunerea legislativă este transmisă la Guvern având anexată opinia ACTAL.

Portugalia aplică o formă incipientă a modelului olandez de cost standard. Astfel, prin programul „Simplex”, inițiat în 2006, organele administrației publice propun în fiecare an măsuri de simplificare a administrației și stabilesc termene de implementare pentru fiecare măsură în parte. Sugestiile de măsuri vin atât din partea funcționarilor publici, cât și a firmelor sau cetățenilor. La sfârșitul fiecărui an sunt prezentate rezultatele acestui exercițiu, ceea ce permite mai buna modelare a următoarei etape anuale de simplificare a administrației.

Portugalia a pornit cu un pachet de inițiative de simplificare administrativă echivalent cu ceea ce s-a realizat în multe dintre noile state membre ale UE. În primul rând, s-a trecut la realizarea online a tuturor operațiunilor care privesc intrarea pe piață a firmelor, incluzând aici înmatricularea noilor firme dar și înregistrarea mărcii comerciale sau aderarea la un centru de

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

rezolvare a disputelor cu consumatorii. Înmatricularea firmelor noi se realizează prin serviciul „Firma pe loc” și durează 42 de minute și 56 de secunde.

În al doilea rând, s-a simplificat procedura de ieșire de pe piață prin modificarea prevederilor legale în anul 2006. În Portugalia existau înainte de modificarea legislativă 200.000 de firme care nu mai funcționau, dar nu puteau fi desființate datorită complexității procedurii de dizolvare. Prin noua legislație din 2006, s-a trecut la procedura dizolvării imediate, atunci când asociații/acționarii sunt de acord sau la inițiativa Registrului Comerțului.

În al treilea rând, Portugalia a trecut la simplificarea documentației raportate de către firmă și la transmiterea acestor informații online. Astfel, a fost construit un singur formular disponibil online în care sunt incluse toate informațiile simplificate care trebuie transmise către administrația fiscală, Registrul Comerțului, Agenția Națională de Statistică și banca centrală.

Experiența Olandei este extrem de util de urmat pentru România. Acest demers este destinat termenului mediu, ținând cont că ocupă mult timp cu realizarea bazei de date cu privire la costul asociat fiecărei activități administrative care privește firmele în general și IMM-urile în special.

Avantajele preluării modelului olandez în privința simplificării administrative sunt două. În primul rând, **este redusă povara pentru IMM-uri** și crește eficiența activității acestora, deoarece își pot alocă resursele către alte utilizări. În al doilea rând, pe termen mediu, atunci când metoda este aplicată ex-ante, **scade costul administrației publice**, pentru că simplificarea procedurilor implică și scăderea costurilor cu forța de muncă în sectorul public.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

3.SCHEME DE GARANTARE ȘI CREDITARE

Noile state membre au progresat în ceea ce privește sprijinul financiar al statului pentru IMM-uri. Cel mai important aspect este acela că facilitățile fiscale nu mai sunt principalul avantaj competitiv. În subsidiar, se tinde să se treacă de la ajutorul prin acordarea de credite spre acordarea de garanții. Garanțiile au avantajul că sunt mai mici pentru aceeași activitate și ca atare permit sprijinirea mai multor activități; în al doilea rând, garanțiile sunt pe termen mai scurt și ca atare permit o mai mare viteză de rotație a fondurilor și implicit creșterea eficiența utilizării fondurilor.

Schemele de garantare și creditare sunt dovada strategiei de politică economică. Analiza comparativă a schemelor de garantare și creditare pentru IMM-uri din noile state membre ale UE face posibilă extragerea câtorva concluzii cu privire la utilizarea eficientă a fondurilor disponibile. Utilizarea eficientă este considerată din trei puncte de vedere.

Cele trei fațete ale schemelor de garantare relevă strategia de dezvoltare a acestor state. Primul se referă la **organizarea instituțiilor statului** care se ocupă cu aceste scheme. Al doilea are în vedere **resursa de finanțare** pentru aceste scheme. Ultima perspectivă este cea a **scopului utilizării** acestor scheme de garantare, care nu este întotdeauna facil de desprins din ansamblul informațiilor prezentate de aceste state cu privire la schemele de garantare și creditare. Aceste trei fațete arată care este linia viitoare de dezvoltare a economiei private atât ca domenii de activitate ale economiei reale private cât și ca mod de implicare a statului.

Progresul nu este egal între noile state membre ale UE în ceea ce privește cele trei fațete ale schemelor de garantare și creditare. Astfel, unele state au preferat să îngusteze cât mai mult posibil numărul instituțiilor statului care sunt implicate în gestionarea acestor scheme. Alte țări au ținut mai întâi utilizarea prin intermediul acestor scheme a cât mai multor fonduri disponibile. Câteva state au formulat aceste scheme de maniera care să permită atingerea anumitor scopuri, ca de exemplu dezvoltarea regională.

Cel mai mare progres în ceea ce privește schemele de garantare se înregistrează la nivelul coagulării instituțiilor statului care se ocupă cu administrarea lor. Sensul dezvoltărilor în acest domeniu este cel al reducerii la maxim trei instituții care sunt fie bănci de dezvoltare, fie fonduri

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

de investiții. Aceste instituții sunt cele care mai apoi distribuie fondurile disponibile sub formă de garanții sau credite prin intermediul programelor constituite pe anumite direcții.

O a doua linie de evoluție în domeniul instituțional este organizarea internă a acestora. Astfel, aceste instituții sunt în general entități aflate în proprietatea statului în procent de 100%. Însă există și exemple în care statul este proprietar majoritar, iar alături de el participă bănci comerciale aflate în proprietate privată (exemplu Ungaria, Republica Cehă). Cel mai interesant demers este cel al instituției de garantare a exporturilor din Estonia care este o entitate cu personalitate juridică de drept privat, mai exact o fundație care nu urmărește obținerea de profit. Trebuie menționat că și în cazul instituțiilor aflate în proprietatea statului 100%, acestea au independență decizională, statul fiind doar garantul activităților acestora.

Sursa principală de finanțare pentru schemele de garantare și creditare nu este bugetul de stat. După aderarea la UE, noile state membre au folosit schemele de garantare și creditare pentru a utiliza cât mai eficient fondurile puse la dispoziție de UE. Astfel, pe de-o parte existența garanției statului pentru aceste instituții a permis atragerea rapidă a fondurilor de la UE într-un procent apreciabil, pentru că s-au eliminat dificultățile legate de co-finanțare. Pe de altă parte, canalizarea fondurilor de la UE prin aceste scheme de garantare a permis introducerea lor rapidă în circuitul financiar pentru că firmele care aplică pentru fondurile structurale au în aceste instituții un partener care le oferă consultanța necesară pentru întocmirea proiectelor alături de garantarea sau chiar co-finanțarea necesare.

Utilizarea fondurilor de la UE a permis și urmărirea unor politici naționale de dezvoltare prin intermediul schemelor de garantare și creditare. Astfel noile state membre au trecut de la utilizarea acestor instituții care se ocupă de schemele de garantare și creditare pentru susținerea directă sau indirectă a activităților de export și producție a IMM-urilor, la îndreptarea acestor fonduri prin intermediul schemelor spre IMM-urile care contribuie la dezvoltarea regiunilor statelor sau chiar la dezvoltarea anumitor activități și sectoare economice. Pentru acest motiv, unele state au recurs la utilizarea fondurilor de care dispun ca „venture capital”, pentru finanțarea acelor firme care desfășoară activități în sectoare economice considerate de sistemul bancar ca având un risc economic prea mare pentru a le finanța. Este în special cazul domeniului invențiilor și inovațiilor, dar și al educației continue.

Bulgaria se remarcă pentru coagularea instituțiilor care se ocupă cu schemele de garantare și creditare pentru IMM-uri sub umbrela unei singure instituții, anume grupul Băncii Bulgare pentru Dezvoltare (Bulgarian Development Bank). În cadrul acestui grup funcționează atât banca de dezvoltare cât și două fonduri de garantare. Coagularea celor trei instituții sub o singură umbrelă oferă un dublu avantaj: accesul la fonduri naționale și internaționale pentru toate necesitățile economiei bulgare și mai ales rapiditatea în distribuirea fondurilor către IMM-uri.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

Fondurile pentru finanțarea activităților grupului Băncii Bulgare de Dezvoltare provin din împrumuturi și linii de credit de la bănci și organisme internaționale (Banca pentru Dezvoltare a Consiliului Europei, China Development Bank, Japan Bank for International Cooperation), fonduri de dezvoltare oferite de diverse organisme naționale și internaționale, emisiuni de bonduri, atragerea de depozite din partea companiilor, gestionarea fondurilor cu destinație specială (pe regiuni și tipuri de activități).

Trebuie remarcat modul de utilizare a fondurilor provenite din privatizarea întreprinderilor de stat în cazul Bulgariei. Din punct de vedere macroeconomic, decizia Bulgariei de adoptare a Consiliului monetar a impus o politică bugetară anti-ciclică, ceea ce a permis realizarea de surplus bugetar semnificativ în perioada de creștere economică susținută. În aceste condiții, veniturile din capital, obținute din privatizarea întreprinderilor de stat au putut fi canalizate tot spre acțiuni ale statului de sprijinire a capitalului. S-a ales ca aceste fonduri să stea la baza finanțării Fondului Național de Inovare a cărui principală menire este să asigure capitalul de risc pentru acele IMM-uri care desfășoară activități de cercetare – dezvoltare.

Rolul Băncii Bulgare de Dezvoltare nu este concurența băncilor comerciale din sistemul bancar. Banca Bulgară de Dezvoltare se ocupă cu finanțarea directă și indirectă a exporturilor IMM-urilor. Pe lângă această activitate, această bancă satisface cererea pentru un serviciu de nișă, unde nu există concurență din partea sectorului bancar. Este vorba despre acordarea de capital de risc pentru IMM-urile cu potențial dovedit, care au o situație financiară bună dar care nu este interesantă pentru sectorul bancar de retail din cauză că încă are o prezență pe piață nesemnificativă.

Fondul de Național de Garantare este o instituție care acordă garanții clasice pentru activitatea IMM-urilor pentru garantarea creditelor contractate de la băncile care activează pe teritoriul Bulgariei.

Fondul Național de Inovații este mijlocul de încurajare a activității de cercetare – dezvoltare. El a fost înființat în 2005 și prin intermediul schemelor de ajutor de stat oferă subvenții de maxim 50% din valoarea proiectelor de investiție în cercetare – dezvoltare. Ca și în alte state dintre noile membre ale UE există un interes foarte mare pentru finanțarea activității de cercetare – dezvoltare prin intermediul unei scheme de ajutor de stat numită voucher pentru inovație.

Ungaria are trei instituții prin care realizează garantarea și creditarea pentru întreprinderi. Acestea sunt o bancă de dezvoltare, o societate de garantare și mai nou un fond pentru capitalul de risc.

Ordinea cronologică a dezvoltării celor trei instituții surprinde și strategia de dezvoltare urmărită de autoritățile statului. Cea mai veche este **Banca Maghiară pentru Dezvoltare**, înființată în 1991 și care are ca scop finanțarea proiectelor de investiții. Această bancă este încă deținută de stat în

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

totalitate, dar are independență decizională. Fondurile prin care își realizează obiectivul funcționării provin de pe piața monetară și de pe cea de capital.

Imediat după înființarea acestei bănci a apărut, în anul 1992, fondul de garantare **Garantiqa Hitelgarancia Zrt** care este deținut împreună de către statul maghiar și cele mai importante bănci comerciale, bănci cooperatiste și o serie de asociații patronale. Rolul acestui fond de garantare este de a garanta creditele bancare acordate în condiții preferențiale pentru IMM-uri și să acorde micro-credite. Pentru băncile comerciale este avantajos să acorde credite pentru factoring și leasing pentru că garanțiile emise de acest fond sunt contra-garantate de statul maghiar.

A treia instituție este **Venture Finance Hungary** care acordă micro-credite de refinanțare în condiții preferențiale unor intermediari selectați prin licitație, din bugetele Priorității 4 EDOP și programelor CHOP 1.3. Scopul este de a asigura accesul la facilități de finanțare în condiții favorabile micro-întreprinderilor solvabile, dar care nu pot fi finanțate, parțial sau în totalitate, de către băncile comerciale. Intermediarii sunt instituții de creditare sau societăți financiare deținute în cea mai mare parte de instituții de creditare, Fundația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor și societăți financiare, altele decât instituțiile de creditare.

Rețeaua de Fundații pentru dezvoltarea întreprinderilor (agenții la nivel local pentru promovarea IMM-urilor) a fost creată începând din anul 1991, cu asistență PHARE. În 1996 acoperea deja întreg teritoriul Ungariei, desfășurând activități de consultanță, pregătire profesională, alocare de împrumuturi imobiliare (case-incubator și parcuri industriale) și micro-credite, generare de programe de dezvoltare.

Aceste trei instituții lucrează pe bază de programe dedicate anumitor scopuri. Printre cele 10 programe studiate există și unul desfășurat de fondul de capital de risc numit „New Hungary” și care este dedicat micro-creditelor. Acest program început în 2008 se desfășoară până în 2013 și este finanțat în proporție de 85% din fondurile structurale de la UE și 15% de la bugetul de stat.

Organizarea schemelor de garantare și creditare din Polonia este distinctă din două puncte de vedere și răspunde problemei legate de mărimea teritoriului țării. În primul rând, mărimea teritoriului țării nu permite accesarea tuturor IMM-urilor din toate regiunile prin intermediul politicii de creditare. De aceea, instituțiile care se ocupă de aceste scheme se preocupă **foarte puțin cu acordarea de credite.** Această sarcină rămâne la latitudinea sectorului bancar din Polonia. În schimb, Fondul de Garantare din această țară își organizează activitatea pe programe, iar principalul element al activității sale este Programul de Garantare a Împrumuturilor. Scopul acestui program este să sprijine micro-întreprinderile și IMM-urile care au solicitat credite de la bănci, dar nu au garanții suficiente. În al doilea rând, principalele instrumente de sprijinire a activității IMM-urilor sunt **acordarea de ajutoare financiare nerambursabile și finanțarea**

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

costurilor serviciilor. Mai mult decât atât, principalele două domenii în care sunt folosite aceste instrumente sunt utilizarea tehnologiilor inovatoare și dezvoltarea capitalului uman.

Ca și în cazul Bulgariei, **sistemul instituțional care se ocupă de schemele de garantare și creditare pentru IMM-uri este relativ concentrat**, deși Polonia, datorită particularității mărimii teritoriului are și instituții dedicate la nivel regional. Principala instituție care se ocupă de sectorul IMM-urilor este Agenția Poloneză pentru Dezvoltarea Întreprinderilor. Aceasta este o entitate de stat, înființată în 1996 și aflată în subordinea Ministerului Economiei. Alături de aceasta funcționează un fond național de garantare a creditelor și Banca Gospodarstwa Krajowego (BGK). Această bancă este singura bancă deținută în totalitate de statul polonez. Principalul său obiectiv este de a furniza servicii bancare sectorului public, în special prin susținerea programelor economice guvernamentale, precum și a programelor locale și regionale implementate din fonduri publice, inclusiv fonduri ale Uniunii Europene.

Facilitarea atragerii fondurilor europene este principalul atu al modului de organizare instituțională a schemelor de garantare din Polonia. Principala sursă de finanțare pentru Agenția de dezvoltare sunt programele multi-anuale ale Comisiei Europene și bugetul de stat. Alături de instituțiile menționate mai sus activează și o serie de Fonduri de garantare regionale și locale. Acestea au contracte de colaborare cu băncile din regiunea în care activează și pe baza fondurilor obținute de Fondul Național de Garantare de la UE și de la bugetul de stat, acestea acordă garanții pentru creditele luate de IMM-uri de la băncile locale.

În Republica Cehă concentrarea instituțiilor care se ocupă de schemele de garantare și creditare este maximă. Astfel, aici există o singură instituție care derulează astfel de operațiuni. Probabil că acest fapt este consecința dezvoltării economice din această țară care tinde să se bazeze pe exportul de capital și turism, dar mai puțin pe industrie.

Banca Ceho-Moravă pentru Garantare și Dezvoltare este instituția care se ocupă de schemele de garantare și dezvoltare. Aceasta a fost înființată în 1992 și este deținută majoritar de către stat prin intermediul Ministerului Economiei și principalele trei bănci comerciale. Statul deține 72% din capitalul acestei bănci.

Această instituție lucrează exclusiv pe bază de programe, ceea ce permite alocarea eficientă a fondurilor în sensul urmăririi unor proiecte pe toată durata lor de desfășurare, permițând în același timp și prioritizarea între proiecte. Programele sunt atât de garantare cât și de finanțare. Banca acordă garanții și pentru programele regionale de dezvoltare care sunt finanțate de la bugetele locale ale autorităților din fiecare regiune.

Utilizarea maximală a fondurilor de la UE este realizată datorită managementului bine coordonat prin intermediul acestei singure instituții. Astfel, pentru finanțarea activităților de inovare există un program numit „PROGRESS”, care privește acordarea de împrumuturi

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

subordonate, finanțate prin Programul Operațional Întreprinderi și Inovare. Valoarea maximă a unui împrumut este de 20 milioane coroane, termenul de rambursare de până la 9 ani, cu o perioadă de grație de până la 3 ani, iar rata dobânzii, fixă, este de 3%.

Slovenia are un sistem de coordonare al schemelor de garantare și creditare asemănător cu cel din Republica Cehă. Instituția care se ocupă cu aceste scheme este Fondul Sloven pentru Întreprinderi. Acesta a fost înființat în 1992 și este o instituție aflată în proprietatea statului. Conducerea acestei instituții este asigurată de către un consiliu de administrație care este compus din funcționari publici și reprezentanți ai mediului privat și are autonomie de decizie.

Produsele pe care le oferă acest fond sunt de două tipuri: linii de credit cu dobândă subvenționată și garanții pentru împrumuturile acordate de băncile comerciale. Scopul acestor produse este în principal modernizarea întreprinderilor prin sprijinirea re tehnologizării capacităților de producție și prin susținerea activităților inovatoare.

Activitatea este desfășurată în cadrul programelor, ca și în cazul instituției din Republica Cehă. Programele de contra-garanții sunt finanțate în special din Fondul European de Investiții, iar pentru garanții sunt atrase fonduri de pe piața monetară și de capital.

Slovenia a dezvoltat foarte mult schemele de ajutor de stat destinate inovării, având în vedere că este o economie mică și care trebuia să găsească o nișă pentru dezvoltarea pe termen lung. Instituția care este dedicată acestei activități este Agenția pentru Întreprinderi și Investiții Străine. Prin aceasta sunt oferite întreprinderilor vouchere pentru consultanță, pentru pregătire profesională și pentru inovare.

Slovacia este singura țară dintre noile membre ale UE care încă folosește serviciile de garantare și creditare oferite de Eximbank în mod semnificativ. Totuși, ea nu este singura instituție din această țară care oferă garanții. Cea mai importantă sursă de garantare pentru creditele contractate de către IMM-uri de la bănci și de creditare este Banca Slovacă pentru Garanții și Dezvoltare. Această bancă este în procent de 100% în proprietatea statului, fiind înființată în 1991 și aflată în subordinea Ministerului Finanțelor. Diferența primară între cele două bănci constă în aceea că în cazul Eximbank condițiile de acordare a creditelor pentru IMM-uri sunt mult mai restrictive.

Slovacia are o orientare clară a domeniilor de acordare a utilizării schemelor de garantare și creditare. Astfel, garanțiile sunt cu prioritate îndreptate spre domeniile mai greu de accesat pentru IMM-uri, dar care au impact mare asupra nivelului de trai: investiții în infrastructură, locuințe, facilități social-culturale, facilități în sectorul turismului, protecția mediului, dezvoltarea surselor de energie regenerabilă, eficientizare energetică.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Garanțiile pentru credite funcționează mai bine decât reducerea impozitelor într-un mediu economic în care acumularea de capital este insuficientă. Acest tip de politică a statului pentru îmbunătățirea fondului de locuințe pare să aibă rezultate mai bune decât acordarea de reduceri la impozitul pe venit/clădiri în cazul efectuării unor astfel de îmbunătățiri.

Schemele de ajutor de stat pentru încurajarea cercetării – dezvoltării sunt adoptate foarte rapid în ultimii ani, și în special după declanșarea crizei financiare urmată de recesiunea economică. Astfel, în 2009 Slovacia a introdus o schemă de ajutor de stat numită „The Innovation Voucher Scheme” care este dedicată IMM-urilor care doresc să introducă o inovație în activitatea lor. Pe baza acestor vouchere pe care le primesc de la stat prin schema de ajutor de stat, IMM-urile pot contacta o universitate sau centru de cercetare care să livreze inovația contra voucher-ului, care la final este decontat universității de către stat. Voucher-ele au valoare nominală fixă de 3300 euro. Acest exercițiu este modelat după experiența Olandei în acest domeniu.

Letonia a pregătit extrem de bine utilizarea fondurilor de la UE. Astfel, în anul 2005, imediat după aderarea la UE, a înființat o instituție care este independentă dar se află în proprietatea statului, numită ALTUM. Ea are propria ei contabilitate, dar este desprinsă din instituția înființată în 1993 și dedicată investițiilor în această țară – Banca pentru Credit Ipotecar.

ALTUM țintește fluxurile financiare de la UE. Scopul ALTUM este sprijinirea din punct de vedere financiar al antreprenorilor în cadrul programelor cu finanțare de la UE. Autoritățile letone au urmărit prin orientarea exclusivă către fondurile europene să evite riscul ca sprijinul oferit de stat să interfereze în orice fel cu activitatea comercială a băncilor.

ALTUM nu oferă produse standard ci este îndreptată spre activitățile cu risc mare. Principala menire a fondurilor de care dispune această instituție este să ofere împrumuturi subprime pentru implementarea de proiecte cu șanse bune de reușită, dar care nu obțin finanțare de la băncile comerciale din cauza lipsei de garanții adecvate și a altor riscuri. În această categorie sunt incluse și activitățile din agricultură.

Lituania a aplicat același model al unei singure instituții care se ocupă de schemele de garantare și creditare însă cu garanții europene. Instituția (INVEGA) a fost înființată în anul 2001 și este o societate financiară de stat, care urmărește să fie profitabilă pe termen lung. În cazurile în care înregistrează pierderi, acestea sunt acoperite prin contra-garanții de la Banca Europeană de Investiții (care au rating superior celui suveran) și/sau de la bugetul de stat.

Produsele oferite de INVEGA sunt clasicele garanții și împrumuturile mici și micro-creditele. Datorită faptului că garanțiile acordate sunt ajutoare de stat, multe domenii de activitate nu sunt eligibile pentru aceste garanții, așa cum se întâmplă în cazul agriculturii și transporturilor.

În Estonia există două instituții care se ocupă cu schemele de garantare și creditare, una fiind de stat și cealaltă privată. În anul 2000, Ministerul Economiei a înființat o nouă instituție aflată în proprietatea statului și în coordonarea sa, numită „Enterprise Estonia”. Principala sa menire este

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

să promoveze activitatea antreprenorilor și să sprijine dezvoltarea regională. În anul 2001, s-a înființat o fundație, „KredEx”, care este o instituție cu personalitate juridică de drept privat. Această instituție este coordonată de Ministerul Economiei, dar este independentă în deciziile ei. Obiectul de activitate al acestei fundații este îmbunătățirea accesului la finanțare al IMM-urilor, în scopul reducerii riscurilor asociate activității de export.

Enterprise Estonia își desfășoară activitatea pe programe. Cele trei programe sunt organizate ca scheme de ajutor de stat și se acordă sub formă de granturi. Instituția acordă consultanță gratuită pentru întocmirea solicitării de acordare a grant-ului. Grant-urile sunt destinate voucher-elor inovatoare, investițiilor tehnologice pentru întreprinderile industriale și pentru pornirea unei afaceri noi. Primele două programe amintite sunt co-finanțate din Fondul European pentru Dezvoltare Regională, iar ultimul împreună cu KredEx.

Activitatea KredEx este împărțită de fapt pe două mari direcții. În primul rând, KredEx oferă garanții pentru export, corespunzător obiectului de activitate. În al doilea rând, KredEx oferă garanții pentru creditele contractate în vederea renovării locuințelor cu scopul creșterii eficienței energetice.

România ar putea să își însușească două elemente din experiența noilor state membre ale UE în materie de scheme de garantare și creditare. În primul rând, este foarte importantă **unificarea într-o singură instituție** a statului a acestor eforturi pentru a mări eficiența și a scădea costurile. Aici trebuie avut în vedere rolul celor două bănci ale statului Eximbank și Casa de Economii și Consemnațiuni. Remodelarea activității lor trebuie gândită din punctul de vedere al scopului major al schemelor de garantare și creditare de **atrageră a cât mai multor fonduri de la UE** și utilizare a lor cât mai eficientă. În plus, organizarea pe programe de finanțare permite canalizarea garanțiilor.

Organizarea schemelor de garantare și creditare în vechile state membre ale UE are puncte comune cu ceea ce se întâmplă în noile state membre. Se remarcă în principal tendința de **coagulare a schemelor de garantare și creditare la nivelul câtorva instituții.** Însă există și două excepții, în cazul Austriei și Spaniei, cel mai probabil din cauza caracterului federal al celor două state.

În vechile state membre ale UE, dezvoltările majore la nivelul schemelor de garantare și creditare apar la nivelul scopului pentru care sunt acestea utilizate. Un prim aspect este comun tuturor acestor state, și este cel care își îndreaptă în prezent atenția și multe din noile state membre ale UE, anume **încurajarea inovării** și a investiției în astfel de activități. Însă există și multe alte obiective ale acestor scheme care permit conturarea strategiei de dezvoltare economică aleasă de aceste state.

Deosebirea majoră între statele vechi și noi membre ale UE este dată de sursa de finanțare a acestor scheme. În noile state membre ale UE proveniența resurselor financiare este cu prioritate reprezentată de fondurile UE, iar schemele de garantare au fost modelate astfel încât să permită

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

o utilizare cât mai eficientă a acestora. În vechile state membre ale UE, bugetul de stat este sursa principală de finanțare pentru schemele de garantare și creditare.

Numărul instituțiilor care se ocupă cu schemele de garantare și creditare în vechile state membre ale UE nu este mai mare de trei. Pentru multe dintre aceste țări este vorba de o singură instituție, așa cum este cazul în Irlanda, Danemarca, Olanda, Belgia, Finlanda. Aceste instituții au activitatea organizată pe programe de finanțare care țintesc marile zone de interes pentru dezvoltarea economică pe termen mediu și lung.

În cazul statelor care au două instituții (Grecia, Finlanda) sau chiar trei (Portugalia, Suedia, Germania) s-a preferat împărțirea atribuțiilor între instituțiile care practică doar garantare și cele care acordă și credite.

Aceste instituții sunt exclusiv entități care aparțin statului. Ele sunt subordonate în general unui minister din guvernele acestor state, dar au autonomie decizională și în funcție de tipul de activitate pot să își asume riscuri mai mici sau mai mari prin plasarea fondurilor către IMM-uri cu diferite obiecte de activitate.

Austria și Spania au mai multe instituții, patru și respectiv cinci. În cazul Austriei, peste instituțiile înființate în anii '50 pentru derularea Programului Marshall au fost suprapuse altele care au ca scop promovarea cercetării sau programe financiare dedicate IMM-urilor.

În Spania sunt mai multe instituții care sunt dedicate obținerii de garantare. Este de remarcat Societatea de Garantare Reciprocă. Aceasta este o instituție financiară non-profit care își desfășoară activitatea pe marile regiuni ale țării. Scopul principal al instituției este de a asigura accesul IMM-urilor la credite și, în general, la condiții de finanțare mai avantajoase, prin acordarea de garanții. În plus, această instituție acordă consultanță financiară întreprinderilor și poate încheia cu instituțiile financiare acorduri pentru linii de credit, acordând astfel și finanțare în condiții avantajoase. Pentru a beneficia de serviciile acestora, IMM-urile trebuie să devină acționari ai SGR. Dacă o firmă nu își plătește datoriile față de banca comercială, aceasta își recuperează creanța de la o Asociația Societăților de Garantare Reciprocă, care la rândul ei va recupera o parte din sumă de la Compania Spaniolă de Refinanțare.

Regatul Unit este un caz aparte pentru că aici organizarea schemelor de garantare și creditare nu se face prin intermediul unei instituții ci direct pe programe. În anul 2006, Regatul Unit a procedat la restrângerea celor aproape 3.000 de instrumente și scheme de finanțare. Au rezultat 30 de grupe centralizate pe o singură pagină de internet. Pe această pagină de internet, firmele primesc îndrumări pentru identificarea celor mai bune metode de finanțare având în vedere caracteristicile firmei (firmă mică sau mare, cu vechime sau start-up etc.). Astfel, în funcție de mai multe condiții cuprinse într-un chestionar online, întreprinzătorul este ajutat să identifice cele mai bune soluții de finanțare pentru el. Cele 30 de grupe rămase sunt în genere ferestre de garantare și creditare

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

temporare cu termene clare de finalizare și accesibile chiar și pe zone geografice ale țării. Avantajul acestui mod de organizare este că se pot monitoriza și evalua rezultatele implementării, iar etapele viitoare pot fi mult mai bine conturate. În plus, aceste grupe sunt flexibile și se pot adresa diferitelor domenii de activitate ale IMM-urilor, iar costul administrării lor este foarte redus.

Scopurile pentru care sunt utilizate schemele de garantare și creditare în vechile state membre ale UE sunt diferite de cele din noile state membre, dar le privesc într-o anumită măsură în mod direct. Cel puțin șase dintre vechile membre ale UE folosesc garanțiile și creditele oferite de instituțiile publice pentru promovarea afacerilor în statele din estul Europei. Aceste state sunt: Austria, Grecia, Italia, Suedia și Olanda.

Această promovare se face pe două paliere. Cel mai simplu și mai puțin complex se referă la sprijinirea exporturilor pe aceste piețe prin acordarea fie de consultanță cu privire la caracteristicile piețelor din estul Europei, fie la garantarea și acordarea de credite pentru exporturile în această zonă. Al doilea palier are în vedere o activitate mult mai complexă de extindere a acestor firme în zona Europei de Est. Aceasta are în vedere acordarea de credite pentru începerea de activități în această zonă sau pentru cumpărarea de firme deja existente în Europa de Est. În unele cazuri, instituțiile de garantare devin participante la capitalul IMM-urilor care vor să se extindă în noile state membre ale UE.

Legea Sabbatini din Italia încurajează într-un mod diferit re tehnologizarea. Scopul subsidiar al acestei legi a fost să încurajeze dezvoltarea industrială din regiunile de sud ale Italiei. Aceasta este cea mai cunoscută formă de ajutor al statului pentru IMM-uri în Italia, veche de 40 de ani. Această lege prevede ca statul să subvenționeze dobânda plătită de IMM-uri atunci când acestea cumpără echipamente și mașini industriale. În loc să plătească toată suma la momentul achiziționării, firma poate, cu ajutorul acestei legi, să eșaloneze plata pe o perioadă de până la 5 ani, iar dobânda plătită să fie subvenționată astfel: 50% pentru firmele din nordul țării; 100% pentru cele din sud. Firma poate alege să facă plățile lunar, trimestrial, semestrial sau anual. Tot aranjamentul se derulează printr-o bancă comercială. Se supune regulilor de ajutor de stat.

Un domeniu de mare interes pentru schemele de garantare și creditare este acordarea de consultanță pentru IMM-uri. În Finlanda, Agenția Finlandeză de Finanțare pentru Tehnologie și Inovare este cel mai important organism finanțat public în domeniul activităților de cercetare, dezvoltare și inovare. Ea finanțează anual aproximativ 1.500 de proiecte ale întreprinderilor și 600 de proiecte ale universităților, institutelor de cercetare și politehnicilor. Serviciile de consultanță pe care le oferă pentru IMM-uri sunt în următoarele domenii: analiză de piață și marketing; elaborarea unei strategii și a unui model de afaceri competitiv, inclusiv identificarea de parteneri de afaceri și surse de finanțare; lansarea de concepte noi, cercetare-dezvoltare pentru produse și servicii noi; obținerea de know-how și dezvoltarea proceselor și structurilor organizaționale. O activitate similară are în Suedia principală instituție de finanțare și sprijinire a IMM-urilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

O altă tendință este utilizarea schemelor de garantare și creditare pentru anumite categorii de întreprinzători. Este cazul Spaniei, Greciei, Finlandei, Franței și Slovaciei care acordă **credite pentru femeile întreprinzător.** În Spania Programul se desfășoară în baza a două acorduri de colaborare reînnoite anual: unul între Ministerul Industriei, Turismului și Comerțului, Ministerul Egalității și Confederația Spaniolă a Băncilor de Economii, iar celălalt între Ministerul Egalității și opt organizații ale femeilor de afaceri. Beneficiarii sunt femeile-întreprinzător care: întâmpină dificultăți în obținerea unui credit prin sistemul financiar tradițional; și-au început activitatea cu mai puțin de 3 ani în urmă; au un plan de afaceri care a fost aprobat de una din organizațiile femeilor de afaceri participante și care a obținut o pre-calificare pozitivă. Împrumuturile pot avea o valoare maximă de 25.000 Euro și pot acoperi până la 95% din costul proiectelor. Termenul de rambursare este de 5 ani, cu posibilitatea unei perioade de grație de 6 luni.

În Grecia această schemă de ajutor este co-finanțată din programul operațional Competitivitate al UE. Sunt oferite grant-uri întreprinzătorilor femei cu vârste între 18-55 ani care nu au mai avut o altă afacere până în acel moment. Sunt eligibile firme din domenii precum producție, protecția mediului, reciclare, turism și alte servicii. Nu sunt eligibile domenii precum agricultură, oțelărie, producția de vase maritime etc. pentru care există reglementări speciale. Proiectele propuse trebuie să aibă o durată de maximum 18 luni, iar sumele care pot fi obținute diferă în funcție de activitate. Grant-ul poate acoperi până la 50% din proiect (60% pentru cele localizate pe insulele mici).

În Olanda și Regatul Unit se practică un program de finanțare, modelat după experiența din SUA, și care urmărește externalitățile pozitive. Prin acest program statul finanțează activitățile de cercetare cu finalitate relevantă pentru întreaga societate. Exemple de tematici finanțate prin acest program sunt: soluții pentru operațiuni maritime pe vreme rea; aplicabilitatea combustibililor pe bază de celule de hidrogen în lucrări civile; observarea și inspecția canalelor; produse nealimentare bazate pe metode de producție bio.

Programul este finanțat de stat, dar firma deține proprietatea programului. Programul este deschis oricăror companii, însă guvernul încurajează în special participarea companiilor mici. Programul este implementat de Ministerul Economiei în colaborare cu alte ministere. Particularitatea acestui program este că autoritatea contractantă (un minister) finanțează primele două faze (de evaluare a fezabilității și de dezvoltare a soluției inovatoare), în timp ce drepturile asupra produsului final rămân în proprietatea companiei.

În cazul programului din Regatul Unit, un departament al guvernului sau alt organism de stat identifică o problemă publică și lansează o competiție pentru găsirea celei mai bune soluții. Firmele interesate pot trimite apoi propunerile lor. Acestea intră în evaluare, iar cea mai bună propunere primește finanțarea necesară pentru punerea în practică a ideii respective.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

O schemă de ajutor de stat este utilizată pentru IMM-urile care au dificultăți în recuperarea sumelor pentru produsele și/sau serviciile livrate instituțiilor statului. Această schemă funcționează în Belgia și în Franța. Ea reprezintă de fapt o soluție de piață pentru problema arieratelor bugetului care ar crea altfel un blocaj financiar la nivelul IMM-urilor.

În Belgia acest produs se numește „Casheo”. Casheo este un credit pe termen scurt, destinat întreprinderilor mici care doresc să mobilizeze creanțele deținute asupra instituțiilor publice sau para-statale (statul federal, regiunile, colectivitățile provinciale sau locale), precum și asupra societăților cu capital majoritar de stat (Belgacom, Poșta, Infrabel etc.).

Beneficiarii sunt întreprinderile mici, dar și întreprinzătorii persoană fizică. Linia de credit poate avea o valoare de cel puțin 15.000 Euro și cel mult 250.000 Euro, iar avansul minim este de 2.500 Euro. Împrumutul se acordă pe durata de un an, cu posibilitatea de reînnoire. Dobânzile aferente liniei de credit se plătesc trimestrial. Rata dobânzii este Euribor la 3 luni + 3%. Dacă beneficiarul Casheo este o persoană fizică, nu sunt cerute nici un fel de garanții. Dacă este vorba de o persoană juridică, se solicită doar o garanție personală din partea asociaților activi.

Casheo este un împrumut subordonat. Împrumutul este acordat de către Fondul de Participare, care este o instituție financiară organizată la nivel federal și care are ca scop sprijinirea noilor afaceri. Împrumutul acordat de către Fondul de Participare este asimilat cvasi-capitalului. Subordonarea diminuează riscul pentru ceilalți creditori, astfel încât creditele bancare obișnuite vor fi mai ușor de obținut.

Acest tip de credit este ajutor de stat. Nu există restricții în ce privește sectorul de activitate al întreprinderii, fiind eligibile toate sectoarele. Pentru Casheo se aplică Regulamentul 1998/2006 al Comisiei Europene privind ajutorul de minimis. Acesta impune anumite restricții în sectorul agriculturii, al transporturilor și exportului.

În Franța echivalentul produsului belgian se numește „Avance +”. Acesta reprezintă o linie de finanțare gestionată de OSEO (organism public subordonat Ministerului Economiei și Ministerului Învățământului Superior și Cercetării a cărei misiune principală este de a sprijini inovarea și dezvoltarea la nivelul IMM-urilor).

Avance + se adresează unei sfere mai largi de creanțe decât Casheo. Inițial, Avance + a fost concepută pentru IMM-urile care doresc să mobilizeze creanțele deținute asupra instituțiilor publice sau para-statale, însă ulterior sfera sa de acoperire a fost regândită. Actualmente el cuprinde creanțele corespunzătoare comenzilor și contractelor provenite de la „mari conturi”: statul, colectivitățile teritoriale și organismele publice, societățile cu capital majoritar de stat, organismele cu scop social, dar și marile întreprinderi care, prin mărimea și seriozitatea lor, pot fi asimilate partenerilor din sectorul public. Se estimează că ar fi vizate aproximativ 7.000 de IMM-uri.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Modul de funcționare este tot un credit revolving. Întreprinderea cedează facturile către OSEO, care deschide o linie de creditare valabilă un an, având valoare egală cu cifra de afaceri realizată cu respectivul organism public sau întreprindere. Gestionarea liniei de credit poate fi efectuată on-line.

Diferența este dată de valoarea avansului și a garanțiilor. Avansurile acordate pot merge până la 100% din valoarea facturilor. Garanțiile constau din constituirea unui depozit de garanție în valoare de 10% din valoarea maximă autorizată a liniei de credit, care se constituie progresiv prin reținerea a 20% din primele avansuri acordate în contul facturilor. De asemenea, se poate stabili acordarea unui avans de doar 85%, restul reprezentând garanția.

România ar putea prelua experiența cu privire la produsul Casheo și respectiv Avance +. Motivul principal pentru care acest produs se potrivește este acela că administrațiile publice au întârzieri de 60 - 90 de zile în rambursarea sumelor aferente facturilor, iar în condițiile în care firmele românești au cicluri de afaceri de aproximativ trei luni, această întârziere produce blocaj financiar și sistarea producției.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

ANEXA 1 – FISCALITATE

Austria	Deducerea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare Firmele care au activități de cercetare-dezvoltare pot deduce 25% din cheltuielile efectuate în acest sens, în limita a 100.000 euro pe an.
Belgia	Exonerarea fiscală pentru angajarea de personal suplimentar cu salarii mici Întreprinderile cu mai puțin de 11 angajați și persoanele care exercită profesii libere pot beneficia de o reducere a impozitului de 4.840 Euro pentru fiecare angajat suplimentar care își desfășoară activitatea în Belgia. Salariul brut al noului angajat nu poate depăși 90,32 Euro/zi sau 11,88 Euro/oră. Deductibilitatea cheltuielilor cu investițiile pentru securizarea spațiilor de lucru IMM-urile și întreprinzătorii persoane fizice pot beneficia de o reducere a impozitului pe profit pentru investițiile în imobilizări corporale având ca obiect securizarea spațiilor de lucru. Reducerea se calculează prin aplicarea unui procent de 22,5% din beneficiul impozabil pe perioada în care a fost realizată investiția. Exonerarea de eventuale majorări ale impozitului Persoanele fizice care, indiferent de vârstă, exercită pentru prima dată o profesie independentă (comerciant, meșteșugar, agricultor sau horticultor, profesii libere, administrator de întreprindere) sunt scutite de orice majorare a impozitului ocazionată de neachitarea în avans a impozitului datorat pe perioada primilor 3 ani de activitate.
Cehia	Deducerea forfetară a cheltuielilor pentru întreprinderile mici Întreprinderile mici pot opta pentru deducerea forfetară a cheltuielilor în calcularea venitului impozabil. Suma forfetară este echivalentul a 60% din venitul brut (iar pentru anumite sectoare, precum agricultura și artizanatul, 80% din venitul brut). Scutirea de achitarea anticipată a impozitului pe profit și transmiterea trimestrială a declarațiilor de TVA Întreprinderile care au plătit în anul precedent impozit pe profit sub o anumită valoare-prag sunt scutite de achitarea anticipată a impozitului pe anul curent. Întreprinderile

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

	care realizează o cifră de afaceri sub o anumită valoare-prag pot transmite declarațiile de TVA trimestrial, și nu lunar.
Estonia	Impozitarea la momentul distribuirii profitului Impozitarea se face în momentul distribuirii profitului. Profiturile reținute sau reinvestite nu sunt supuse impozitării. Este privită ca o măsură de încurajare a investițiilor.
Finlanda	Deprecierea accelerată a investițiilor realizate de IMM-uri Investițiile noi realizate de IMM-uri între 1998 și 2011 beneficiază de o rată de depreciere cu 50% mai mare decât cea normală, în anul în care a fost implementată investiția și în următorii doi ani.
Franța	Aplicarea unei rate reduse a impozitului pe profit Prima tranșă de 38.120 Euro din profitul impozabil realizat de IMM-urile independente care înregistrează o cifră de afaceri anuală, fără TVA, mai mică de 7.630.000 Euro, este impozitată cu o rată de 15% (față de rata standard de 33,3%). Exonerarea întreprinderilor noi de achitarea în avans a impozitului pe societăți Întreprinderile nou-înființate și întreprinderile plătitoare de impozit pe venituri (IR), dar care optează pentru impozitul pe societăți (IS) sunt exonerate de efectuarea plăților în avans a impozitului pe societăți pe durata primului exercițiu fiscal. De asemenea, sunt exonerate de efectuarea plăților în avans întreprinderile care au plătit impozite mai mici de 3.000 Euro în exercițiul fiscal precedent. Facilități fiscale pentru IMM-urile noi și inovatoare IMM-urile care investesc în cercetare-dezvoltare (cel puțin 15% din totalul cheltuielilor) pot solicita să li se acorde statutul de întreprindere nouă și inovatoare (Jeune Entreprise Innovante – JEI), care le oferă acces la o serie de facilități fiscale: exonerare fiscală completă în primele 3 exerciții fiscale în care au înregistrat profit, apoi reducerea cu 50% a impozitului datorat pentru următoarele 2 exerciții, exonerare de plata impozitului forfetar (IFA), a cotizației financiare a întreprinderilor și a cotizației pe valoarea adăugată a întreprinderilor și/sau impozitului funciar, a impozitului pe sporul de valoare obținut din cesiunea titlurilor de participare la JEI.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Facilități fiscale pentru IMM-urile în creștere (Gazelles)

IMM-urile cu cel puțin 20 de salariați care au înregistrat o creștere de la an la an a cheltuielilor cu personalul de cel puțin 15% în ultimele două exerciții fiscale pot solicita să li se acorde statutul de „gazelă”. Acesta le conferă, printre altele, trei avantaje de ordin fiscal: reducerea impozitului pe societăți pe durata perioadei de creștere, reportarea cotizațiilor patronale suplimentare, ocazionate de creșterile salariale și angajarea de noi salariați, și rambursarea imediată a creditului fiscal pentru cercetare neimputat asupra impozitului de plată.

Reducerea impozitului pe venit pentru capitalul subscris la IMM-uri

Asociații persoane fizice ai IMM-urilor pot beneficia, în anumite condiții, de reducerea impozitului pe venitul personal cu o sumă echivalentă cu 25% din aportul de capital efectuat fie la înființarea întreprinderii, fie cu ocazia unei majorări de capital.

Facilități fiscale pentru întreprinderile care fac donații organismelor ce promovează IMM-urile

Întreprinderile care fac donații organismelor agreeate, al căror unic obiect de activitate îl reprezintă acordarea de ajutoare financiare sau furnizarea de asistență IMM-urilor, pot beneficia de reducerea impozitului pe societăți cu o sumă echivalentă cu 60% din valoarea donațiilor efectuate.

Facilități fiscale pentru persoanele fizice care fac donații organismelor ce promovează IMM-urile

Persoanele fizice care fac donații organismelor agreeate, al căror unic obiect de activitate îl reprezintă acordarea de ajutoare financiare sau furnizarea de asistență IMM-urilor, pot beneficia de reducerea impozitului pe venitul personal cu o sumă echivalentă cu 66% din valoarea donațiilor efectuate.

Facilități fiscale pentru întreprinderile noi

Întreprinderile nou-înființate în anumite regiuni cu regim special beneficiază de exonerarea de impozitul pe profit în primii doi ani de activitate, după care se aplică reduceri de 75%, 50%, 25% pentru fiecare perioadă de 12 luni următoare. De asemenea, întreprinderile nou-înființate pot beneficia de exonerarea de impozitele locale în primii doi ani de activitate, cu acordul colectivităților teritoriale și

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

organismelor implicate.

Simplificarea regulilor procedurale privind impozitarea

În 2006 a fost înființat Serviciul de Impozitare a Întreprinderilor (SIE), care gestionează în exclusivitate impozitele datorate de IMM-uri, persoanele care exercită profesii libere, meșteșugari, comercianți și agricultori.

SIE desfășoară și o activitate de informare și consiliere a întreprinzătorilor în probleme de fiscalitate.

Regimul de impozitare pentru micro-întreprinderi

Pot beneficia de acest regim întreprinderile individuale a căror cifră de afaceri anuală nu depășește 80.300 euro pentru întreprinzătorii al căror obiect de activitate este vânzarea de mărfuri, obiecte, consumabile și alte bunuri sau punerea la dispoziție a unui spațiu (hotel, cameră de oaspeți, han rural, închirieri în scop turistic etc.), respectiv 32.100 euro pentru ceilalți furnizori de servicii care obțin profituri din activități industriale sau comerciale și persoanele care exercită profesii libere din care obțin profituri care nu au caracter comercial. Există două moduri de calcul al impozitului pe venit:

- Regimul clasic al micro-întreprinderilor: acest regim se aplică de drept, în lipsa unei solicitări exprese. Întreprinzătorul este scutit de obligația depunerii unei declarații fiscale; este suficient să declare suma totală a veniturilor, valoarea cifrei de afaceri sau a încasărilor, precum și eventualele sporuri sau scăderi de valoare înregistrate în cursul anului. Beneficiul impozabil este calculat de administrația fiscală, care aplică la cifra de afaceri o reducere forfetară pentru cheltuieli profesionale, în valoare de: 71% din cifra de afaceri pentru activități de vânzare/revânzare și punerea la dispoziție de spații, 50% din cifra de afaceri pentru activități industriale sau comerciale și 34% din cifra de afaceri pentru activități necomerciale. Reducerea minimă este de 305 euro. Beneficiului astfel calculat i se aplică baremul progresiv pe tranșe de impozit pe venit.
- Vărsământul fiscal exonerator: întreprinzătorul poate opta pentru acest mod de calcul dacă beneficiază de regimul micro-social iar venitul său fiscal de referință, obținut cu doi ani în urmă, este inferior sau egal cu 25.926 Euro. Micro-întreprinzătorul transmite lunar sau trimestrial o declarație cuprinzând cifra de afaceri realizată în perioada respectivă și plătește impozitul corespunzător, în valoare de 1% din cifra de afaceri lunară sau trimestrială pentru activități de vânzare/revânzare și punerea la dispoziție de spații, 1,7%

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

din cifra de afaceri pentru activități industriale sau comerciale sau 2,2% din cifra de afaceri pentru activități necomerciale. Declarațiile se pot transmite prin poștă sau online. Dacă în perioada de referință cifra de afaceri a fost zero, întreprinzătorul nu trebuie să transmită nici o declarație și nu are nimic de plătit. Micro-întreprinzătorii pot să renunțe la regimul special de impozitare în favoarea celui obișnuit aplicabil tuturor întreprinderilor.

Alte facilități fiscale pentru micro-întreprinzători

Micro-întreprinzătorii sunt scutiți de plata unei componente a contribuției economice teritoriale: nu plătesc decât cotizația financiară, nu și cotizația pe valoarea adăugată a întreprinderilor, iar în primul an de activitate sunt scutiți și de plata cotizației financiare. În condițiile în care optează pentru vărsământul fiscal liberatoriu, sunt scutiți de plata cotizației financiare și în al doilea și al treilea an de activitate. De asemenea, micro-întreprinzătorii sunt exonerati de plata impozitului pe salarii aferent remunerațiilor vărsate. În schimb, plătesc contribuțiile sociale datorate la angajarea de salariați.

Irlanda

Încurajarea cheltuielilor în domeniul cercetării-dezvoltării

Pentru cheltuielile de cercetare-dezvoltare există o scutire de 25% (în creștere de la 20% începând cu anul 2009) pentru partea de cheltuieli survenită în anul fiscal respectiv față de anul fiscal de bază, care este anul 2003. De exemplu, dacă o firmă a cheltuit pe cercetare-dezvoltare în 2009 cu 100 euro mai mult decât în 2003, reducerea de impozit este de 25% din 100 euro, adică 25 euro, care se scad din impozitul datorat pentru anul 2009.

Business Expansion Scheme

Este un ajutor indirect dat IMM-urilor. Presupune acordarea unor scutiri la plata impozitului pentru persoanele care investesc într-un IMM, prin cumpărarea de acțiuni. Sunt incluse IMM-urile producătoare de bunuri, din domeniul turismului, cercetare-dezvoltare, comerț și alte câteva activități. De asemenea, pentru a fi eligibile, IMM-urile nu trebuie să fie listate la bursă. Pot fi, însă, listate la bursa Enterprise Securities Market, care este o bursă specială pentru IMM-uri.

Scutirea maximă de impozit este de 150.000 euro pe an, până în anul 2013. Pragul maxim al sumei care poate fi investită astfel într-un IMM (de către mai mulți investitori) este de 2 mil. euro. Investitorii trebuie să primească acțiuni normale, care nu oferă nici o garanție sau alt avantaj. De asemenea, firma în care se investește nu

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

	trebuie să fie în dificultate și nici să ia în considerare încetarea activității în perioada următoare. Această schemă este considerată ajutor de stat. A fost aprobată de Comisia Europeană, iar sumele implicate sunt trecute în Registrul ajutorului de stat. Seed Capital Scheme Este complementară celei de mai sus. Amândouă sunt sub incidența regulilor privind ajutorul de stat. Expiră la sfârșitul lui 2013. Presupune rambursarea impozitului plătit în ultimii șase ani de un salariat sau șomer care decis să pornească o afacere, până la o un plafon maxim de 100.000 euro pe an. Cererea trebuie făcută imediat după înființarea firmei. Dacă persoana respectivă a primit bani prin Business Expansion Scheme în ultimii șase ani, atunci banii primiți deja se scad din cei pe care îi poate primi în cadrul Seed Capital Scheme. Beneficiarul trebuie să devină imediat angajat sau director al noii firme, nu mai târziu de același an în care firma a fost înființată sau cu mai mult de șase luni mai târziu. Investiția trebuie să asigure cel puțin 15% din acțiunile noii firme, iar investitorul trebuie să păstreze această participare pentru cel puțin un an, chiar dacă se procedează la o mărire de capital. Investitorii nu trebuie să fi deținut în anul premergător mai mult de 15% din acțiunile unei alte firme.
Italia	Încurajarea cheltuielilor în domeniul cercetării-dezvoltării Venituri egale cu 10% din sumele cheltuite în domeniul cercetării-dezvoltării sunt scutite de impozit, până la un plafon de 50 mil. euro. Procentul urcă până la 40% dacă aceste cheltuieli s-au făcut prin contractarea unei entități din domeniul cercetării-dezvoltării din sectorul public.
Letonia	Încurajarea activității de cercetare-dezvoltare Între 1 ianuarie 2009 – 31 decembrie 2013, firmele pot amortiza la o cotă de 150% cheltuielile cu activele necorporale, dacă aceste cheltuieli au condus la obținerea unui brevet înregistrat sau a unei mărci comerciale. Măsura este destinată creșterii capacității de inovare în toate întreprinderile, dar mai cu seamă în IMM-uri, care au resurse financiare reduse, și a fost instituită după consultarea mediului de afaceri. Încurajarea investițiilor Pentru aceeași perioadă, în cazul în care dividendele nu sunt distribuite (total sau parțial), venitul impozabil se reduce cu o sumă reprezentând rata dobânzii pe care

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

	firma ar fi plătit-o pentru un împrumut în valoare de aceeași sumă.
Lituania	Rată de impozitare redusă pentru microîntreprinderi Începând cu anul 2010, se aplică o rată a impozitului de 5% (în locul celei standard de 15%) pentru întreprinderile care în anul fiscal respectiv nu au mai mult de 10 angajați, în medie, și al căror venit nu depășește 500.000 litas (aprox. 145.000 euro). Încurajarea investițiilor în cercetare-dezvoltare Începând cu anul 2008, cheltuielile cu activități de cercetare-dezvoltare pot fi deduse la un nivel triplu din venitul impozabil. De exemplu, 100 litas cheltuite în activități de cercetare-dezvoltare se transformă în 300 litas deductibile din venitul impozabil. De asemenea, prețul de achiziție al activelor fixe utilizate în activitatea de cercetare-dezvoltare poate fi amortizat în doi ani (amortizare „super-accelerată”).
Marea Britanie	Rată de impozitare redusă pentru companii mici Există două rate principale de impozitare: una pentru companii mici („small profits’ rate”) cu profituri sub 300.000 GBP (21%), iar cea normală, pentru companii cu profituri peste 1.500.000 GBP (28%). Pentru profituri între 300.000 – 1.500.000 GBP se folosește așa-numita rată marginală de scutire („marginal rate relief”). Aceasta se calculează ca 7/400 din diferența dintre 1,5 mil. lire și profitul impozabil inițial. Rezultatul este apoi dedus din profitul impozabil inițial (calculat la rata standard de 28%), iar ceea ce rezultă reprezintă impozitul de plată. Încurajarea activității de cercetare-dezvoltare IMM-urile și întreprinderile mari pot solicita reducerea impozitului de plată cu un anumit procent din sumele cheltuite pentru activități de cercetare-dezvoltare. IMM-urile pot beneficia de o reducere de 175% din sumele astfel cheltuite, iar întreprinderile mari de 130%. Un proiect de cercetare-dezvoltare se califică pentru această schemă doar dacă presupune un progres general al cunoștințelor în acel domeniu. Cele care reprezintă doar un progres individual al firmei nu se califică pentru schemă. Suma anuală minimă cheltuită în activități de cercetare-dezvoltare trebuie să fie de 10.000 lire, iar suma maximă de care o firmă poate beneficia în cadrul acestei scheme este de 7,5 mil. lire per proiect.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Polonia	Amortizarea accelerată a unor active fixe Întreprinderile cu venituri anuale mai mici de 800.000 euro au dreptul la amortizarea accelerată a anumitor active fixe, în anul în care a activul a fost înregistrat în contabilitate. Suma maximă amortizată este de 100.000 euro. Achitarea trimestrială a impozitului pe venitul întreprinderilor Întreprinderile cu venituri anuale mai mici de 800.000 euro pot achita impozitele trimestrial și nu lunar. Această opțiune trebuie anunțată la administrația fiscală până la 20 februarie. Scutirea de la plata TVA Întreprinderile care au înregistrat venituri mai mici de 100.000 PLN (aprox. 25.716 euro) în anul fiscal precedent (150.000 PLN – 38.575 euro din 2011) sunt scutite de plata TVA. Vacanța fiscală pentru întreprinderile noi Întreprinderile mici, nou-înființate, pot beneficia de amânarea plății impozitului datorat pentru primul an de activitate, cu reeșalonare pe următorii 5 ani.
Portugalia	Aplicarea unei rate reduse a impozitului pe profit În anumite condiții, întreprinderile din zonele mai puțin dezvoltate pot beneficia de o rată redusă, de 15% (10% dacă sunt întreprinderi aflate în primii cinci ani de activitate). Întreprinderile cu o cifră de afaceri anuală mai mică de 150.000 euro pot beneficia și de o rată redusă a suprataxei municipale.
Olanda	Rată de impozitare redusă pentru profiturile mici Pentru profiturile de cel mult 200.000 euro, rata impozitului este de 20%, iar pentru ce depășește această sumă rata impozitului devine 25,5%. Încurajarea activității de cercetare-dezvoltare Rata impozitului pentru profiturile direct derivate din invenții, inovații și folosirea lor este de 5% (spre deosebire de o rată normală a impozitului de până la 25,5%). A fost lărgită aria de cuprindere a activităților care se califică pentru impozitul redus prin extinderea de la invenții/inovații pentru care a fost emis un brevet la obținerea unui

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

	certificat de cercetare-dezvoltare care să ateste existența unei invenții/inovații (un certificat de cercetare-dezvoltare se obține mai rapid decât un brevet). De asemenea, a fost eliminat plafonul care exista până în 2010 pentru includerea în această categorie fiscală (400.000 euro).
Slovenia	Contabilitate simplificată pentru unii întreprinzători Întreprinzătorii individuali neplătitori de TVA au posibilitatea de a opta pentru o contabilitate simplificată în vederea impozitării, pentru care declară un procent unic de cheltuieli de 40%. Pentru meșteșugarii care nu mai întreprind și alte activități acest procent este de 60%. Soluția este pragmatică deoarece le lasă întreprinzătorilor posibilitatea de a opta între sistemul normal și cel simplificat.
Slovenia	Achitarea trimestrială a impozitului pe profit Dacă impozitul de plată nu depășește valoarea de 400 euro, întreprinderea îl poate achita în rate trimestriale, și nu lunar. Scutirea de la plata TVA Înregistrarea pentru TVA este obligatorie numai în condițiile în care contribuabilul a realizat o cifră de afaceri de peste 25.000 euro în ultimele 12 luni (7.500 euro în sectorul agricol și forestier). Calculul simplificat al TVA Întreprinderile mici, al căror venit impozitabil, calculat fără TVA, nu depășește 28.000 euro pe an, pot opta pentru schema de contabilitate de casă, care le permite contribuabililor să calculeze TVA pe baza încasărilor și plăților în numerar.
Spania	Aplicarea unei rate reduse de impozitare Pentru prima tranșă de 120.200 euro din venitul impozabil al IMM-urilor se aplică o rată redusă, de 25% (față de rata standard de 30%). Facilități fiscale pentru IMM-urile a căror cifră de afaceri anuală nu depășește 8 milioane euro IMM-urile a căror cifră de afaceri anuală nu depășește 8 mil. euro beneficiază de anumite facilități: amortizarea accelerată a activelor corporale fixe, cu condiția

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

	respectării anumitor cerințe de creare a unor noi locuri de muncă, deprecierea accelerată a activelor fixe noi și a activelor necorporale, posibilitatea de a înregistra provizioanele pentru pierderi din creanțe la 1% din soldul bilanțului, deducerea a 10% din volumul investițiilor legate de asigurarea accesului la internet și folosirea tehnologiilor de informare și comunicare.
Ungaria	Aplicarea unei rate reduse de impozitare În anumite condiții, pentru veniturile de până în 50 milioane HUF (aprox. 184.502 euro) se aplică o rată de 10% (față de rata standard de 16%). Taxa antreprenorială simplificată (EVA) Întreprinderile cu venituri mai mici de 25 mil. HUF (aprox. 92.251 euro) pot opta pentru impozitul simplificat, calculat pe baza diferenței dintre venitul total și o proporție fixă din costuri. Rata EVA este de 25%. EVA înlocuiește TVA, impozitul pe profitul întreprinderilor, taxa pe dividende, taxa pe veniturile personale și taxa pe vehiculele companiei. Calculul simplificat al taxei locale pe afaceri Întreprinderile cu venituri mai mici de 8 mil. HUF (aprox. 29.520 euro) pot opta pentru evaluarea simplificată a bazei de calcul a taxei locale pe afaceri, în valoare de maximum 2% din cifra de afaceri brută (din care se scad costul bunurilor achiziționate pentru revânzare, tarifele subcontractanților și costul materialelor). Pentru evaluarea simplificată nu mai trebuie calculate separat toate elementele care se scad din cifra de afaceri netă, baza de calcul fiind 80% din cifra de afaceri netă. Facilități legate de deductibilitatea cheltuielilor efectuate de IMM-uri IMM-urile beneficiază de deducerea, în anumite limite, a cheltuielilor pentru investiții, a cheltuielilor pentru rambursarea dobânzilor la împrumuturile pentru finanțarea investițiilor, a cheltuielilor pentru păstrarea brevetelor, a modelelor de utilitate, desenelor și modelelor industriale, precum și soiurilor de plante, a costului orelor de muncă pentru dezvoltarea de aplicații software, a costurilor inițiale cu declarațiile de impunere pentru produse electronice, ale provizioanelor pentru depreciere, precum și referitor la prețul de transfer.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

ANEXA 2 – MĂSURI ADMINISTRATIVE

Austria	Reducerea poverii administrative pentru firme Există o inițiativă guvernamentală de reducere a poverii administrative pentru firme cu 1 mld. euro anual. Toate ministerele participă, în funcție de ariile lor de competență, iar procesul este coordonat de Ministerul de Finanțe. Într-o primă fază s-a făcut evaluarea poverii administrative cuprinsă în legislația în vigoare la data de 31 decembrie 2006, utilizând modelul standard cost. Fiecare minister a participat la inventarierea actelor legislative și cerințelor administrative din domeniul său. Au fost analizate 561 de acte legislative și 5687 de cerințe de raportare. Toate ministerele au identificat surse ale poverii administrative aflate în domenii din responsabilitatea lor. Acestea comportă costuri estimate la 4,3 mld. euro pe an, reprezentând 1,6% din PIB. Următorul pas a fost acela de a trasa sarcini de reducere a poverii administrative în fiecare minister, până la totalul de 1 mld. euro. Cele mai mari reduceri trebuie să provină din zonele: impozitare, afaceri sociale și justiție (prevederi ale dreptului comercial). Țintele trebuie atinse până la sfârșitul acestui an. One-stop shop electronic De la 1 ianuarie 2010 funcționează one-stop shop-ul austriac pentru întreprinderi, cu scopul de a oferi un punct unic în care acestea își pot rezolva problemele cu statul (http://www.usp.gv.at/). Portalul este într-o fază inițială și este prevăzut să se dezvolte în trei pași. Următorul pas îl reprezintă introducerea posibilității de autentificare în sistem, iar o nouă serie de servicii guvernamentale vor fi legate la sistem. Acest pas este prevăzut pentru anul 2011. Ultimul pas este cel de simplificare a procedurilor administrative prin eliminarea raportării de mai multe ori, pentru diverse autorități, a aceleiași informații. De asemenea, vor fi legate la sistem și autoritățile regionale și locale. Acest pas este prevăzut pentru anul 2013. Pe termen scurt, se estimează că, prin utilizarea acestui sistem, firmele vor realiza economii de aproximativ 100 mil. euro pe an. În momentul în care sistemul va fi finalizat, economiile ar putea ajunge la 300 mil. euro pe an.
Belgia	Facilitarea accesului la informații CeFiP (Centrul de Cunoștințe privind Finanțarea IMM-urilor) este un organism federal cu rol de informare a întreprinzătorilor pentru toate problemele legate de finanțare, care funcționează și ca organism consultativ pentru guvern. În 2008, în contextul crizei

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

	economice, CeFiP a primit și rolul de Mediator de credite pentru întreprinderile care întâmpină dificultăți financiare. "Pronorm.info" este un serviciu de informare a întreprinderilor referitor la reglementările și normele existente la nivel european, federal și regional în domeniul protecției mediului, sănătății publice, siguranței consumatorilor etc. Cererile se introduc online, iar răspunsul cuprinde atât legislația aplicabilă cât și coordonatele persoanelor de contact din cadrul organelor competente. "Portail Creation PME" reunește toate informațiile necesare pentru înființarea unei întreprinderi în Regiunea Valonă.
Cehia	Înregistrarea întreprinderilor noi Facilitarea înmatriculării întreprinderilor noi: obținerea unei copii după cazierul judiciar al întreprinzătorului direct de către oficiul teritorial al Registrului Comerțului, preluarea automată a modificărilor efectuate de Oficiul Național al Registrului Comerțului după transmiterea hotărârilor judecătorești în formă electronică, eliminarea ariilor de competență teritorială a oficiilor Registrului Comerțului pentru a da posibilitatea întreprinzătorilor de a se adresa oricărui oficiu teritorial, eliminarea obligației de a deține un exemplar din certificatul de înmatriculare la sediul companiei. Reducerea taxelor pentru emiterea certificatului de înmatriculare și modificările efectuate în Registrul Comerțului. Introducerea posibilității de a utiliza cheltuieli forfetare pentru deplasările cu mijloace motorizate Legea privind impozitarea întreprinderilor a fost modificată pentru a reduce povara administrativă aplicabilă micilor întreprinzători care nu plătesc TVA și folosesc un număr mic de vehicule (maximum 3) pentru afacerile lor sunt scutiți de păstrarea evidenței deplasărilor în Registrul de deplasări în scopul determinării bazei de calcul a impozitului pe profit. Aceștia vor utiliza cheltuieli forfetare. Introducerea procedurii de înmatriculare electronică a întreprinderilor Întreprinzătorii pot solicita înmatricularea printr-un formular electronic disponibil gratuit pe site-ul Registrului Comerțului. Depunerea Formularului Unic de Înregistrare în format electronic antrenează automat notificarea tuturor autorităților implicate. Același formular este folosit și pentru modificarea statutului întreprinderii, notificarea încetării sau întreruperii activității, reluării activității după ce a fost întreruptă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

	Legea privind acțiunile electronice Toate autoritățile statului sunt obligate să comunice între ele, cu cetățenii și cu anumite entități private, prin intermediul căsuțelor electronice afectate de Ministerul de Interne fiecărei persoane fizice și juridice. Persoanele juridice înregistrate la Registrul Comerțului au obligația de a deține cel puțin un computer conectat la Internet, precum și de a verifica regulat căsuța poștală electronică ("data box") a întreprinderii. Transparența achizițiilor publice Toate licitațiile publice la nivel central, regional sau local sunt anunțate pe portalul unic oficial. Sunt publicate obligatoriu atât anunțurile privind desfășurarea licitațiilor, cât și rezultatele, licitațiile anulate, diferențele de preț dintre ofertele primite.
Estonia	Enterprise Estonia Implementarea politicii pentru IMM-uri în Estonia o realizează Enterprise Estonia (EE), un organism de stat aflat în subordinea Ministerului Economiei și care are drept scop principal promovarea antreprenoriatului și dezvoltarea regională. EE a fost înființat în anul 2000 și încorporează toate entitățile existente până atunci și care aveau rol în domeniul antreprenoriatului și mediului de afaceri. EE are o rețea de birouri regionale care cuprinde întreaga țară, precum și 10 reprezentanțe în străinătate. Servicii electronice Înregistrarea afacerilor (societăți cu răspundere limitată) se face online, iar procedura durează cel mult o jumătate de oră, cu un record înregistrat de 12 minute. Trimiterea raportărilor anuale se face tot electronic, prin intermediul portalului www.eesti.ee, care conține platforme pentru cetățeni, firme și oficiali din administrație. În plus față de avantajul economiei de timp pentru întreprinderi, autoritățile pot agrega și folosi mai ușor informațiile transmise electronic. Pe lângă transmiterea raportărilor anuale, pe același portal pot fi rezolvate online aproape toate formalitățile administrative.
Finlanda	Sistemul de Informații privind Afacerile Sistemul de Informații privind Afacerile permite companiilor și organizațiilor care au primit un cod de identificare („Business ID”) să raporteze printr-o notificare unică toate

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

	informațiile adresate Consiliului Național pentru Brevete și Înregistrarea Companiilor și administrației fiscale. Sistemul include și o bază de date online cu întreprinderile și organizațiile care au Business ID.
Franța	Facilitarea accesului la informații privind înmatricularea Agencia pentru Crearea de Întreprinderi (APCE) are o misiune de informare și consiliere a întreprinzătorilor, dar și de organism consultativ pentru administrația publică. Site-ul său regrupează toate informațiile necesare pentru demararea unei afaceri. Facilitarea accesului la informații privind achizițiile publice Ghidul practic privind participarea IMM-urilor la procedurile de achiziții publice a fost publicat de Ministerul Economiei, Finanțelor și Ocupării Forței de Muncă împreună cu Ordinul Experților Contabili și oferă informații detaliate despre identificarea oportunităților de afaceri cu sectorul public, cadrul legislativ, evaluarea necesităților autorităților contractante pe baza cererilor de ofertă, evaluarea capacității proprii de a executa un contract și elaborarea strategiei de participare la licitații. Facilitarea accesului la informații de altă natură "Pme.service-public" este portalul public de informare a IMM-urilor, care reunește informații din diverse surse și îi îndrumă pe întreprinzători către site-urile unde pot accesa diverse informații, formulare, baze de date, unde pot consulta legislația națională și europeană, convențiile colective de muncă, studii și statistici etc. "Pmi contact" este un site creat de Camerele Regionale de Comerț și Industrie care permite IMM-urilor și întreprinzătorilor persoane fizice să publice și să identifice oportunități de cesiuni, preluări sau fuziuni de afaceri, aport de capital, parteneri comerciali, brevete, licențe sau transferuri de tehnologie etc. "Exporter" este un site realizat de Ministerul Economiei pentru promovarea comerțului exterior. Întreprinzătorii pot căuta în baza de date măsurile de sprijin la export care le sunt accesibile în funcție de cifra de afaceri, numărul de salariați și regiunea unde își au sediul, precum și în funcție de sectorul de activitate, țara de destinație sau tipul de proiect. "Aides-entreprises" este o bază de date realizată de Institutul Superior de Meserii, cu sprijinul Ministerului Economiei, ce cuprinde aproape 4000 de măsuri de sprijin disponibile la nivel național sau european. Măsurile pot fi selecționate în funcție de regiune, organism finanțator sau sector de activitate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

"Sémaphore" este o bază de date realizată de OSEO, organism public ce promovează inovarea și IMM-urile. Întreprinzătorii pot căuta în funcție de sectorul de activitate, regiune, forma juridică a întreprinderii, tipul de sprijin urmărit: finanțare, consiliere sau expertiză, informare, promovare etc.

Pactul IMM pentru stimularea inovării

Pactul IMM este un angajament voluntar propus de OSEO marilor întreprinderi din sectorul privat, agențiilor publice și centrelor de competitivitate în vederea întăririi legăturilor acestora cu IMM-urile inovatoare și stimulării dezvoltării celor mai performante dintre acestea. Pactul IMM se sprijină pe trei instrumente: întâlniri cu IMM-urile inovatoare, schimb de experiență și urmărirea evoluției schimburilor dintre semnatarii Pactului și IMM-uri prin indicatorii SMEwatch. Pactul IMM este implementat de OSEO și acoperă la ora actuală 55 de semnatori și aproape 2000 de IMM-uri beneficiare. De asemenea, acestea susțin inovarea prin programul „Passerelle”, cu finanțare tripartită (IMM-uri, semnatarii Pactului și OSEO).

Programul Passerelle

Programul este derulat de OSEO și semnatarii Pactului IMM și asigură finanțarea proiectelor inovatoare propuse de IMM-uri și care suscită interesul unei întreprinderi mari (sau unui organism public), dar care necesită cheltuieli de dezvoltare suplimentare. Întreprinderea beneficiară acoperă o treime din costuri, OSEO acoperă o treime sub forma de avans rambursabil (fără dobândă) sau de subvenție, în funcție de disponibilitățile bugetare, iar întreprinderea mare acoperă încă o treime, fie în bani, fie prin punerea la dispoziție a mijloacelor umane sau materiale necesare.

Germania

Simplificare legislativă

Procesul de simplificare și ameliorare legislativă din Germania este inspirat din modelul existent în Olanda. Astfel, în anul 2006 a fost înființat „Nationaler Normenkontrollrat” (NN) care are drept scop examinarea proiectelor legislative emise de guvernul federal în vederea identificării costurilor birocratice determinate de obligațiile de raportare ale întreprinderilor. NN are și posibilitatea de a face recomandări din proprie inițiativă.

NN este un organism independent, care nu este subordonat niciunui minister. Membrii săi (numiți de către președinte la propunerea cancelarului) provin din mai multe sfere ale societății (afaceri, politică, justiție, administrație, cercetare), având un mandat de 5 ani (mai lung decât mandatele politice). Activitatea acestora în cadrul NN este voluntară, nefiind remunerați pentru aceasta. Totuși, ei beneficiază de decontarea unor cheltuieli.

Înainte de transmiterea proiectelor legislative la NN, ministerele inițiatoare aplică

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

	modelul standard cost. Legea companiilor mici (MEG) Aceasta elimină sau reduce diverse obligații de raportare statistică, contabilă ș.a.m.d. Prima astfel de lege a apărut în anul 2006 (MEG-I), estimându-se că prin măsurile adoptate au fost generate economii de 970 mil. euro pentru companiile mici. O a doua lege (MEG-II) a fost adoptată în 2007, care a eliminat sau redus în continuare măsuri birocratice, ceea ce a condus la economii estimate la 230 mil. euro. Cea mai recentă actualizare (MEG-III) datează din 2009, măsurile sale generând economii estimate la 100 mil. Euro. Institutul de cercetare pentru IMM-uri („Institut für Mittelstandsforschung”) Este un institut de cercetare specializat pe IMM-uri care a fost înființat în anul 1957 de către guvernul federal în colaborare cu landul Westfalia de Nord - Renania. Este finanțat din fonduri publice, este independent și are drept scop investigarea sectorului IMM-urilor. Finanțarea este asigurată de Ministerul Federal al Economiei și Tehnologiei și de Landul Westfalia de Nord – Renania. Dintr-un efectiv de 38 de angajați, 21 sunt cercetători. Măsuri de simplificare pentru întreprinzătorii individuali Nu sunt obligați să plătească TVA dacă au o cifră de afaceri de cel mult 17.500 euro în anul anterior, iar cea din anul curent nu va depăși 50.000 euro. Astfel, aceștia nici nu completează declarațiile de TVA. Nu trebuie să țină contabilitate detaliată dacă au o cifră de afaceri mai mică de 500.000 euro (în creștere de la 350.000 euro) și un profit de până la 50.000 euro.
Grecia	Reducerea poverii administrative pentru mediul de afaceri Este un proces aflat în desfășurare. Pe de o parte, a crescut numărul de proiecte legislative însoțite de analiza impactului, iar astăzi un proiect legislativ fără analiză de impact nu mai este acceptat de către Consiliul Legislativ Central decât în condiții excepționale. Pe de altă parte, a fost întreprinsă o evaluare a poverii administrative în 8 domenii: legislația comercială, legislația în domeniul muncii, coeziune, agricultură, achiziții publice, TVA, pescuit și transport. Au fost examinate aproximativ 100 de acte legislative din care au rezultat poveri administrative în valoare de aproximativ 1,9 mld. euro. În acest

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

	moment, utilizând modelul standard cost, guvernul analizează cele mai bune căi de reducere a poverii administrative pentru mediul de afaceri.
Irlanda	Evaluarea impactului Din anul 2005, este obligatorie pentru toate actele legislative. Funcționarii care scriu proiecte legislative au la dispoziție formate și instrucțiuni pentru realizarea evaluării impactului. Creșterea pragului de la care firmele sunt auditate obligatoriu Acesta a crescut de la o cifră de afaceri de 317.000 euro pe an, la 1,5 mil. euro pe an. Plata facturilor către firmele private Începând cu 15 iunie 2009, entitățile aparținând administrației centrale (nu și locale) trebuie să-și plătească facturile către firmele private în termen de cel mult 15 zile. Termenul anterior era de 30 zile și fusese stabilit în 1997. Modificarea pragului pentru înregistrarea ca plătitor de TVA Începând cu 1 mai 2007, pragul veniturilor până la care nu se plătește TVA a crescut de la 27.500 euro la 35.000 în cazul serviciilor și de la 55.000 euro la 70.000 euro în cazul bunurilor. De la 1 mai 2008 aceste praguri au crescut din nou până la 37.500 euro și respectiv 75.000 euro. Prin această cea mai recentă creștere se estimează că aproximativ 2.700 de firme mici au scăpat de plata TVA. Enterprise Ireland Agenție guvernamentală specializată în promovarea și dezvoltarea mediului de afaceri autohton. Implementează mai multe măsuri ale guvernului în acest sens, inclusiv pentru IMM-uri. Un exemplu este pagina de internet OpenUp care ajută IMM-urile să înțeleagă și să folosească mai bine soluțiile de IT și de e-business. Firmele sunt consiliate în ceea ce privește utilizarea mai eficientă a soluțiilor IT pe care le au deja implementate, sunt ajutate să aleagă o soluție nouă, sunt pregătite pentru comerțul online, le sunt explicate implicațiile juridice ale folosirii tehnicii de calcul și comerțului online etc. County and City Enterprise Boards

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Înființate în 1993 de către stat, reprezintă o rețea națională de 35 de birouri regionale. Au rolul de a consilia întreprinzătorii care vor să înceapă o afacere, inclusiv prin oferirea de ședințe de pregătire. Oferă și granturi (a se vedea Anexa 3).

The Management Development Council (MDC)

MDC a fost înființat în anul 2007 cu scopul de a consilia Guvernul cu privire la instruirea managerilor din IMM-uri. Aceasta se referă la orice formă de instruire care îmbunătățește abilitatea unui manager de IMM de a conduce întreprinderea, de a facilita schimbarea, de a folosi resursele, de a colabora cu resursa umană și de a obține rezultate. Sunt incluse activități de instruire în firmă, în afara firmei, „networking” cu alți manageri sau consultanță directă (one-to-one).

Rolul MDC este de a stabili un profil al dezvoltării antreprenoriale în Irlanda, de a identifica cele mai bune practici de instruire a managerilor în Irlanda și în lume și de a examina cum pot fi acestea diseminate la nivel național și de a-i face pe managerii de IMM-uri să conștientizeze importanța instruirii de specialitate.

Membrii MDC provin din învățământ, mediul de afaceri și administrație.

Tech-Check

Program guvernamental în cadrul căruia firmele mici sunt ajutate să profite mai mult de pe urma soluțiilor tehnologice din domeniul IT&C și nu numai. Constă în subvenționarea costului unei expertize de o zi a sistemelor de IT&C din firmă și elaborarea unui raport care să cuprindă recomandări pentru utilizarea mai bună a echipamentelor existente sau achiziționarea unor noi.

Firma auditată nu plătește decât 150 euro. Auditorul întocmește un raport confidențial în care explică într-un limbaj simplu ce soluții recomandă pentru creșterea productivității din utilizarea soluțiilor IT&C. Dacă face recomandarea de achiziționare a unor noi echipamente tehnologice, auditorul nu are permisiunea de a indica exact ce echipament ar trebui cumpărate.

Programul este implementat prin County and City Enterprise Boards. Are un buget de 2 mil. euro pe an și un succes foarte mare, primind de două ori mai multe cereri decât permitea bugetul încă din primul an de funcționare.

Lituania

Facilități pentru firmele cu asociat unic

Începând cu anul 2010, firmele cu unic asociat pot fi înregistrate online. Această măsură reduce considerabil timpul de înregistrare (sistemul informatic generează automat

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

documentele ce trebuie completate) și elimină orice fel de cheltuieli de asistență juridică. De asemenea, numele firmei poate fi rezervat tot online. Toate documentele din sistem pot fi semnate cu ajutorul semnăturii electronice. În prezent, se află în derulare un proiect care urmărește ca până la 30 iunie 2011 toate formele de firme să poată fi înregistrate prin același sistem (rezervarea numelui se poate face deja online pentru toate formele de asocieri).

Testul IMM

În metodologia de efectuare a studiilor de impact de către autoritățile publice care elaborează propuneri legislative în Lituania, figurează și evaluarea impactului asupra IMM-urilor. În prezent se urmărește îmbunătățirea studiilor de impact în ceea ce privește IMM-urile.

Marea Britanie

Ameliorarea legiferării

Departamentul pentru Afaceri, Inovație și Aptitudini coordonează acest proces prin intermediul Better Regulation Executive (BRE). Acesta urmărește îmbunătățirea legiferării prin:

- Analiza noilor acte legislative;
- Urmărirea obținerii de noi reglementări eficiente;
- Ușurarea procesului de schimbare sau anulare a unei reglementări, atunci când acest lucru este benefic;
- Reducerea poverii administrative ce afectează firmele, organizațiile non-guvernamentale și funcționarii administrativi care lucrează la ghișeu;
- Îmbunătățirea transparenței și responsabilității în activitatea de reglementare;
- Comunicarea eficientă a modificărilor reglementărilor;
- Avansarea agendei pentru ameliorarea legiferării în Europa.

Un element esențial în activitatea BRE îl reprezintă cele cinci principii de bază ale ameliorării legiferării:

- Transparență;
- Responsabilitate;
- Proportionalitate;
- Consistență;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

➤ **Direcționare.**

Cea mai eficientă metodă de lucru este aceea prin care firmele sunt încurajate să trimită la BRE propunerile lor de simplificare administrativă/ameliorare legislativă. Motivația este aceea că cei mai în măsură să sesizeze și să propună metode de simplificare administrativă sunt chiar cei care au de-a face cu aceste probleme în activitatea lor curentă.

Astfel, BRE a pregătit o platformă online prin care orice întreprinzător poate face o propunere de simplificare administrativă. Inițiatorul trebuie să descrie problema întâlnită, să propună o soluție, să estimeze economiile (inclusiv de timp) care ar putea rezulta și să spună ce departament (minister) crede că ar putea rezolva cel mai bine problema.

Pentru eficientizarea sistemului de primire a sugestiilor, BRE efectuează o preselecție a tuturor sugestiilor pentru a se asigura că acestea sunt valide și pot fi luate în considerare. Inițiatorii sugestiilor respinse sunt informați despre motivele respingerii și primesc sfaturi pentru îmbunătățirea sugestiilor lor în vederea unei eventuale retransmiteri. Sugestiile care trec de acest triaj sunt publicate pe pagina de internet a BRE, iar un termen de 90 de zile începe să curgă, la sfârșitul căruia BRE are obligația de a da un răspuns inițiatorului.

BRE estimează că măsurile sale generează economii anuale de aproximativ 3 mld. lire pentru companiile britanice.

Testul de impact asupra firmelor mici

Este o componentă obligatorie pentru orice evaluare de impact, atunci când măsurile propuse conduc la creșterea poverii administrative sau financiare asupra micilor întreprinderi. Când sunt afectate întreprinderile cu cel mult 20 angajați, propunerea trebuie să conțină și evaluarea posibilității de reducere sau flexibilizare a obligațiilor prevăzute în actul legislativ. Pentru firmele cu cel mult 50 angajați, trebuie evaluată posibilitatea scutirii parțiale sau totale de la obligațiile pe care le presupune actul legislativ. Pentru identificarea celor mai bune soluții, inițiatorul este încurajat să se consulte cu reprezentanții întreprinderilor mici.

Faptul că firmele mici sunt foarte numeroase și că multe dintre ele nu sunt afiliate la nici o asociație patronală face procesul de consultare destul de dificil. De aceea a fost creată o bază de date cu firme mici ale căror manageri și-au exprimat disponibilitatea de a fi contactați pentru astfel de consultări. Astfel, procesul consultării devine mai simplu pentru inițiator, care poate identifica ușor o serie de întreprinderi mici care cad sub incidența noului act legislativ, putând căuta în baza de date după diferite criterii (geografic, al activității economice, al numărului de salariați etc.) Firmele se pot înscrie online în baza de date și pot fi contactate pentru discuții în persoană sau la telefon.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Achiziții publice de valoare mică - Supply.2gov.uk

Este o platformă online de achiziții publice pentru contracte de valoare mică (sub 100.000 lire), destinată întreprinderilor mici, care a fost creată în anul 2006. Platforma a fost creată de către Departamentul pentru Afaceri, iar de la înființare au fost încheiate peste 160.000 contracte prin intermediul său. Înscrierea și utilizarea platformei pentru căutarea anunțurilor de achiziții este gratuită. Există posibilitatea de a primi alerte automate de la sistem în momentul în care se lansează licitații în domeniul de interes al unei firme. Sistemul funcționează și în interesul cumpărătorilor prin crearea unei baze de date cu profilurile IMM-urilor înscrise.

Developing Your International Trade Potential

Este un program dedicat IMM-urilor care vor să exporte și care nu au suficientă experiență în acest domeniu. Programul oferă asistență personalizată firmelor care vor să exporte, prin:

- Evaluarea capacității și pregătirii firmei pentru activitatea de export;
- Punerea în contact cu un consilier de comerț exterior, care este specializat pe regiunea geografică în care firma dorește să exporte;
- Cursuri de pregătire în ceea ce privește cerințele pentru ca o firmă să exporte;
- Pregătire specializată pentru piața pe care firma dorește să exporte (despre limbă, obiceiuri, aspecte vamale etc.);
- Sfaturi despre cum trebuie realizat un plan de export și despre care sunt posibilitățile de obținere de finanțare în vederea realizării activității de export.

Olanda

Reducerea poverii administrative

Guvernul olandez și-a propus să reducă cu 25% povara administrativă pentru întreprinderi până în anul 2011, ceea ce s-ar traduce într-o creștere a productivității muncii cu 1,7% și un plus de creștere economică de 1,5%.

Pentru atingerea acestei ținte, a fost înființat un organism independent de monitorizare și evaluare: Consiliul Consultativ Olandez pe probleme de Reducere a Poverii Administrative – ACTAL. Acesta a fost înființat în anul 2000 pentru monitorizarea reducerii poverii administrative pentru întreprinderi, iar din 2005 și-a extins activitatea și la problemele cetățenilor. Mandatul ACTAL se va încheia la 1 iunie 2011. Obiectivul

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

ACTAL este acela de a induce o schimbare culturală a autorităților olandeze, astfel încât problema poverii administrative să fie cât mai bine analizată atunci când sunt discutate noi acte legislative. OCDE și Banca Mondială apreciază că programul olandez de reducere a poverii administrative este cel mai performant din lume, astfel încât, în prezent, servește drept model pentru construirea programelor naționale de reducere a poverii administrative din mai multe țări.

Principala metodă de lucru este consilierea ministerelor cu privire la implicațiile legislației existente sau viitoare. La cerere, ACTAL poate oferi consultanță și Parlamentului sau autorităților locale. ACTAL nu evaluează obiectivele de politică publică ale legislației, ci doar impactul acesteia asupra poverii administrative.

Conducerea ACTAL este asigurată de trei persoane private, recunoscute pentru cunoștințele dovedite în domeniul poverii administrative pentru firme. Acestea sunt asistate de o echipă formată din 14 funcționari publici, care provin de la diverse ministere.

Orice proiect legislativ trebuie transmis la ACTAL pentru evaluarea lui din punct de vedere al poverii administrative. Ministerele responsabile trebuie să explice dacă au cuantificat povara administrativă, dacă au luat în considerare și alte opțiuni și care sunt acelea. În urma propriei analize, ACTAL poate cere ministerului responsabil modificarea sau chiar retragerea propunerii legislative. Aceasta procedură durează maximum 4 săptămâni. La final, propunerea legislativă este transmisă la Guvern având anexată opinia ACTAL.

Portugalia

Serviciul „Firma pe loc”

Serviciul „Firma pe loc” permite înființarea rapidă a unei întreprinderi individuale sau a unei întreprinderi cu răspundere limitată. Întreprinzătorii se pot prezenta la oricare din cele 128 de birouri „Firma pe loc” unde, după îndeplinirea formalităților și semnarea actului constitutiv, li se eliberează imediat un extras din Registrul Comerțului, cardul de identificare de persoană juridică/întreprindere și numărul de securitate socială al întreprinderii. Alte servicii "pe loc" introduse ulterior permit ca la momentul înregistrării întreprinderii să se înregistreze și numele companiei ca marcă comercială, ca întreprinderea să adere imediat la un centru de arbitraj a disputelor cu consumatorii, sau să-și rezerve un nume de domeniu de internet pe numele companiei, pentru adresa paginii de internet sau pentru e-mail.

Serviciul „Firma on-line”

"Firma on-line" este un serviciu de înregistrare al întreprinderilor prin internet, prin utilizarea autentificării digitale și a certificatelor de semnătură electronică. Serviciul este

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

disponibil pentru oricine deține o carte de cetățenie și un certificat digital. Validarea și confirmarea înregistrării au loc în maximum 2 zile.

Simplificarea procedurilor de închidere și dizolvare a întreprinderilor

Procedura de dizolvare imediată permite ca dizolvarea companiei să aibă efect din momentul în care (i) toți asociații/acționarii sunt de acord și (ii) nu mai există active sau creanțe de lichidat.

Există și o procedură administrativă de dizolvare și lichidare care are loc la Registrul Comerțului, înlăturând obligativitatea implicării curților de justiție. Aceasta poate fi inițiată chiar de Registrul Comerțului atunci când:

- Întreprinderea nu depune declarații contabile și fiscale timp de doi ani consecutiv;
- Autoritatea fiscală a fost anunțată de Registrul Comerțului că întreprinderea nu funcționează efectiv;
- Întreprinderea a depus o declarație oficială de încetare a activității la autoritatea fiscală, iar aceasta din urmă a notificat Registrul Comerțului;
- Întreprinderea nu și-a majorat capitalul pentru a atinge nivelul minim legal.

Există, de asemenea, o procedură de lichidare administrativă care poate fi inițiată de autorități, atunci când întreprinderea a fost dizolvată prin procedura de dizolvare administrativă sau când a expirat termenul limită pentru încheierea procedurii de lichidare. În general, aceasta este coordonată de Registrul Comerțului.

Programul Simplex

Simplex este un program anual ce cuprinde măsuri de simplificare administrativă propuse de principalele organe ale administrației publice, idei sugerate de funcționarii publici care participă la inițiativa „Premiul Simplex Ideia”, precum și idei transmise de cetățeni, întreprinderi și asociații, prin consultare publică. Rezultatele sunt prezentate trimestrial de executiv, toate informațiile legate de program fiind disponibile on-line. Printre rezultatele programului Simplex se numără: simplificarea formalităților legate de transmiterea informațiilor contabile și financiare, publicarea online a Monitorului Oficial din Portugalia, eliminarea certificatelor doveditoare privind inexistența datoriilor către administrația fiscală și/sau serviciile de securitate socială, simplificarea reglementărilor legate de permisele de acces la facilitățile industriale, crearea de puncte unice de contact și servicii integrate, organizate în jurul evenimentelor importante din viața utilizatorilor.

Transmiterea simplificată a informațiilor contabile și financiare

Informațiile financiar-contabile care trebuiau prezentate anual la administrația fiscală,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

	Registrul Comerțului, Agenția Națională de Statistică și banca națională au fost incluse într-un singur formular disponibil online. Certificatul permanent Certificatul permanent conține informații la zi despre întreprinderile înregistrate la Registrul Comerțului. Certificatul se obține contra cost, pe bază de abonament, și poate fi solicitat online sau la orice birou al Registrului Comerțului. Avantajul certificatului este că nu mai este necesară deplasarea la Registrul Comerțului de fiecare dată când este nevoie de un certificat sau extras emis de acesta. Întreprinderea abonată va furniza doar codul său de acces, cu ajutorul căruia situația sa la zi poate fi verificată online. Toate datele sunt disponibile și în limba engleză. Eliminarea evidențelor comerciale În anul 2006 au fost eliminate toate registrele de evidență privind contabilitatea, managementul și hotărârile asociațiilor (inventarul, bilanțul, cartea mare, registrul de corespondență, jurnalul) pe care companiile portugheze erau obligate să le elaboreze, semneze și legalizeze la biroul teritorial al Registrului Comerțului. Au rămas obligatorii în continuare doar minutele adunărilor asociațiilor.
Slovenia	Evaluarea impactului noilor acte legislative Începând din anul 2006, fiecare propunere legislativă nouă sau de modificare a unei reglementări mai vechi trebuie să conțină o evaluare a impactului asupra mediului de afaceri (în întregime, nu doar pentru IMM-uri), în cazul în care se consideră că un astfel de impact potențial există. Această evaluare este făcută de instituția care pregătește și propunerea legislativă și este apoi discutată în Consiliul pentru Mediul de Afaceri și în Ministerul Economiei. În urma acestei evaluări pot fi eliminate prevederi care altfel s-ar transforma în poveri în plus pentru mediul de afaceri.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

Slovenia	Portalul de e-government Scopul portalului este de a facilita accesul cetățenilor la informațiile și serviciile oferite de administrația publică, informațiile fiind prezentate în patru limbi: slovenă, italiană, engleză și maghiară. Utilizatorii au posibilitatea de a personaliza conținutul primei pagini și de a se abona la noutățile din domeniul lor de interes. Portalul face și trimiterea la sistemul e-SJU (servicii electronice asigurate de administrația publică), accesibil tuturor rezidenților sloveni deținători de certificate digitale. Aceștia pot descărca formularele de care au nevoie, le pot completa, semna și transmite tot pe cale electronică la instituția relevantă. Răspunsul sau actul solicitat se transmite tot electronic sau la adresa poștală a solicitantului, iar plățile, dacă este cazul, se achită online. Există și un portal de e-procurement, care prezintă gratuit toate informațiile legate de procedurile de achiziții publice. Portalul eVEM destinat întreprinderilor Prin intermediul acestui portal întreprinderile se pot înregistra la Registrul Comerțului, pot solicita modificarea statutului sau încetarea activității, pot solicita informații despre alți întreprinzători, pot transmite informații la administrația fiscală, pot solicita alocarea unui număr de plătitor TVA, pot încheia asigurările de sănătate obligatorii. Toate aceste operațiuni se pot realiza online, cu ajutorul unui certificat digital, sau la unul din cele peste două sute de puncte de acces eVEM, unde toate operațiunile electronice sunt realizate de un funcționar. Toate procedurile sunt gratuite.
Suedia	Achiziții publice Asociația Achizitorilor Publici din Suedia reunește cca. 1000 de achizitori publici într-o rețea care își propune discutarea celor mai bune practici în domeniul achizițiilor publice și îmbunătățirea comunicării cu mediul de afaceri. Achizitorii publici de la nivel local invită reprezentanții întreprinderilor locale (în special IMM-uri) la întâlniri de informare asupra achizițiilor publice.
Ungaria	Simplificarea procedurilor de înmatriculare Numerele TEAOR (Sistemul Național de Clasificare a Produselor și Serviciilor) nu mai fac parte din Registrul comerțului. Numărul de documente care trebuie prezentate la Registrul Comerțului a fost redus la un minim rezonabil de cinci documente. Înmatricularea este exclusiv electronică, costurile procedurii de înmatriculare au fost reduse iar termenul pentru înmatricularea simplificată a fost redus de la două zile

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

lucrătoare la o oră.

Simplificarea procedurilor de închidere și dizolvare

În procedurile de dizolvare voluntară nu mai este necesară atașarea la hotărârea organului de conducere privind rentabilitatea la închidere, închiderea conturilor și împărțirea activelor, a unei declarații din partea autorităților fiscale și vamale, din care să rezulte că întreprinderea nu are obligații restante. Compania poate fi iradiată din Registrul dacă autoritatea fiscală transmite o notificare electronică prin care atestă că au fost încheiate procedurile de închidere a companiei și că aceasta nu are obligații restante. În lipsa acestei notificări, ia are loc după ce au trecut 90 de zile de la transmiterea raportului de închidere.

Restrângerea capacității instituțiilor financiare de a modifica unilateral contractele

Instituțiile financiare trebuie să anunțe clienții persoane fizice sau micro-întreprinderi în legătură cu orice modificare contractuală care le este defavorabilă, și să le dea posibilitatea să rezilieze contractul fără penalități în termen de 60 de zile. Pentru modificarea termenilor generali ai contractelor de împrumut și leasing financiar încheiate cu clienții persoane fizice sau micro-întreprinderi este necesară și notificarea Autorității Maghiare de Supraveghere Financiară.

Simplificarea legislației din domeniul achizițiilor publice

Pentru a favoriza participarea IMM-urilor la achizițiile publice, acolo unde este posibil din punct de vedere tehnic și economic contractele trebuie fragmentate de către autoritatea contractantă. Autoritățile contractante pot decide, la discreție, să nu acorde contracte de achiziții întreprinderilor cu o cifră de afaceri anuală de peste 1 miliard HUF (aprox. 3,65 mil. euro).

Scutirea întreprinderilor mici de obligativitatea auditului anual

Întreprinderile sunt scutite de auditul obligatoriu dacă, în medie, în ultimii doi ani, au avut o cifră de afaceri netă mai mică de 100 milioane HUF (aprox. 369.000 euro, dublu față de limita aplicabilă înainte de 2008) și un număr de angajați mai mic de 50.

Simplificarea regulilor de contabilitate pentru întreprinderile mici

De la 1 ianuarie 2009 societățile în comandită simplă și societățile în nume colectiv cu vânzări nete de sub 100 milioane HUF (aprox. 369.000 euro) și mai puțin de 50 de angajați pot furniza un bilanț anual simplificat, format dintr-un bilanț contabil și o

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

**Ministerul Administrației și
Internelor**

**Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"**

declarație de venituri, nefiind nevoie de note privind conturile.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

ANEXA 3 – MĂSURI DE FINANȚARE ȘI GARANTARE

Austria	ABA – Invest in Austria ABA este agenția de stat pentru promovarea investițiilor străine. Principalele instrumente folosite sunt granturile, creditele cu dobândă subvenționată și garanțiile bancare. Pentru IMM-uri există câteva scheme speciale. Pentru investiții întreprinderile mici primesc o subvenție de 20% din investiție, iar cele mijlocii de 10%. Dacă investițiile sunt localizate în Burgenland (regiune de la granița cu Ungaria), subvenția poate fi de 50% și respectiv 40%. Companiile mari nu beneficiază de astfel de subvenții. Pentru activitatea de cercetare industrială, subvențiile sunt de până la 70% pentru întreprinderile mici și 60% pentru cele mijlocii (50% pentru cele mari). Activitatea de cercetare fundamentală este subvenționată în întregime, indiferent de mărimea întreprinderii. Pentru dezvoltare experimentală, subvenția este de până la 45% pentru întreprinderile mici, 35% pentru cele mijlocii și 25% pentru cele mari. Mai sunt acordate subvenții pentru activități de pregătire profesională generală (între 70-80% în funcție de regiune, fără diferențiere între întreprinderile mici și mijlocii) și pentru pregătire profesională specializată (între 35-45%). <u>„Seed Financing”</u> Urmărește sprijinirea IMM-urilor inovative din domeniul tehnologiilor de vârf, în faza inițială a existenței lor (nu mai vechi de 6 ani). Schema oferă finanțare prin granturi rambursabile de până la 1 mil. euro (rambursarea făcându-se începând cu momentul în care firma devine profitabilă), prin care să fie finanțate orice fel de costuri legate de începerea activității în domeniul tehnologiilor înalte: costuri de personal, pentru capital de lucru, pentru achiziționarea de brevete și mărci, costuri legate de intrarea pe piață, finanțarea de studii și concepte, inclusiv contractarea de servicii de

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

consultanță.

Există și o schemă pregătitoare („Pre-Seed Financing”), care oferă granturi nerambursabile de până la 100.000 euro, dar care nu este restrânsă doar la IMM-uri.

Fondul ERP (European Recovery Programme)

Este deținut de stat și are rolul de a sprijini investițiile prin programe specializate. Inițial, a fost fondul prin intermediul căruia a fost implementat în Austria Planul Marshall (acesta fiind și sursa inițială de capital). Ulterior, Fondul a fost finanțat și din Fondurile Structurale ale UE și din sume primite de la guvernul federal și cele locale pentru implementarea de diverse programe. Începând cu anul 2002, Fondul ERP este integrat în Austria Wirtschaftsservice GmbH (AWS), banca specializată în promovarea investițiilor. Este activ în mai multe zone economice, printre care și sectorul IMM-urilor.

Fondul ERP are și alte roluri. Oferă servicii guvernelor regionale și ministerelor federale; a fost însărcinat să pregătească procedurile pentru fondurile primite de Austria prin Fondul European de Dezvoltare Regională; este un one-stop shop pentru întreprinzători, cărora le oferă sfaturi, sprijin și informații despre diversele surse de finanțare disponibile de la guvernul federal, guvernele locale și UE.

Sectoarele economice pentru care Fondul ERP oferă asistență financiară sunt:

- industrie,
- industrie prelucrătoare,
- servicii pentru industria prelucrătoare (consultanță, inginerie, programe pentru calculator),
- turism,
- agricultură și păduri,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

- transport.

Asistența ERP este acordată pentru proiecte bine determinate și care sunt independente de activitatea obișnuită a întreprinderii. Exemple:

- ameliorări ale produselor și proceselor,
- implementarea unor inițiative de cercetare,
- investiții în extinderea bazei de capital,
- investiții directe în țările din Europa Centrală și de Est,
- investiții în noi afaceri,
- îmbunătățirea condițiilor de cazare în turism (renovări),
- procesarea și marketingul produselor agricole,
- inițiative de „mutare” a traficului de pe autostrăzi pe apă și calea ferată.

Cu cât conținutul cu caracter tehnologic, de inovare, al unei investiții este mai mare și cu cât potențialul de a crea locuri de muncă este mai bun, cu atât mai mare poate fi ajutorul primit de la Fondul ERP.

Din cele cinci programe ale ERP, trei au în vedere IMM-urile:

1. Programul de tehnologie pentru IMM-uri

Scopul său este de a sprijini investițiile pe care IMM-urile le fac în tehnologii noi. Pot primi finanțare și investițiile prin care tehnologia nu este dezvoltată în întreprindere, ci achiziționată de pe piață.

2. Programul special pentru start-up-uri, finanțare inițială, creștere și tehnologie

Este dedicat IMM-urilor orientate către tehnologie care implementează proiecte tehnologice de amploare și care nu au fost listate încă la bursă, urmând ca apoi firma să profite de pe urma oportunităților pe care le oferă

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

piața de capital.

3. Programul de internaționalizare

Sprijină IMM-urile care se extind în țările Europei Centrale și de Est prin investiții directe sau prin expansiunea filialelor sau parteneriatelor deja existente.

Scheme de garantare a împrumuturilor

1. Programul de stimulare „SME Business Dynamics”

Scop: creșterea și dezvoltarea potențialului inovativ al IMM-urilor noi. Firmele din sectoarele turismului și activităților recreative sunt excluse.

Sunt eligibile investițiile în active corporale sau necorporale (transferuri de tehnologie, design, marketing), precum și capitalul de lucru asociat acestora. Mărimea investiției trebuie să fie între 25.000 – 2,5 mil. euro.

Suportul poate fi acordat sub forma de granturi sau garanții. Granturile sunt în general de 5% din valoarea investiției. Pentru investiții cu un impact major sau cu o componentă inovativă excepțională, grantul este de 10% din valoare, jumătate provenind de la guvernul federal, iar cealaltă jumătate de la guvernul regional. Limita maximă este de 750.000 euro pe companie și pe an.

În cazul garanțiilor, AWS își asumă responsabilitatea pentru returnarea împrumutului. În cazul creditelor pentru investiții de până la 2,5 mil. euro și cu o maturitate de până la 10 ani (20 ani în cazuri speciale), garanția acoperă până la 80%. Pentru împrumuturile pentru capital de lucru asociat unei investiții și care este de până la 1 mil. euro și pe o perioadă de 5 ani, garanția este tot de până la 80%. Pentru aceste garanții AWS solicită la rândul ei garanții din partea întreprinzătorului, plus o taxă ce variază între 0,2-2% pe an pentru împrumuturile pentru investiții și între 2-4% pe an pentru cele pentru capital de lucru. Pentru împrumuturile de cel mult 75.000 euro AWS nu solicită

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

garanții.

2. Programul Garanții pentru IMM-uri

Este destinat îmbunătățirii poziției financiare a IMM-urilor existente, proaspăt înființate sau achiziționate, care nu îndeplinesc condițiile pentru acordarea unui împrumut bancar. Firmele din domeniile turismului și activităților recreaționale sunt excluse.

Sunt garantate împrumuturile pentru investiții cu un impact potențial pozitiv asupra competitivității zonei geografice în care se află și care ar îmbunătăți situația angajării mâinii de lucru. Sunt garantate și creditele pentru achiziții și succesiuni (MBO – management buy-out și MBI – management buy-in), precum și cele pentru capital de lucru. În cazul împrumuturilor pentru investiții și achiziții și succesiuni, suma maximă a împrumutului este de 2,5 mil. euro, iar termenul de 10 ani (20 ani în anumite cazuri). Pentru cele pentru capital de lucru, suma maximă este de 1 mil. euro, iar durata de 5 ani. În ambele cazuri garanția acoperă până la 80% din credit.

3. Programul Stabilizarea IMM-urilor („SME Stabilisation”)

Este destinat garantării împrumuturilor contractate de IMM-uri care se află într-o situație mai dificilă, dar nu în insolvență. Scopul este de a restabili șansele de succes ale firmei pe termen lung și de a salva locurile de muncă. În acest demers sunt implicați și creditorii firmei.

Sunt eligibile proiecte destinate stabilizării operațiunilor firmei, inclusiv dezvoltarea unei concepții strategice. Pentru asta proiectele trebuie să demonstreze un potențial rezonabil de reușită. Suma minimă este de 100.000 euro.

Creditele asociate pot să fie destinate atât finanțării de investiții în active

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

corporale și necorporale cât și finanțării capitalului de lucru. AWS acoperă până la 90% din garanție, în limita a 1,5 mil. euro. Maturitatea creditului este de 10 ani (20 ani în anumite condiții).

4. „Double Equity Guarantee Fund”

Scopul schemei este de a majora capitalul întreprinderilor nou înființate sau în faza de dezvoltare inițială (nu mai vechi de 5 ani). Sunt eligibile și IMM-urile achiziționate/preluate. AWS garantează până la 80% din împrumutul destinat măririi capitalului, dar nu mai mult de 1,875 mil. euro, pe 10 ani (20 ani în anumite condiții).

Agencia Austriacă de Promovare a Cercetării (FFG)

Este organismul național de finanțare a cercetării aplicative din industrie. Pe lângă gestionarea programelor de finanțare din domeniu, oferă și servicii de consultanță întreprinderilor și institutelor de cercetare, inclusiv în vederea accesării programelor UE (este și punctul național de contact pentru Programul Cadru de Cercetare FP7).

Inițiativa de finanțare FFG Start-up

Este destinată IMM-urilor noi (nu mai vechi de 6 ani), inovative și orientate spre tehnologie. Sunt finanțate proiecte de cercetare-dezvoltare individuale, indiferent de domeniul tehnologic sau de sectorul de activitate.

FFG finanțează până la 70% din costul proiectului, acoperind costuri materiale, studii de fezabilitate și cheltuieli de personal. Este permisă identificarea de surse adiționale de finanțare, în special de la guvernele locale. Rambursarea se face în 5 ani.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Cecuri inovatoare

Este similar cu voucherele inovatoare din alte țări. IMM-urile beneficiază de cecuri de câte 5000 euro pentru a cumpăra servicii de cercetare de la universități și institute de cercetare.

Studii de fezabilitate

Sunt finanțate studii de fezabilitate efectuate de către centre de cercetare la solicitarea IMM-urilor. Acestea transmit propunerea la FFG împreună cu o motivație care să demonstreze utilitatea studiului de fezabilitate.

CIR-CE Cooperare pentru Cercetare și Inovare cu Europa Centrală și de Est

Este destinat tuturor întreprinderilor cu activitate inovativă, participarea IMM-urilor fiind încurajată. Se urmărește încurajarea cooperării întreprinderilor cu activitatea inovatoare din Austria cu cele din țările Europei Centrale și de Est care au activități asemănătoare, pentru pornirea de proiecte transnaționale în domeniile cercetării-dezvoltării și transferului de tehnologie. Este finanțat de Ministerul Economiei, acoperă între 45-75% din costurile unui proiect, până la 400.000 euro, în funcție de proiect, pe o perioadă de 1,5-3 ani. În principiu, este necesară participarea a 2-3 parteneri din Austria și 2-3 parteneri din alte țări.

Belgia

Credite acordate în condiții preferențiale de Fondul de participare

Fondul de participare a avut inițial rolul de instituție publică de creditare, acordând credite în condiții avantajoase anumitor categorii de beneficiari. Cu timpul a devenit și furnizor de servicii administrative, tehnice și financiare pentru alte organisme, în special publice sau semi-publice.

- Casheo: credite pe termen scurt pentru întreprinderile mici care doresc să mobilizeze creanțele deținute asupra instituțiilor publice sau para-

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

statale (statul federal, regiunile, colectivitățile provinciale sau locale), precum și asupra societăților cu capital majoritar de stat;

- Initio: credite de investiții subordonate destinate întreprinderilor mici, garantate prin programul cadrul Competitivitate și Inovare al UE;
- Starteo: împrumuturi subordonate pentru întreprinzătorii individuali și IMM-uri aflate în primii 4 ani de activitate, garantate prin programul cadrul Competitivitate și Inovare al UE.
- Împrumutul de lansare: pentru șomerii care doresc să lanseze o afacere;
- Împrumutul solidar: pentru persoanele cu o situație financiară precară, care doresc să dezvolte o activitate economică;
- Planul Tineri Întreprinzători: alocație lunară pentru șomerii în vârstă de mai puțin de 30 de ani care încep pentru prima oară o activitate independentă, pe perioada de pregătire a proiectului. Pentru proiectele mai importante poate fi combinat cu un împrumut Starteo. După demararea afacerii întreprinzătorul continuă să beneficieze de consiliere pe o perioadă de 24 de luni.
- Business Angel+: pentru întreprinderile inovatoare care își încep activitatea sau care finanțează o etapă de dezvoltare strategică a întreprinderii lor cu sprijinul unui Business Angel (investitor privat). Împrumutul beneficiază de o garanție acordată prin programul cadrul Competitivitate și Inovare al UE;
- Optimeo: împrumuturi subordonate pentru întreprinderile mici, întreprinzătorii individuali, persoanele care exersează profesii libere, care au cel puțin 4 ani de activitate și doresc să își extindă afacerile. Optimeo este distribuit prin organismele de credit și societățile de capital de risc.

Facilități pentru IMM-urile exportatoare

Guvernul regional flamand acordă subvenții pentru promovarea activității internaționale a IMM-urilor din Regiunea Flamandă prin intermediul agenției **Flanders Investment & Trade (FIT)**. Se pot acoperi maximum 50% din cheltuielile efectuate pentru: călătoriile cu scop de prospectare a pieței, participarea la târguri internaționale, înființarea unui birou de prospectare,

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

pregătirea profesională a angajaților pentru executarea unui contract internațional, cheltuielile cu înregistrarea, omologarea, certificarea produselor pentru export, invitarea în Regiunea Flamandă a factorilor de decizie din țările partenere, închirierea de spații pentru organizarea de prezentări, ateliere de lucru, prezentări de modă, seminarii etc.

Agencia Valonă pentru Export și Investiții Străine (AWEX) acordă subvenții IMM-urilor din Regiunea Valonă care nu dispun de o structură de export operațională, în vederea acoperirii parțiale a onorariilor unui specialist în comerț exterior agreat. Specialistul poate fi angajat pentru misiuni de expertiză sau pentru misiuni de management interimar. Pentru întreprinderile foarte mici (cu mai puțin de 20 de angajați), care au demarat recent o activitate de export sau pot dovedi intenția de a exporta, AWEX poate asigura intervenția unui expert în comerț exterior pentru o perioadă de 1-3 zile, urmate eventual de maximum 2 zile suplimentare după o perioadă de 6 luni – 1 an de la misiunea inițială.

De asemenea, AWEX încurajează parteneriatele încheiate de întreprinderile din Regiunea Valonă cu întreprinderi din afara UE. Intervenția AWEX poate acoperi maximum 50% din cheltuielile proiectului, care poate fi: un studiu de fezabilitate prealabil înființării unei societăți în comun, asistență tehnică necesară pentru un transfer de know-how, studii tehnice, studii de piață, realizarea unui proiect-pilot sau a unui prototip, o sesiune de pregătire etc. Dacă întreprinderea beneficiară este IMM, intervenția va lua forma unei subvenții.

Subvenții pentru stimularea exporturilor sunt acordate și la nivel regional de **organismele specializate din fiecare provincie**: Agenția de Dezvoltare a Economiei și Mediului din Provincia Hainaut (Hainaut Developpement), Biroul Economic al Provinciei Namur, Casele Economiei din Flandra Orientală etc.

Garantarea împrumuturilor

Societatea Valonă de Finanțare și Garantare a Întreprinderilor Mici și Mijlocii

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

(Sowalfin SA) acționează ca un ghișeu financiar unic pentru IMM-urile și micro-întreprinderile din Regiunea Valonă. Principalele arii de activitate sunt: finanțarea IMM-urilor prin împrumuturi subordonate unor credite bancare (cofinanțare), garantarea creditelor acordate de bănci, până la 70% din valoarea creditului, coordonarea activității agențiilor Invest, care finanțează capitalul de risc al IMM-urilor și micro-întreprinderilor, alte produse financiare destinate IMM-urilor și micro-întreprinderilor.

1. Cofinanțare - împrumuturi pentru investiții sau creșterea fondului de rulment, în completarea creditelor bancare pe termen mediu. Întreprinderea depune un singur dosar la bancă, aceasta din urmă transmițând solicitarea la Sowalfin.

2. Garantare - pe perioada rambursării creditului bancar, fără să depășească însă 10 ani. Întreprinderea solicitantă trebuie să aibă sediul în Regiunea Valonă, să nu fie în dificultate financiară și să fie independentă. Cererile sunt introduse prin intermediul băncilor care au încheiate cu Sowalfin convenții de garantare.

3. Capital de risc - Sowalfin este coordonatorul Invests, instrumente de politică economică regională ce vizează dezvoltarea IMM-urilor și crearea de locuri de muncă. Există 8 agenții Invest și 14 filiale. Invests intervin prin aporturi financiare, în special participării minoritare cu angajament de răscumpărare, împrumuturi obligatate convertibile în acțiuni și împrumuturi subordonate.

4. Produse de finanțare specifice - garanții pentru creditele bancare acordate întreprinderilor din sectorul de transport fluvial de mărfuri, garanții parțiale pentru intervențiile Business Angels, instrumente de sprijinire a exporturilor, prin Sofinex SA (societate creată de Sowalfin și AWEX), reasigurarea angajamentelor asumate de Societățile Mutualiste, finanțarea spin-off-urilor universitare.

Mediatorul de credite

Mediatorul de credite este un serviciu creat în cadrul CeFiP (Centrul de Cunoștințe privind Finanțarea IMM-urilor) pentru a veni în ajutorul

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

	întreprinderilor, comercianților, meșteșugarilor, persoanelor cu profesii libere și întreprinzătorilor individuali care întâmpină dificultăți legate de obținerea sau asigurarea unui credit. Mediatorul analizează situația concretă a fiecărei întreprinderi, propunând soluții de câte ori este posibil și sesizând Guvernul asupra problemelor majore rămase nerezolvate, facilitează dialogul dintre întreprinderi și organismele financiare și/sau organele administrației publice, oferă informații despre măsurile de ajutor public și asigură raportarea periodică a situației întreprinderilor față de autorități.
Bulgaria	Bulgarian Development Bank Înființată prin lege în aprilie 2008, BDB îi succede Encouragement Bank (înființată în 1999). BDB este o bancă de stat la care Ministerul Finanțelor deține 99,9% din acțiuni (restul fiind deținute de DSK Bank) și care numește membrii Consiliului de Supraveghere și garantează soliditatea băncii. Guvernul bulgar consideră că BDB „are un rol-cheie în implementarea politicii guvernamentale în domeniul IMM-urilor”. Grupul BDB este format din: BDB, Fondul Național de Garantare și Fondul pentru Capital de Investiții, nefuncțional încă. Printre obiectivele BDB se află și „dezvoltarea potențialului economic, tehnologic și de export al IMM-urilor și micro-întreprinderilor din Bulgaria”. Următoarele tipuri de activități sunt întreprinse în scopul atingerii obiectivelor Băncii în ceea ce privește IMM-urile: - finanțarea directă și indirectă a exporturilor IMM-urilor,- acordarea de garanții prin Fondul Național de Garantare pentru pornirea și dezvoltarea de IMM-uri,- acordarea de capital de risc pentru IMM-urile cu potențial dovedit, care au o situație financiară bună, dar a căror prezență pe piață este încă nesemnificativă. Fondurile BDB provin din împrumuturi și linii de credit de la bănci și organisme internaționale, fonduri de dezvoltare oferite de diverse organisme naționale și internaționale, emisiuni de bonduri, atragerea de depozite din partea

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

companiilor, gestionarea fondurilor cu destinație specială (pe regiuni și tipuri de activități). Exemple de organisme financiare de la care BDB a atras fonduri: The Council of Europe Development Bank, China Development Bank, Japan Bank for International Cooperation ș.a.

BDB nu urmărește să concureze alte bănci de pe piață, ci vede rolul său ca fiind mai degrabă unul de complementaritate, care provine din faptul că oferă produse și servicii pe care alți participanți de pe piață nu le oferă sau le oferă în cantități insuficiente.

Exemple de finanțare a IMM-urilor:

- Credite pentru investiții: sunt oferite pentru achiziționarea de clădiri, terenuri, echipamente, brevete și licențe sau capital de lucru. Sumele acordate sunt între 30.000 – 400.000 leva (15.000 – 200.000 euro) și reprezintă maximum 75% din valoarea investiției vizate. Durata creditului este între 1-4 ani, cu o perioadă de grație de până la 1 an. Rata dobânzii și calendarul de rambursare depind de caracteristicile fiecărui contract de credit. Banca solicită garanții conform legislației bancare interne. În anumite condiții (existența unei garanții de la Banca Europeană de Investiții ca parte a unui program multianual de investiții al Uniunii Europene), BDB acceptă reducerea garanției oferite de debitor.
- Credite pentru export: sunt oferite pentru achiziționarea de materii prime necesare producerii de bunuri pentru export sau pentru achiziționarea de produse bulgărești destinate exportului. Suma maximă ce poate fi împrumutată este de 1 milion leva (0,5 mil. euro). Solicitantul trebuie să prezinte contractul (sau proiectul de contract) pentru activitatea de export sau pentru achiziționarea de materii prime pentru bunuri destinate exportului, precum și dovada a două operațiuni anterioare de export (contractul, declarațiile vamale, documentele de plată, de transport, asigurare și alte documente, după caz). Perioada pentru care se acordă creditele depinde în funcție de fiecare caz în parte, dar nu poate depăși 18 luni. Rata dobânzii și calendarul de rambursare sunt negociate pentru fiecare contract în parte, iar garanțiile solicitate sunt similare cu cele pentru credite

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

pentru investiții.

Alte forme de finanțare a IMM-urilor, similare cu cele prezentate mai sus ca exemplu, sunt: finanțarea investițiilor pe termen lung, achiziționarea de tehnologie de vârf, finanțarea re tehnologizării întreprinderilor, finanțarea afacerilor de familie.

Fondul Național de Garantare (FNG)

Acesta acordă garanții în favoarea IMM-urilor și a companiilor cu activitate de export care contractează credite de la bănci comerciale din Bulgaria. Până acum, FNG a semnat contracte de colaborare cu 10 bănci comerciale bulgărești, cel mai recent în decembrie 2009, încheiat cu Expressbank, în valoare de 5 mil. leva (2,5 mil. euro). FNG acoperă 50% din riscul creditului, restul fiind acoperit de bancă. Cerința pentru solicitarea unui credit cu garanție FNG este ca IMM-ul solicitant să aibă o vechime de cel puțin 1 an. Sumele și termenele variază în funcție de fiecare contract, dar nu pot fi mai mari de 500.000 leva (250.000 euro) și 10 ani pentru garanțiile pentru împrumuturi și de 250.000 leva (125.000 euro) și 2 ani pentru finanțarea activității de export.

Fondul Național pentru Inovare (FNI)

Fondul Național pentru Inovare (înființat în anul 2005) se adresează tuturor companiilor bulgărești, însă are reguli speciale pentru încurajarea participării IMM-urilor. Obiectivul general al FNI este de a încuraja activitatea de cercetare-dezvoltare în vederea creșterii competitivității economice a Bulgariei. Metoda de lucru a FNI este subvenționarea unei părți din costul unui proiect de investiții în cercetare-dezvoltare.

Ca regulă generală, FNI poate subvenționa până la 50% din costul unui proiect de cercetare, până la 25% din costul unui proiect de dezvoltare și până la 50% din costul studiilor de fezabilitate. În cazul în care un IMM participă la un consorțiu care solicită finanțarea unui proiect de cercetare-dezvoltare, aceste

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

	procente cresc cu câte 10 puncte procentuale pentru partea din investiție suportată de acel IMM.
Cehia	Împrumuturi și garanții oferite de Banca Ceho-Moravă de Garantare și Dezvoltare Banca Ceho-Moravă de Garantare și Dezvoltare (CMZR) este o societate pe acțiuni deținută, în proporție de 72%, de statul ceh, prin Ministerul Industriei și Comerțului, Ministerul de Finanțe și Ministerul Dezvoltării Regionale. Restul acțiunilor sunt deținute de trei mari bănci comerciale. Programe oferite: Programul GUARANTEE: oferă garanții preferențiale acordate IMM-urilor pentru împrumuturi de investiții (finanțare prin Programul Operațional Întreprinderi și Inovare) și pentru împrumuturi operaționale (finanțare de la bugetul național). Programul START: oferă garanții preferențiale acordate micro-întreprinderilor nou-înființate pentru împrumuturi de investiții (finanțare prin Programul Operațional Întreprinderi și Inovare). Programul Regional Boemia de Sud: oferă împrumuturi în condiții preferențiale, acordate întreprinderilor mici cu sediul în regiunea Boemia de Sud (finanțare de la bugetele locale). Programul PROGRESS: împrumuturi subordonate pentru IMM-uri, finanțate prin Programul Operațional Întreprinderi și Inovare. Vouchere pentru inovare În perioada aprilie-septembrie 2009 în regiunea Moravia de Sud a funcționat un sistem de așa-numite vouchere pentru inovare – finanțări nerambursabile de până la 150.000 CZK (aprox. 5770 euro) acordate IMM-urilor pentru achiziționarea de servicii de cercetare de la universitățile din Brno.
Danemarca	<u>Vækstfonden (Fondul de Creștere)</u> Este un fond de investiții de stat înființat prin lege în 1992. Modul de operare îl

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

reprezintă participațiile la capitalul întreprinderilor sau acordarea de împrumuturi. De multe ori acționează în paralel cu investitori privați. De la înființare, mai mult de 4000 de firme au beneficiat de fondurile Vaekstfonden. Prin investițiile pe care le face, acesta urmărește obținerea de profit, pe care apoi îl reinvestește pentru a putea ajuta cât mai multe firme.

Conducerea este asigurată de un director numit de Ministerul Economiei și de un Consiliu format din persoane propuse de Minister, Consiliul Oamenilor de Afaceri și de către Consiliul Danez pentru Știință și Tehnologie. Toți trebuie să fie specialiști recunoscuți în domeniul afacerilor, finanțelor sau tehnologiei. Au un mandat de 3 ani, reînnoibil.

Unul din programele sale este adresat IMM-urilor: [VækstKaution](#)

Acesta este o schemă de garantare a împrumuturilor pentru IMM-uri. Sunt eligibile firmele cu cel mult 100 angajați, o cifră de afaceri de cel mult 372 mil. Kr (50 mil. euro) și care sunt independente.

Acoperă până la 75% din suma împrumutată, până la 10 mil. Kr (1,33 mil. euro). La primirea unei solicitări, Fondul evaluează viabilitatea firmei, urmărind, printre altele, existența unui flux de numerar pozitiv pe următoarele 12 luni. În general, această evaluare durează până la două săptămâni. Există o taxă de emisie a garanției de 2% din suma garantată și un comision anual de 1,25%.

Fondul de Industrializare pentru Țările în curs de Dezvoltare (IFU)

Înființat prin lege în anul 1967, IFU sprijină investițiile firmelor daneze în țările în curs de dezvoltare. Este o instituție financiară independentă și non-profit. Își finanțează cheltuielile din veniturile aduse de operațiunile pe care le desfășoară, dar poate primi și subvenții de la stat. În cazul în care IFU își încetează activitatea, activul net revine statului. Directorul este numit de Ministrul Cooperării pentru Dezvoltare. Începând cu 2005, IFU și-a redefinit

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

obiectivul, astfel că astăzi nu investește decât în cele mai sărace țări din lume, cele cu un VNB per capita de cel mult 3.084 USD (cu excepția Africii de Sud, Botswanei și Namibiei).

Una dintre schemele pe care le desfășoară este dedicată IMM-urilor. Aceasta este compusă din trei sub-scheme.

Prima este cecul pentru globalizare. Acesta finanțează consultanța specializată pe care firma o primește atunci când dorește să intre pe una din piețele externe pe care acționează IFU. Consultanța este destinată să ajute firma să înțeleagă toate implicațiile internaționalizării activității și să o ajute să ia cea mai bună decizie în această privință.

Urmează faza de planificare, în care firma și consultantul elaborează planul concret de internaționalizare a activității. Aceasta fază este foarte scurtă, de numai o zi.

În ultima fază, IFU sprijină firma prin emiterea de garanții pentru împrumuturi bancare, oferirea de împrumuturi sau prin participarea cu capital la noua investiție.

Expunerea IFU pe o investiție nu trebuie să fie mai mare decât contribuția firmei daneze și în nici un caz nu poate depăși 49% din proiect.

Proiecte ale Ministerului Afacerilor Externe

ExportStart

Este dedicat firmelor cu cel mult 50 de angajați. Este finanțată activitatea de consultanță oferită firmelor mici care vor să înceapă o activitate de export. Ministerul contribuie cu 50% din costul unei ore de consultanță. Aplicația se

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

face foarte ușor, completând un formular online.

Export Preparation

Este tot un program de consultanță, însă mai avansat, în sensul că vizează piețe, produse și situații concrete. Consultanții sunt specializați pe piețele respective, astfel încât rezultatul este un plan de afaceri detaliat. De schema beneficiază tot întreprinderile mici (până la 50 angajați). Aplicația se face tot online, iar odată acceptată, serviciul este plătit în totalitate din program. Costul pentru firmă este deci zero.

Born Creative

Este o variantă a Export Preparation. Se adresează întreprinderilor mici din domeniile modei, textilelor, mobilei și design-ului, arhitecturii. Restul condițiilor sunt neschimbate.

Vitus

Pentru firme având între 5-100 angajați care au făcut deja o activitate de export reușită. Scopul este ca firma să colaboreze cu unul dintre cei 350 de consultanți în 65 de domenii astfel încât să mai realizeze o nouă activitate de export de succes în următoarele 9 luni. Prin program sunt acoperite 65% din costurile consultanței primite.

Vouchere inovationale

Este asemănător cu programele din celelalte țări. Statul participă cu până la 25% din costul proiectului (dar nu mai mult de 200.000 euro), IMM-ul cu 50%, iar institutul de cercetare implicat cu restul. Proiectele trebuie să aibă o durată între 6-24 luni.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Estonia	Programe ale Enterprise Estonia A. <u>Programul de grant-uri pentru vouchere inovatoare</u> (Innovation voucher grant) Obiectivul programului este de a crește competitivitatea IMM-urilor estoniene prin transferul de cunoștințe și tehnologie, îmbunătățirea colaborării cu institutele de cercetare-dezvoltare și creșterea capacității de protejare a drepturilor de proprietate intelectuală. Pot participa IMM-uri estoniene care nu au fost în legături de afaceri cu partenerul propus în anul premergător depunerii solicitării de finanțare. Programul este cofinanțat de Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDER), iar bugetul disponibil pentru perioada 2007-2013 este de 15 mil. coroane (aprox. 1 mil. euro). Granturile sunt de maximum 50.000 de coroane (3.200 euro) în cazul unui singur solicitant, sau de 50.000 de coroane per solicitant, în cazul unui consorțiu, fără ca suma totală să depășească 250.000 coroane (16.000 euro). Grantul poate finanța până la 100% din cheltuielile eligibile ale proiectului, durata maximă de implementare fiind de 12 luni, cu posibilitatea de prelungire până la 18 luni. Granturile pentru vouchere de inovare pot finanța achiziționarea de servicii de cercetare-dezvoltare în următoarele domenii: - consultanță pentru dezvoltarea produselor și serviciilor,- consultanță pentru organizarea muncii, a producției și a tehnologiilor,- introducerea și dezvoltarea de soluții de design,- efectuarea de studii de fezabilitate,- consultanța în domeniile metrologiei, standardizării și certificării,

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

- efectuarea de teste de compatibilitate și aplicabilitate,
- consultanță juridică în domeniul protejării brevetelor, modelelor de utilitate și desenelor industriale,
- realizarea de studii și strângerea de informații referitoare la brevete, modele de utilitate și desene industriale,
- înregistrarea de brevete, modele de utilitate și desene industriale.

Parteneri pot fi:

- organismele naționale din domeniul standardizării,
- Oficiul Central pentru metrologie și acreditare a laboratoarelor de calibrare,
- Oficiul pentru Brevete,
- Biblioteca pentru Brevete,
- agenți în domeniul brevetelor,
- instituții de cercetare-dezvoltare de stat (centrale sau locale), persoane juridice de drept public.

B. Programul de Investiții Tehnologice pentru Întreprinderi Industriale

Programul este cofinanțat de FEDER și se desfășoară în mai multe etape. În acest moment se află în desfășurare etapa a treia, în care aplicațiile sunt primite între 8 februarie și 30 aprilie 2010, și care are un buget de 229 mil. coroane (14,6 mil. euro). Investitorii și subcontractorii cu „impact semnificativ” pot solicita granturi de investiții tehnologice printr-o program separat, care are un buget de 100 mil. coroane (6,4 mil. euro). Acest program se încheie atunci când este utilizată întreaga sumă de 100 mil. euro.

Enterprise Estonia oferă consultanță gratuită pentru întocmirea solicitării granturilor pe toată perioada în care programul este deschis pentru primirea de aplicații. De asemenea, Enterprise Estonia organizează evenimente de informare în mai multe orașe din Estonia.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

La acest program pot participa companiile estoniene care desfășoară un proiect de investiții care aparține categoriei „Industrie prelucrătoare” din clasificarea activităților economice naționale.

Fondurile sunt acordate pentru proiecte de investiții cu o durată maximă de 12 luni pentru achiziționarea de active corporale și active necorporale necesare punerii în funcțiune a activelor corporale.

Companiile mari beneficiază de o finanțare de până la 20% din costul investiției, în timp ce IMM-urile pot primi până la 40% din costuri. În oricare din cazuri, suma acordată nu poate depăși 1 mil. coroane (64.000 euro).

C. Împrumutul pentru pornirea unei afaceri

Programul este implementat împreună cu KredEx (care acoperă o parte a garanției necesare) și este dedicat IMM-urilor și întreprinzătorilor individuali, care au o vechime mai mică de 3 ani, care vor să-și finanțeze investiții și capital de lucru. Suma disponibilă pentru acest program este de 94 mil. coroane (6 mil. euro) pentru perioada 2008-2013 și provine din Fondul Social European.

Debitorul trebuie să accepte să garanteze personal până la 30-40% din suma împrumutată, iar KredEx devine responsabil secundar pentru restul până la 100%.

KredEx (The Credit and Export Guarantee Fund)

Fondul de Garantare pentru Credite și export, KredEx, a fost înființat de Ministerul Economiei în anul 2001 cu scopul de a îmbunătăți accesul la finanțare pentru întreprinderile estoniene, de a reduce riscurile asociate activităților de export, a-i ajuta pe oameni să-și construiască sau să-și renoveze locuințele și să îmbunătățească eficiența energetică în Estonia. KredEx are

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

personalitate juridică, este guvernată de dreptul privat și acționează ca fundație, neurmărind obținerea de profit. Cu toate că este controlat de stat, prin Ministerul Economiei, KredEx este se bucură de independență în luarea deciziilor. Investițiile cu grad mare de risc sunt evitate.

Garanțiile emise de KredEx sunt considerate garanții de stat, iar în cazul în care KredEx nu-și poate îndeplini obligațiile asumate în contracte, statul estonian preia acele obligații.

Consiliul de Supraveghere stabilește direcțiile strategice în ceea ce privește activitatea KredEx. De asemenea, trebuie să aprobe garanțiile sau creditele cu o valoare mai mare de 8 mil. coroane (512.000 euro) per companie. Consiliul este compus din cinci membri din care cel puțin câte unul provin de la Ministerul Economiei și Ministerul Finanțelor.

Garanții la export în UE pentru IMM-uri

Pe lângă participarea la programul de împrumuturi pentru pornirea unei afaceri, alături de Enterprise Estonia, KredEx oferă un produs specializat pentru IMM-uri: garanții la exporturile în Uniunea Europeană (plus statele OCDE).

Programul este dedicat IMM-urilor cu o cifra de afaceri anuală de cel mult 782 mil. coroane (50 mil. euro), din care exporturile reprezintă cel mult 32 mil. coroane (2 mil. euro).

Garanția la export în UE funcționează ca o asigurare a exportului, în sensul că exportatorul este asigurat pentru 85% din valoarea exportului în cazul în care partenerul nu își respectă obligațiile. Garanția funcționează ca o linie de credit pentru a-i permite exportatorului să-și finanțeze activitatea până la încasarea facturilor, iar rata dobânzii este de 2,5%, plata făcându-se anual.

Solicitantul nu trebuie să aibă datorii la stat, iar relația de afaceri cu

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

	importatorul trebuie să aibă un istoric bun, în sensul că nu este acceptată cererea de finanțare dacă importatorul nu și-a respectat obligația de plată în trecut.
Finlanda	Subvenția start-up Subvenția start-up este acordată persoanelor care încep o afacere, în scopul de a le ajuta să se întrețină până când aceasta devine profitabilă. Beneficiarii pot fi persoane fără loc de muncă, înregistrate la Biroul de Muncă și Dezvoltare Economică, dar și salariații, studenții sau persoanele casnice care doresc să treacă la o afacere full-time. Subvenția este acordată prin Birourile teritoriale pentru Muncă și Dezvoltare Economică. Finnvera Finnvera este o companie de stat care oferă împrumuturi, garanții, investiții în capital de risc și garanții pentru credite de export, îndeplinind și rolul de agenție națională pentru creditele de export. Finnvera canalizează subvențiile la rata dobânzii acordate de Fondul European de Dezvoltare Regională spre împrumuturi subvenționate pentru finanțarea de investiții și capital operațional, acordarea de micro-împrumuturi, împrumuturi pentru protecția mediului etc. Subvențiile pentru garanții acordate de FEDER sunt canalizate spre garantarea creditelor pentru investiții și capital operațional. 1. Împrumuturi în condiții preferențiale • Împrumuturi pentru investiții și capital de lucru – sunt acordate IMM-urilor cu o cifră anuală de afaceri mai mică de 50 mil. euro. Rata dobânzii poate fi fixă sau legată de o rată de referință. Perioada de rambursare este de 3-15 ani, în funcție de natura și mărimea investiției.• Micro-împrumuturi – destinate întreprinderilor mici, cu cel mult 5 angajați.• Împrumuturi pentru întreprinzători – credite personale acordate unor întreprinzători pentru finanțarea investițiilor în capitalul unui IMM. Întreprinzătorul urmează să dețină cel puțin 20% din capital și din drepturile de vot și să se implice activ în administrarea întreprinderii.• Împrumuturi pentru femeile-întreprinzător – acordate întreprinderilor ai căror acționari sunt în majoritate femei sau care sunt conduse de o

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

femeie, și care au maximum 5 angajați.

- Împrumuturi pentru protecția mediului – acordate IMM-urilor care realizează în mod voluntar investiții pentru protecția mediului.
- Împrumuturi pentru internaționalizare – acordate pentru finanțarea operațiunilor desfășurate de IMM-urile finlandeze în străinătate. Împrumuturile pot fi folosite pentru finanțarea investițiilor, pentru creșterea sau dezvoltarea unei filiale deținute în străinătate sau pentru achiziționarea sau mărirea participației la capitalul unei întreprinderi din străinătate. După realizarea investiției, beneficiarul creditului trebuie să dețină cel puțin 1/5 din drepturile de vot la respectiva întreprindere. Nu se acordă finanțare pentru înființarea sau extinderea unui birou de vânzări în străinătate sau pentru exporturi.
- Împrumuturi pentru dezvoltare – acordate IMM-urilor care obțin o cifră de afaceri anuală mai mică de 50 mil. euro. Finanțarea poate fi utilizată pentru cercetare-dezvoltare pentru produse, marketing etc.

2. Garanții

- Micro-garanții – acordate IMM-urilor nou-înființate sau care au maximum 49 de angajați, pentru a le facilita accesul la credite bancare. Sunt acordate prin intermediul băncilor comerciale cu care Finnvera are încheiate acorduri.
- Garanții pentru internaționalizare – acordate IMM-urilor care își finanțează operațiunile în străinătate prin credite bancare.

Agenția Finlandeză de Finanțare pentru Tehnologie și Inovare

Tekes (Agenția Finlandeză de Finanțare pentru Tehnologie și Inovare) este cel mai important organism finanțat public din Finlanda în domeniul finanțării activităților de cercetare, dezvoltare și inovare desfășurate atât de întreprinderi, cât și de universități, institute de cercetare și politehnici. Finanțarea poate consta fie dintr-o subvenție ce acoperă 35% sau 50% din valoarea proiectului, fie dintr-un împrumut ce acoperă maximum 70% din valoarea proiectului, fie în formă mixtă. Subvențiile sunt acordate în general pentru proiectele de cercetare-dezvoltare pe baza cărora vor fi dezvoltate ulterior produse sau servicii, iar împrumuturile pentru proiecte care urmăresc crearea unui produs sau serviciu comercializabil sau a unui nou concept de afaceri. Împrumuturile se acordă fără garanții din partea beneficiarului.

Tekes oferă și servicii de consultanță pentru IMM-uri în următoarele domenii:

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

analiză de piață și marketing, elaborarea unei strategii și a unui model de afaceri competitiv, inclusiv identificarea de parteneri de afaceri și surse de finanțare, lansarea de concepte noi, cercetare-dezvoltare pentru produse și servicii noi, obținerea de know-how și dezvoltarea proceselor și structurilor organizaționale.

Fundația pentru Invenții Finlandeze

Fundația pentru Invenții Finlandeze promovează dezvoltarea și exploatarea invențiilor realizate în Finlanda, atât prin consultanță juridică, cât și prin sprijin financiar. Fundația acordă împrumuturi pentru finanțarea capitalului de lucru în stadiile inițiale ale comercializării unei invenții, beneficiarii fiind inventatorii și IMM-urile care comercializează invenția. Aceștia beneficiază și de asistență juridică pentru protecția brevetelor în Finlanda și pe potențialele piețe de export, precum și pentru elaborarea unei strategii de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală aferente unei invenții. În sfârșit, în faza de comercializare Fundația asigură consultanță privind licențierea invențiilor și, prin intermediul site-ului său organizează o piață a invențiilor ce reunește inventatorii și potențialii beneficiari ai licențelor. Cea mai mare parte a fondurilor de care beneficiază Fundația provine de la Ministerul Comerțului și Industriei.

Programul Vigo

Programul Vigo a fost lansat de Ministerul Ocupării Forței de Muncă și Economiei în scopul de a promova întreprinderile noi cu creștere rapidă. Programul este coordonat de Tekes și își propune să folosească resursele sectorului public pentru a angaja experți internaționali de top, care să accelereze creșterea întreprinderilor nou-înființate. Finanțarea investițiilor în întreprinderile participante este realizată de Finnvera, printr-o filială specializată în capital de risc, Seed Fund Vera. Implementarea este realizată prin șase acceleratoare de afaceri specializate pe anumite sectoare ale economiei.

Servicii de consultanță pentru IMM-uri

Centrele pentru Dezvoltare Economică, Transporturi și Mediu (Centrele ELY) au preluat atribuțiile exercitate anterior de Centrele pentru Ocuparea Forței de Muncă, Districtele pentru Administrarea Drumurilor, Centrele Regionale pentru Protecția Mediului și Birourile Provinciale ale Statului. Centrele oferă o gamă largă de servicii de consultanță în afaceri, un program special fiind dedicat IMM-urilor. Serviciile de consultanță personalizată pentru IMM-uri

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

	sunt oferite pe termen scurt (maximum 5 zile), pentru rezolvarea unor probleme specifice, predeterminate. Întreprinderea plătește numai 50% din costurile totale ale serviciului. Cererile se depun on-line. Asociația Parcurilor Științifice din Finlanda (TEKEL) este o rețea de 30 de parcuri științifice și centre tehnologice situate în orașele universitare din Finlanda. Parcurile sunt companii independente, înființate pentru a pune în valoare resursele regionale. Sunt gestionate la nivel local de consilii directoare din care fac parte reprezentanți ai comunității de afaceri, ai mediului universitar și de cercetare și ai sectorului public. Scopul lor este de a promova crearea, dezvoltarea și internaționalizarea întreprinderilor bazate pe tehnologie, cu potențial înalt de creștere. TEKEL coordonează, împreună cu Prizzwaz Ltd., o companie furnizoare de servicii de dezvoltarea afacerilor, Programul Național pentru Dezvoltarea IMM-urilor, finanțat de Fondul Social European și Centrul ELY din Uusimaa. Programul urmărește să evalueze potențialul de creștere a 200 de IMM-uri finlandeze, iar dintre acestea să selecteze 80 de întreprinderi care să beneficieze de elaborarea unui plan de dezvoltare și de finanțarea a 50% din cheltuielile pentru implementarea acestuia. Programul se va încheia la sfârșitul anului 2011.
Franța	Planul de înființare a unei întreprinderi Planul de înființare a unei întreprinderi (Plan de création d'entreprise – PCE) este un împrumut destinat constituirii fondului de rulment al întreprinderii și cheltuielilor necesare pentru demararea activității. De asemenea, poate servi la finanțarea preluării unui fond de comerț existent. Poate solicita un împrumut PCE orice întreprindere în curs de înființare și orice întreprindere nouă (înființată sau preluată cu mai puțin de 3 ani în urmă) care are mai puțin de 10 angajați și nu a beneficiat încă de credite bancare pe termen mediu sau lung. Împrumutul trebuie să fie însoțit obligatoriu de un împrumut bancar pe termen mediu sau lung, cu o valoare cel puțin dublă. Nu sunt solicitate garanții, PCE fiind garantat de OSEO. PCE este distribuit prin intermediul băncilor comerciale și poate fi solicitat fie direct la agențiile acestora, fie printr-una din agențiile de sprijinire a întreprinderilor. OSEO OSEO este un organism public subordonat Ministerului Economiei, având trei

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

domenii principale de activitate: sprijinirea inovării, garantarea împrumuturilor bancare și a intervențiilor din fonduri proprii și finanțarea investițiilor și operațiunilor de exploatare, în parteneriat cu instituțiile bancare. Activitatea de garantare a OSEO se adresează atât instituțiilor de credit, cât și organismelor care realizează investiții din fonduri proprii, intervenind în operațiuni legate de înființarea de întreprinderi noi, dezvoltare, preluare de întreprinderi existente. Beneficiarii sunt IMM-uri care nu sunt tranzacționate pe nici o piață de valori mobiliare. Sunt garantate: aporturi de fonduri proprii ale organismelor aprobate de OSEO, împrumuturi participative, împrumuturi pe termen mediu și lung, operațiuni de leasing, împrumuturi acordate directorilor de întreprindere în vederea realizării de aport la capital etc. Există și un sistem de garantare la nivel local, prin intermediul filialei OSEO région.

Fondul de Garantare la Inițiativa Femeilor (FGIF)

FGIF este gestionat de France Active, o asociație creată de Casa de Economii și Consemnațiuni, Agenția pentru Crearea de Întreprinderi (APCE), Fondation de France, Crédit Coopératif și Macif, cu scopul de a ajuta persoanele aflate în dificultate să înceapă o afacere. FGIF garantează împrumuturile bancare acordate pentru acoperirea necesităților de fond de rulment sau de investiții femeilor-întreprinzător care înființează sau preiau o întreprindere, pe perioada primilor 5 ani de activitate.

Societățile mutualiste (SCM)

SCM sunt instituții de creditare, fiecare având criteriile proprii de acordare a garanțiilor. În general, garantează 50% din valoarea împrumuturilor bancare, iar beneficiarul împrumutului trebuie să subscrie la capitalul SCM la nivelul a 1% din valoarea împrumutului.

Programele TIC&PME

Programul TIC&PME 2010 a fost lansat în anul 2005 de către guvernul francez în parteneriat cu MEDEF, cea mai mare uniune a sindicatelor din Franța. Obiectivul era de a stimula utilizarea tehnologiilor de informare și comunicare (prescurtat TIC) la nivelul IMM-urilor. În total au fost acordate ajutoare financiare însumând 10 mil. euro. În continuarea acestuia a fost lansat programul TIC&PME 2015. Prima cerere de proiecte a fost lansată în martie 2010, pentru această primă tranșă a programului fiind alocată o sumă de 5 mil. euro. Sunt prioritare proiectele care vizează: implementarea de procese logistice mai performante și eficiente între clienți și furnizori, care să permită creșterea productivității și rapidității reacțiilor, implementarea unor soluții de

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

îmbunătățire a trasabilității, implementarea unor soluții de proiectare colaborativă sau de e-design.

Cap Création Sarthe

Cap Création Sarthe este un dispozitiv pus la punct de Consiliul General al departamentului Sarthe și de Carrefour Entreprise Sarthe (o asociație a întreprinzătorilor locali) pentru a stimula înființarea de întreprinderi și locuri de muncă noi în această regiune. Dispozitivul cuprinde trei programe:

1. Sensibilizarea tinerilor prin intervenții la nivelul liceelor și instituțiilor de învățământ superior asupra problematicei creării și gestionării unei întreprinderi.
2. Finanțarea de concedii cu durata de un an pentru salariații care doresc să își înființeze o afacere proprie.
3. Concursul național al creatorilor de întreprinderi, care își propune să recompenseze în fiecare an proiectele inovatoare concepute de persoane fizice care doresc să înceapă o afacere în regiunea Sarthe.

Mediatorul de credite

Mediatorul de credite se adresează întreprinderilor care întâmpină dificultăți în a-și asigura finanțarea din fonduri proprii sau cu ajutorul instituțiilor financiare. Întreprinderile se adresează Mediatorului de credite prin intermediul portalului dedicat, după care fiecare dosar este tratat de mediatorul din departamentul unde întreprinderea își desfășoară activitatea. Acesta este directorul sucursalei Banque de France din departamentul respectiv.

După completarea dosarului online, mediatorul la nivel de departament studiază dosarul de mediere, ia legătura cu întreprinderea și stabilește un plan de acțiune împreună cu aceasta, apoi informează instituțiile financiare despre deschiderea procedurii de mediere. Acestea au la dispoziție 5 zile lucrătoare pentru a-și revizui poziția, după care mediatorul ia din nou legătura cu întreprinderea pentru evaluarea situației. Dacă aceasta are în continuare dificultăți, mediatorul contactează partenerii financiari pentru a identifica și rezolva problemele. De asemenea, poate contacta alte instituții financiare. Dacă soluțiile nu sunt satisfăcătoare, întreprinderea poate solicita reluarea dosarului.

Germania

Banca KfW pentru IMM-uri

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Face parte din Grupul Bancar KfW și este unitatea acestuia specializată în IMM-uri. Întreg grupul este în proprietatea statului (statul federal 80%, landurile 20%). Are o vechime de 60 ani. Pe lângă produse financiare, banca oferă și consultanță IMM-urilor.

Programe de creditare

1. Programul special pentru IMM-uri

Este destinat IMM-urilor și întreprinzătorilor individuali. Pot fi și străini, atâta vreme cât investiția propusă urmează să se realizeze în Germania. Sunt eligibile și companiile de leasing, dar pentru acestea termenii diferă. Sunt finanțate investițiile pe termen mediu și lung și capital de lucru (este posibilă achiziționarea de imobile atâta timp cât nu sunt destinate investițiilor imobiliare).

Suma maximă ce poate fi acordată este de 50 mil. euro pe proiect. Rambursarea împrumuturilor pentru investiții se face în general în 5 sau 8 ani, dar o perioadă mai lungă (de până la 20 ani cu 5 ani perioadă de grație) poate fi negociată. Pentru finanțarea capitalului de lucru, perioada de acordare nu depășește 5 ani.

Rata dobânzii este apropiată de cea a pieței și variază în funcție de caracteristicile și calitatea garanțiilor fiecărui solicitant.

2. Programul pentru start-up-uri

Programul StartGeld este dedicat firmelor mici cu o vechime de maximum 3 ani și întreprinzătorilor individuali. Beneficiază de finanțare din Programul Cadru pentru Inovare și Competitivitate al UE.

Suma maximă ce poate fi acordată este de 50.000 euro. Destinația este finanțarea investițiilor sau a capitalului de lucru. Poate fi cerut un al doilea

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

credit chiar înainte de rambursarea primului, dacă suma celor două nu depășește 50.000 euro. Pot primi finanțare și întreprinzătorii individuali care lucrează part-time dacă aceștia au intenția de a deveni întreprinzători full-time în viitorul apropiat.

Împrumutul poate acoperi 100% din investiție. Partea care depășește 50.000 euro este suportat din fondurile solicitantului. Garanțiile sunt negociabile, iar planul de afaceri trebuie să arate viabilitatea firmei. Banca oferă asistență online pentru întocmirea planului de afaceri.

Termenul de acordare a împrumuturilor este de 10 ani, suma poate fi transferată într-o singură tranșă sau în mai multe. Există o perioadă de grație de 2 ani, după care rambursarea se face lunar. Nu există nici un comision pentru rambursarea anticipată, iar rata dobânzii este fixă pe durata împrumutului.

3. Împrumutul pentru întreprinzători

Este disponibil pentru persoane care vor să pornească o afacere, pentru întreprinzători individuali și pentru întreprinderi sau grupuri de firme care au o cifră de afaceri combinată de cel mult 500 mil. euro.

În principiu, proiectele trebuie executate în Germania. Este posibilă și finanțarea de investiții în străinătate, dar cu condiția ca investitorul să fie german sau, dacă este vorba de un parteneriat, cel puțin 30% din părțile sociale trebuie să fie deținute de un întreprinzător german.

Are și o sub-variantă care este numai pentru IMM-uri (SME Window) și care are o serie de avantaje în termeni de cost și de eligibilitate a cheltuielilor.

Suma maximă ce poate fi împrumutată este de 10 mil. euro, iar temenele de rambursare sunt între 5-20 ani în funcție de circumstanțele fiecărui contract. Garanțiile cerute sunt cele uzuale pentru astfel de împrumuturi, iar

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

rambursarea anticipată este posibilă fără costuri suplimentare.

4. ERP Capital pentru start-up-uri

Este un program de credite subordonate pentru întărirea capitalului start-up-urilor. Suma maximă acordată este de 500.000 euro, iar rambursarea poate începe după 7 ani. Creditul poate fi folosit pentru investiții în echipamente, clădiri, pământ sau pentru achiziția de părți sociale la o altă întreprindere.

Termenul maxim este de 15 ani, iar în primii 10 ani rata dobânzii este subvenționată ceea ce face necesară încadrarea în condițiile ce reglementează ajutorul de stat de minimis. Sunt necesare garanții personale ale debitorului plus, în anumite cazuri, girarea de către soț/soție. În caz de rambursare anticipată se aplică o taxă.

5. Equity finance

Această formă de finanțare vine în urma constatării că cele mai multe IMM-uri au dificultăți în a găsi investitori dispuși să intre în afacere cu 1-5 mil. euro. Înainte de lansarea propriu-zisă a schemei, un proiect pilot s-a desfășurat în landul Bavaria. Schema are unele particularități în funcție de solicitant. Astfel, IMM-urile noi (vechime maximă de 10 ani) din domenii inovative, bazate pe tehnologie, pot beneficia de capital (equity finance). În cele mai multe cazuri, banca nu își asumă un rol în managementul firmei. Există cerința ca un alt investitor strategic să participe cu o sumă cel puțin egală cu cea a KfW, iar condițiile economice să fie aceleași. Investitorul strategic trebuie să îndeplinească anumite condiții pentru a fi agreat de bancă (să fie un fond de investiții, o companie sau un „business angel”). Acesta trebuie să monitorizeze activitatea firmei și să raporteze băncii, activitate pentru care este remunerat.

Programe de asistență și consiliere

KfW oferă asistență IMM-urilor prin telefon sau la unul din birourile deschise în Berlin, Bonn și Frankfurt. IMM-urile pot primi sfaturi referitoare la soluții de finanțare sau despre strategii de dezvoltare a firmei.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Schema de pregătire pentru start-up-uri decontează 50% din costurile sesiunilor de consiliere (75% pentru zonele din estul Germaniei) până la un plafon de 800 euro pe zi.

Schema pentru supraviețuirea companiei prevede organizarea de ședințe cu un consultant de specialitate în condițiile în care firma trece prin momente dificile, dar care nu sunt de natură să ducă la faliment. Consultantul este plătit din fondurile schemei, mai puțin TVA-ul și cheltuielile de călătorie, care revin în sarcina firmei. Consultanții sunt aleși dintr-o baza de date cu consultanți agreați de bancă.

O schemă asemănătoare este și Fondul Special pentru Eficiența Energetică a IMM-urilor, care se desfășoară în colaborare cu Ministerul Economiei și Tehnologiei. Schema finanțează între 60-80% din cheltuielile de consultanță specializată pentru identificarea zonelor în care s-ar putea face economie la factura de energie și a posibilelor soluții.

Garantarea creditelor pentru promovarea exporturilor

Este un program mai mare al Ministerului Federal al Economiei și Tehnologiei. Se derulează prin două companii private (Euler Hermes și PriceWaterhouse Coopers). Rolul EH și PWC este de a informa și consilia firmele despre cum își pot proteja investițiile în străinătate și de a primi și evalua solicitările de garanții. Scopul principal al programului este de a proteja investițiile germane în zone instabile ale globului. Având în vedere că facturile neîncasate din străinătate sunt evenimente care afectează mult mai grav IMM-urile decât companiile mari, acest program le acordă o atenție specială.

Hermes Cover este produsul de garantare pentru IMM-uri. În acest caz, IMM-ul sau banca sa trimite cererea de garantare către Hermes, care evaluează cererea, stabilește riscurile și produce un raport. Un comitet interministerial

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

format din reprezentanți ai Ministerului Economiei și Tehnologiei, Ministerului de Externe, Ministerului Cooperării și Dezvoltării și Ministerului de Finanțe decide emiterea (sau nu) a garanției, iar Hermes emite formal garanția.

Având în vedere complexitatea acestor produse, PWC oferă consultanță (la telefon sau prin întâlnire directă) în legătură cu posibilitățile de acoperire a riscurilor pentru cazuri concrete.

Programul Inovațional Central pentru IMM-uri (ZIM)

Este principalul program din Germania destinat încurajării și sprijinirii IMM-urilor care au activități de cercetare-dezvoltare și inovare. Este deschis tuturor IMM-urilor din toate sectoarele și care lucrează cu toate tehnologiile. Programul pune accent pe colaborarea dintre firme, dintre firme și centre de cercetare și pe formarea de rețele specializate în domeniul cercetării-dezvoltării. ZIM este finanțat de Ministerul Federal al Economiei și Tehnologiei și implementat prin agenții specializate.

Agențiile sunt fie un ONG (AiF), fie firme specializate în lucrul cu IMM-uri sau în cercetare (VDI-VDE-IT și EuroNorm).

A fost lansat la 1 iulie 2008 și se va încheia la 31 decembrie 2013. În primul an a avut un buget de 246 mil. euro, iar în contextul crizei economice bugetul a fost suplimentat în anul 2009; pentru anii 2009 și 2010 programul este deschis și companiilor mai mari, cu până la 1000 angajați.

Obiectivele finanțării prin ZIM sunt:

- încurajarea firmelor să dedice mai multe eforturi activităților de cercetare-dezvoltare și inovare induse de piață,
- reducerea riscurilor tehnice și economice ale proiectelor bazate pe cercetare-dezvoltare și inovare,
- implementarea rapidă a rezultatelor cercetării sub formă de inovații

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

cerute de piață,

- creșterea gradului de colaborare dintre companii și institutele de cercetare pentru încurajarea transferului de tehnologie,
- creșterea cooperării între firme,

Programul ZIM are 3 module:

1. ZIM-KOOP: finanțează activitățile de cercetare-dezvoltare pentru dezvoltarea de noi produse și tehnologii, care se desfășoară în parteneriat între firme și între firme și centre de cercetare. Condiția de bază este ca fiecare participant să contribuie din punct de vedere inovativ la produsul final. Pot participa: IMM-uri, întreprinderi cu până la 1000 angajați (numai în anii 2009 și 2010) și centre de cercetare publice sau ONG-uri private din domeniul cercetării-dezvoltării (inclusiv universități).
2. ZIM-SOLO: finanțează proiecte de cercetare-dezvoltare în care este implicată o singură firmă. Pe lângă IMM-uri, sunt eligibile temporar și companiile cu până la 1000 angajați.
3. ZIM-NEMO: finanțează formarea de rețele de cercetare-dezvoltare compuse din cel puțin șase firme.

Pentru ZIM-KOOP și ZIM-SOLO finanțarea se face sub forma unor granturi care acoperă între 25-50% din costurile proiectului de cercetare în cauză (până la 350.000 euro). Diferențele în mărimea grantului țin de mărimea companiei (cele mai mici beneficiază de granturi mai mari) și de zona geografică din care provin (sunt avantajate firmele din partea estică a Germaniei). Pentru centrele de cercetare finanțarea poate fi de până la 100% (cel mult 175.000 euro).

Pentru ZIM-NEMO finanțarea se face diferit în funcție de faza proiectului. În faza de design și înființare a rețelei de cercetare-dezvoltare, grantul acoperă până la 90% din costuri, iar în faza de funcționare, în primul an acoperă 70%, în al doilea 50%, iar în al treilea 30%, dacă mai este cazul. Suma totală nu poate depăși 350.000 euro, din care cel mult 150.000 euro pot fi folosiți în faza 1.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

În toate cazurile, aplicațiile pot fi trimise în orice moment (cu condiția ca transmiterea să se facă înainte de începerea proiectului), iar formularele împreună cu instrucțiunile de completare sunt disponibile online. Agențiile de implementare pot oferi sfaturi pentru pregătirea aplicației, la cerere. Apoi aplicația este transmisă agenției de implementare, care o procesează și emite o recomandare. Decizia finală de acordare a grantului este luată de Minister.

KMU-innovativ

IMM-urile sunt firmele cu cel mai mare dinamism tehnologic, însă au dificultăți în a întreprinde activități de cercetare-inovare în domenii aflate la frontiera cunoașterii. Pentru a le facilita accesul la finanțare, guvernul federal împreună cu Ministerul federal al Educației și Cercetării au introdus programul KMU-innovativ, care sprijină IMM-urile din Germania care întreprind activități de cercetare în cinci domenii pe care guvernul le consideră de importanță majoră pentru dezvoltarea țării:

- biotehnologie,
- nanotehnologie,
- tehnologia informației și comunicării,
- tehnologia producției,
- tehnologii pentru utilizarea eficientă a resurselor și energiei,
- tehnologie optică.

Având în vedere sectoarele pentru care este oferit programul, este necesar ca întreg procesul să se desfășoare cât mai rapid. De aceea, primul pas îl reprezintă contactarea de către firma interesată a unui birou unic, specializat în oferirea de consultanță telefonică în legătură cu această schemă. Pentru fiecare domeniu din cele enumerate mai sus există consultanți specializați. Astfel, firmele pot afla foarte repede toate detaliile necesare pentru accesarea schemei.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

**Ministerul Administrației și
Internelor**

Inovație în administrație

**Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"**

Firmele pot trimite apoi un rezumat al propunerii lor. Aceasta se face online, sistemul informatic ghidându-i pe solicitanți în ceea ce privește informațiile necesare, astfel încât aceștia să trimită un proiect bine structurat și care să nu depășească 10 pagini.

Următoarea etapă este cea de evaluare a propunerilor trimise de firme. Propunerile pot fi trimise oricând, iar la fiecare termen se evaluează propunerile primite de la expirarea termenului anterior (termenele sunt 15 aprilie și 15 octombrie). În primele două luni de la expirarea termenului de transmitere se face evaluarea eligibilității proiectelor.

Câteva dintre criteriile în funcție de care se face evaluarea sunt:

- cât de semnificativ este obiectul cercetării: nevoia în societate și relevanța rezultatului,
- calitatea științifică și tehnologică a soluției propuse,
- nivelul de inovare,
- potențialul economic și tehnologic,
- ș.a.

Firmele ale căror proiecte sunt selectate sunt invitate să trimită un dosar complet. Acest lucru se face tot online, sistemul conținând toate informațiile necesare pentru completarea cât mai rapidă a aplicației. În această etapă, selecția finală se face în funcție de calitatea propunerii și de măsura în care rezultatul propus va contribui la rezolvarea problemelor actuale ale societății. Această etapă durează două luni, astfel încât întreg procesul de evaluare nu poate dura mai mult de patru luni.

De la lansarea schemei în anul 2007, la fiecare rundă de depuneri de solicitări au primit aviz pozitiv proiecte de aproximativ 200 mil. euro. Orientativ, schema contribuie cu aprox. 50% din costurile proiectului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Grecia

Taneo

Taneo este un fond de investiții înființat prin lege în anul 2000 și care urmărește să investească exclusiv în IMM-uri cu sediul în Grecia. Membrii Consiliului Directorilor sunt numiți de către Ministerul Economiei și Finanțelor.

Taneo investește în fonduri de investiții care finanțează la rândul lor activitățile IMM-urilor (este un fond de fonduri). Aceste finanțări se fac de obicei prin achiziționarea de acțiuni preferențiale sau obligațiuni convertibile. În funcție de climatul economic și de performanțele firmei, investitorul se retrage din investiție după un număr de ani. Taneo participă în acest moment la mai multe fonduri de investiții, la fiecare deținând aproximativ 49% din acțiuni (restul fiind deținut de investitori privați, inclusiv bănci). Aceste fonduri au o durată de viață de maximum 12 ani.

Fondurile specializate în investiții în IMM-uri la care participă Taneo sunt:

Capital Connect: cu un capital de 24 mil. euro, investește în IMM-uri care-și desfășoară activitatea în noua economie sau care încearcă să obțină profit din tehnologie.

Zaitech Fund: are un capital de 40 mil. euro și investește în IMM-uri din domeniul precum: telecomunicații, tehnologia informației, energie, biotehnologie, materiale noi.

IBG Hellenic Fund II: capital de 17 mil. euro, investește în IMM-uri care oferă produse inovative și competitive.

Thermi: capital de 24 mil. euro, investește în IMM-uri din domeniile IC&T, energie regenerabilă, mediu, sănătate, biotehnologie, alimente organice, turism și imobiliare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Axon: capital de 40 mil. euro, investește în IMM-uri din domeniile: alimentație-băuturi, sănătate, educație, imobiliare.

Alpha: capital de 30 mil. euro, investește în IMM-uri din domeniul tehnologiilor inovative.

Oxygen Capital: capital de 17 mil. euro, investește în IMM-uri din domeniul serviciilor și comerțului cu amănuntul.

Give: capital de 20 mil. euro, investește în IMM-uri din domeniul tehnologiei.

Piraeus: capital de 30 mil. euro, investește în IMM-uri inovative.

New Mellon: capital de 15 mil. euro, investește în IMM-uri care au activitatea legată de domeniul mai larg „schimbări climatice”.

Logo Ventures: capital de 24 mil. euro, investește în IMM-uri din domeniile energiei regenerabile și eco-inovării.

Tempme

Este un fond de garanții pentru credite bancare luate de întreprinderi mici și micro-întreprinderi. Înființat prin lege în anul 2002, Tempme a fost integrat un an mai târziu în Programul Operațional „Competitivitate” co-finanțat de Uniunea Europeană. În momentul de față Tempme este finanțat de guvernul grec (33%) și de UE prin Fondul European pentru Dezvoltare Europeană (67%).

În activitatea sa de garantare a creditelor, Tempme colaborează cu 20 de bănci comerciale, 16 bănci cooperatiste și 7 companii de leasing.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Tempme desfășoară șase scheme de garantare pentru companii cu mai puțin de 50 angajați și pe o perioadă de cel mult 10 ani. Suma maximă ce poate fi angajată este de 400.000 euro, reprezentând 75% din împrumut, în cazul în care există și o contra-garanție din partea Fondului European pentru Investiții. Altfel, garanția acoperă între 45-65%. Cele șase scheme sunt:

1. înființarea și dezvoltarea de noi afaceri (cu o vechime de până la 3 ani),
2. micro-întreprinderi (cu vechime mai mare de 3 ani),
3. firme mici (cu vechime mai mare de 3 ani),
4. micro-credite de până la 25.000 euro pentru firme cu cel mult 5 angajați,
5. fuziuni, achiziții și transferuri,
6. operațiuni de leasing.

Vouchere inovatoare

IMM-ul solicitant trebuie să identifice o problemă care poate fi rezolvată prin transfer de cunoștințe/know-how de la un institut de cercetare/universitate. Fiecare voucher are o valoare de 7.000 euro, iar un IMM are dreptul la un singur voucher. Există posibilitatea ca mai multe IMM-uri să se asocieze și să contracteze servicii de o valoare mai mare. Contractele desfășurate în baza acestor vouchere nu pot avea o durată mai mare de 4 luni. La finalul contractului, IMM „plătește” voucherul institutului de cercetare, care apoi îl transformă în bani de la stat.

Srijinirea întreprinzătorilor femei

Măsură co-finanțată din programul operațional Competitivitate al UE. Sunt oferite granturi întreprinzătorilor femei cu vârste între 18-55 ani care nu au mai avut o altă afacere până în acel moment. Sunt eligibile firme din domenii precum producție, protecția mediului, reciclare, turism și alte servicii. Nu sunt eligibile domeniile precum agricultură, oțelărie, producția de vase maritime etc.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

	pentru care există reglementări speciale. Proiectele propuse trebuie să aibă o durată de maximum 18 luni, iar sumele care pot fi obținute diferă în funcție de activitate: - producție și reciclare: între 30.000 – 200.000 euro,- turism și servicii: între 30.000 – 100.000 euro,- comerț: între 30.000 – 80.000 euro. Grantul poate acoperi până la 50% din proiect (60% pentru cele localizate pe insulele mici).
Irlanda	County and City Enterprise Boards Înființate în 1993 de către stat, reprezintă o rețea națională de 35 de birouri regionale. Au rolul de a consilia întreprinzătorii care vor să înceapă o afacere, inclusiv prin oferirea de ședințe de pregătire. Oferă și granturi pentru micro-întreprinderi și întreprinderi mici. Acestea pot primi până la 50% din costul unei investiții, dar nu mai mult de 75.000 euro. Sunt disponibile și granturi pentru crearea de noi locuri de muncă: 7.500 euro per loc de muncă creat, în limita a 10 slujbe. Studiile de fezabilitate pot fi finanțate cu până la 60% din cost, în limita a 6.350 euro. Growth Fund (Fondul de creștere) Este destinat IMM-urilor irlandeze cu o vechime de cel puțin 5 ani și este gestionat de Enterprise Ireland. Finanțează proiecte care să conducă la creșterea competitivității firmei prin stimularea exporturilor. Pentru a fi eligibile, proiectele prezentate trebuie să demonstreze cum vor conduce la creșterea competitivității, productivității, valorii adăugate a firmei, menținând în același timp (sau crescând) numărul de angajați.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

Din fondurile primite prin acest program, firmele pot cumpăra: echipamente noi sau uzate, dar nu mai vechi de 7 ani, calculatoare folosite direct în producție, licențe, patente, servicii de consultanță și training.

Finanțarea este sub forma de granturi de maximum 450.000 euro, din care cel mult 300.000 euro pot fi pentru achiziționarea de bunuri de capital și tehnologie. Grantul variază în funcție de firmă și de regiunea de unde provine. Solicitățile sunt evaluate de un comitet cu 11 membri, provenind din ministere și din sectorul privat. În funcție de proiect, firma contribuie cu între 25.000 – 75.000 euro.

Fondul de Cercetare – Dezvoltare

Implementat de Enterprise Ireland, este deschis tuturor întreprinderilor, însă cele mici și mijlocii beneficiază de condiții mai avantajoase. Scopul acestui fond este de a crește capacitatea firmelor irlandeze să implementeze proiecte de cercetare-dezvoltare de succes și de a crește numărul de firme care întreprind astfel de proiecte.

Grantul maxim ce poate fi primit este de 450.000 euro, pentru firmele mici poate reprezenta până la 45% din valoarea proiectului, iar pentru cele mijlocii până la 35%. În cazul firmelor mari, procentul este de 25%. Decizia de acordare a grantului este luată de o comisie de 14 persoane, provenind din administrație și din mediul de afaceri.

Fondul de Cercetare – Dezvoltare pentru proiecte mici

Implementat de Enterprise Ireland. Finanțează proiecte de cercetare-dezvoltare de mică anvergură în IMM-uri. Proiectele propuse pot fi noi sau deja în desfășurare, însă trebuie să existe o legătură clară în proiect și domeniul de activitate al firmei.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Valoarea totală a proiectului trebuie să fie de cel mult 150.000 euro, din care grantul poate fi între 15-54% (pentru întreprinderi mici) sau 15-35% (pentru întreprinderi mijlocii).

Vouchere inovaționale

Modelul este similar cu cel din alte state. Valoarea unui voucher este de 5.000 euro.

Codul de conduită aplicabil în cazul creditelor acordate IMM-urilor

Este un document care reglementează anumite aspecte ale relației dintre bănci și IMM-urile pe care le creditează. Conține prevederi referitoare la înregistrarea și analizarea cererilor de credit, la acordarea sau refuzul acordării creditului, la situația în care firma intră în dificultăți financiare, la modul de tratare a reclamațiilor etc.

A fost introdus în anul 2009 de către autoritatea de reglementare a pieței financiare (Financial Regulator). Nerespectarea prevederilor sale poate duce la aplicarea de sancțiuni administrative.

Credit Supply Clearing Group

IMM-urile care au probleme în a accesa credite pot explica situația în care se află într-un e-mail trimis la această structură. Grupul este format din reprezentanți ai administrației centrale, ai băncilor și ai organizațiilor de IMM-uri. Pornind de la sesizările primite, aceștia încearcă să găsească soluții aplicabile pe scară națională, care să reducă în viitor cazurile în care un IMM nu poate avea acces la finanțare.

The Seed and Venture Capital Scheme 2007-2012

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

	Este un parteneriat între Enterprise Ireland și investitori privați. Au mai existat două astfel de scheme în trecut (anii 1994-1999 și 2000-2006). În actualul program, Enterprise Ireland investește 175 mil. euro din fonduri publice. Până la sfârșitul lui 2008 fuseseră înființate 5 fonduri cu un capital total combinat de aproximativ 500 mil. euro. Până la aceeași dată acestea au făcut 21 investiții, în valoare totală de 10 mil. euro.
Letonia	ALTUM ALTUM este o unitate separată din Banca pentru Credit Ipotecar ("Mortgage and Land Bank of Latvia" – LHZB, bancă de stat înființată în 1993) care are misiunea de a oferi sprijin financiar antreprenorilor în cadrul programelor cu finanțare de la Uniunea Europeană. ALTUM a fost creat în 2005 în scopul separării activităților cu sprijin din partea statului de activitățile bancare comerciale, pentru a înlătura riscul ca sprijinul oferit de stat să interfereze cu activitățile comerciale ale băncii. ALTUM nu este o entitate juridică separată, însă are o contabilitate proprie, separată de cea a LHZB. Obiectul de activitate principal al ALTUM este oferirea de împrumuturi „subprime” pentru implementarea de proiecte cu șanse bune de reușită, dar care nu obțin finanțare de la băncile comerciale din cauza lipsei de garanții adecvate și a altor riscuri. În acest moment, ALTUM desfășoară două programe care se adresează IMM-urilor: a) <u>Programul de credite pentru micro-întreprinderi, IMM-uri și Asociații Cooperatiste din domeniul Serviciilor Agricole</u> Acesta se adresează firmelor care aparțin uneia din categoriile de mai sus și care au un plan economic fezabil, dar care nu pot obține un împrumut bancar din cauza unor riscuri pe care le prezintă. Creditele pot fi pentru investiții și pentru capital rulant inclusiv linii de credit. Creditele sunt de cel mult 300.000 lats (aprox. 428.000 euro), iar firmele cu obligații restante la plata taxelor și

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

impozitelor, precum și cele care au probleme financiare nu sunt eligibile pentru împrumut. De asemenea, deținătorii a mai mult de 10% din părțile sociale ale unei întreprinderi sunt garanți ai împrumutului.

În cazul creditelor pentru investiții, suma împrumutată va acoperi cel mult 75% din costul investiției, rata dobânzii este fixă de 5% (la euro) sau variabilă de 3% plus EURIBOR la 6 luni. Durata împrumutului este între 2–10 ani, cu posibilitatea amânării cu 2 ani a plății principalului, dacă aceasta depinde direct de implementarea proiectului respectiv. Perioada pentru care se acordă împrumutul nu poate depăși durata de viață prevăzută a investiției pe care o finanțează. De asemenea, fondurile împrumutate nu pot fi folosite pentru achiziționarea de părți sociale la alte firme sau pentru refinanțarea unor împrumuturi mai vechi.

În cazul creditelor pentru capital circulant (inclusiv linii de credit), suma care poate fi împrumutată este de maximum 200.000 lats (aprox. 285.000 euro), condițiile privind dobânda sunt aceleași ca în cazul împrumuturilor pentru investiții, iar durata de acordare este de 2-5 ani (sau până la 3 ani pentru liniile de credit).

b) programul de micro-credite pentru IMM-uri

Acest program se adresează IMM-urilor și persoanelor care prestează activități independente și are un buget de aproximativ 1 milion euro. Creditele sunt acordate pentru finanțarea proiectelor de afaceri ale întreprinderilor cu cel mult 10 angajați (cu condiția ca cel puțin 51% din părțile sociale să aparțină unui cetățean leton) sau ale persoanelor care prestează activități independente. Suma maximă ce poate fi contractată este de 10.000 lats (12.500 euro), iar debitorul trebuie să fie la zi cu plata taxelor și impozitelor. Rata dobânzii este între 5%-8% și este fixă, iar maturitatea împrumutului poate fi de până la 5 ani. Primele împrumuturi au fost acordate în februarie 2009, iar programul este prevăzut să se termine în luna mai 2010.

Lituania

INVEGA ("Investicijų ir verslo garantijos")

Înființată în anul 2001, INVEGA este o societate financiară de stat care are rolul de a sprijini IMM-urile prin oferirea de garanții la creditele contractate de acestea la bănci.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Ea urmărește să fie profitabilă pe termen lung, ceea ce înseamnă că pot exista perioade în care să înregistreze pierderi, acestea fiind acoperite din alte surse (de exemplu, contra-garanția oferită de BEI în cadrul programului MAP – Multiannual Programme for Enterprise) sau, în ultimă instanță, de la bugetul de stat, ceea ce face ca garanțiile emise de INVEGA să aibă statutul de „garanții suverane”.

Garanțiile sunt oferite pentru credite pentru capital de lucru, pentru cumpărarea de active tangibile și pentru achiziționarea de brevete și tehnologii. De asemenea, garanțiile pot fi pentru împrumuturi pentru începerea unei activități noi, pentru dezvoltarea activităților sau pentru co-finanțarea proiectelor din finanțate prin Fondurile Structurale. Activitățile din agricultură și o parte din cele de transport nu beneficiază de astfel de garanții. De la începutul activității sale și până în 2009, INVEGA a emis aproximativ 2000 de garanții pentru IMM-uri. Activitatea INVEGA se supune prevederilor privind ajutorul de stat.

Când o firmă solicită un credit de la una din băncile agreate de INVEGA, firma și banca stabilesc detaliile creditului (rata dobânzii, durată, rambursare, monedă etc.). Dacă garanțiile oferite de firmă nu sunt considerate suficiente de către bancă, banca poate apela la INVEGA pentru a emite o garanție în favoarea firmei.

În cazul unei firme cu o vechime mai mică de 3 ani, garanțiile nu depășesc 2 mil. litas (aprox. 580.000 euro). Pentru firmele mai vechi de 3 ani, suma se ridică la 5 mil. litas (1,45 mil. euro), reprezentând între 30-80% din valoarea creditului. Firmele care apelează la INVEGA plătesc o taxă unică în funcție de vechime: 4% din suma pentru care este emisă garanția, dacă firma are o vechime mai mică de 3 ani; 3% din suma pentru care este emisă garanția, dacă firma are o vechime mai mare de 3 ani.

Statul lituanian poate plăti o parte din taxa de emitere a garanției, după cum urmează:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

- 3/4 din taxă, pentru firmele cu vechime mai mică de 3 ani;
- 2/3 din taxă, pentru micro-întreprinderile și firmele mici, cu o vechime mai mare de 3 ani;
- 1/2 din taxă, pentru întreprinderile mijlocii cu o vechime mai mare de 3 ani.

Astfel, firmele care beneficiază de garanțiile oferite de INVEGA plătesc în final o taxă de emisie de aproximativ 1-1,5% din suma garantată.

De asemenea, INVEGA compensează cu 50% dobânda plătită la creditele contractate de IMM-uri cu garanția sa, în limita unei rate anuale a dobânzii de până la 5%. Sumele pentru această facilitate (104 mil. litas, aprox. 30,1 mil. euro) provin din Fondurile Structurale de care beneficiază Lituania, dar firmele nu pot beneficia de ea în cazul în care creditul a fost contractat pentru implementarea unui proiect co-finanțat din Fonduri Structurale. O condiție suplimentară de eligibilitate este ca suma împrumutată (principalul) să nu depășească 2,5 mil. litas (aprox. 725.000 euro). Compensarea se face trimestrial de către INVEGA către IMM-ul care a luat împrumutul, pe baza datelor transmise de banca parteneră. Compensarea se face doar pe perioada existenței garanției emise de INVEGA și nu poate depăși 36 luni pentru creditele pentru investiții și 24 luni pentru creditele pentru capital de lucru. Schema se desfășoară conform prevederilor ajutorului de stat de minimis.

Schema de împrumuturi mici și micro-credite:

Această schemă conține două sub-scheme, denumite Etapa 1 și Etapa 2 (Stage 1 și Stage 2), care nu au legătură între ele.

Etapa 1:

Împrumuturi mici și micro-credite acordate în baza Programului de Acțiune pentru Creștere Economică (Economic Growth Action Programme) din iulie 2008. Fondurile disponibile pentru acest program sunt de 20 mil. litas (5,8 mil. euro) și provin de la bugetul de stat. Procedura prevede selectarea unor bănci comerciale care să implementeze programul. Fondurile sunt disponibile până

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

la 1 iulie 2013, iar ajutorul acordat IMM-urilor constă în perceperea unor rate ale dobânzilor mai mici decât cele percepute pe piață (reprezentând ajutor de stat).

Etapa a 2-a:

Credite acordate IMM-urilor și micro-întreprinderilor din Fondurile Structurale de care Lituania beneficiază de la UE. În acest scop, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor și INVEGA au semnat în aprilie 2009 un acord tripartit pentru înființarea INVEGA Fund, care să gestioneze aceste fonduri. Managementul INVEGA Fund este asigurat de către INVEGA. Ca și în celelalte cazuri, fondurile vor fi alocate prin intermediul băncilor comerciale, selecția acestora făcându-se printr-o procedură deschisă și transparentă.

Suma totală disponibilă este de 100 mil. litas (29 mil. euro), iar programul va funcționa până la finele anului 2014.

În primul semestru al anului 2009, INVEGA a emis o sută de garanții (față de 204 în primul semestru din 2008) în valoare de 29 mil. litas (8,4 mil. euro). Cea mai parte a garanțiilor a fost destinată creditelor pentru capital de lucru (66% din total) și pentru firmele mai vechi de 3 ani (74%). 43% din garanții au mers către micro-întreprinderi.

Începând din 2009 și până la sfârșitul lui 2010, în contextul planului anti-criză al guvernului lituanian, INVEGA oferă garanții și pentru creditele contractate de întreprinderile mari.

**Marea
Britanie**

Schemele de finanțare și garantare sunt centralizate pe o singură pagină de internet: www.businesslink.gov.uk. Pe aceeași pagină de internet, firmele primesc îndrumări pentru identificarea celor mai bune metode de finanțare având în vedere caracteristicile firmei (firmă mică sau mare, cu vechime sau start-up etc.). Astfel, în funcție de mai multe condiții cuprinse într-un chestionar online, întreprinzătorul este ajutat să identifice cele mai bune soluții

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

de finanțare pentru el. Mai jos sunt descrise cele mai relevante dintre ele.

Enterprise Finance Guarantee

Este un program temporar (până la 31 martie 2011) de sprijinire a întreprinderilor mici prin oferirea de garanții pentru credite. Garanțiile acoperă credite între 1.000-1.000.000 lire, care în absența acestei garanții nu ar fi fost acordate. Durata este de 3-10 ani, în cazul creditelor noi. Pot fi emise garanții și pentru credite de refinațare.

Garanția acoperă până la 75% din suma împrumutată.

Enterprise Capital Funds (ECF)

Programul se adresează IMM-urilor care au planuri de afaceri viabile, dar care nu pot găsi investitori interesați să participe la acele afaceri. S-a constatat că această dificultate apare atunci când sumele necesare sunt între 0,5-2 mil. lire.

În cazul ECF, finanțarea se face prin mai multe fonduri care gestionează și canalizează fonduri care provin din surse publice și private. Statul contribuie cu cel mult 25 mil. lire pentru fiecare fond, care nu reprezintă mai mult de două treimi din capitalul fondului, restul urmând să fie asigurat de investitori privați. Aceste fonduri au o durată de viață limitată, neurmărind reinvestirea profiturilor, iar părțile lor sociale nu sunt comercializabile pe piață. Fondurile operează pe principii comerciale și urmăresc obținerea de profit pentru investițiile pe care le fac. Practic, sunt fonduri de investiții public-private care funcționează aproape la fel la toate celelalte fonduri de investiții.

Această schemă se derulează prin Capital for Enterprise Ltd, o entitate care aparține guvernului, dar care este condusă de un consiliu de administrație independent format din experți din domeniile industriei și finanțelor.

Împrumuturi mici pentru afaceri (Small loans for business)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

Este un program pentru IMM-uri care este gestionat pe regiuni administrative ale Marii Britanii, în sensul că fiecare regiune gestionează împrumuturile din zona sa. Însă toate se bazează pe aceleași caracteristici:

- sunt disponibile doar pentru IMM-uri,
- suma împrumutată poate fi între 3.000 – 50.000 lire,
- firmele trebuie să prezinte un plan de afaceri solid,
- trebuie să arate că nu au putut găsi finanțare prin mijloacele obișnuite (de la bănci).

Early Growing Funds

Sunt gestionate de autoritățile regionale și oferă capital firmelor mici aflate la începutul existenței lor. Suma maximă ce poate fi acordată este de 100.000 lire, iar un alt investitor (fond de investiții) trebuie să participe cu o cofinanțare cel puțin egală. În medie, sumele acordate sunt de aproximativ 50.000 lire.

Și aceste fonduri operează pe baze comerciale, urmărind obținerea de profit, și au obținut aprobarea Comisiei Europene în domeniul ajutorului de stat. Astfel, pentru a nu fi considerate ajutor de stat ilegal, fondurile sunt acordate la o rată a dobânzii cu care lucrează partenerul privat (investitorul care contribuie cu restul de 50%), astfel încât rata dobânzii nu este preferențială, ci este cea “a pieței”.

Granturi

În Marea Britanie există o multitudine de granturi disponibile pentru micii întreprinzători. Acestea sunt centralizate pe pagina de internet www.businesslink.gov.uk și, în funcție de specificul activității pentru care pot fi acordate, le putem grupa astfel:

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

1. Granturi pentru investiții: multe dintre ele sunt disponibile pentru pornirea unei afaceri într-o zonă dezavantajată din punct de vedere economic.

Grant for Business Investment: este destinat firmelor care investesc în zone defavorizate. În principiu, finanțează cu până la 10-15% (min. 10.000 lire) din costurile legate de achiziționarea de clădiri, utilaje și mașini și este plătit în rate, pe măsură ce investiția respectivă avansează. Firma solicitantă trebuie să prezinte un plan solid, care să demonstreze că afacerea poate rezista și după acordarea grantului.

2. Granturi pentru inovare: acestea pot finanța o activitate de cercetare sau pot fi legate de anumite zone economice.

Vouchere inovaționale: similar cu programele din celelalte țări, IMM-uri pot accesa vouchere în valoare de 3.000 lire cu care să cumpere servicii în domeniul cercetării-dezvoltării de la universități și alte centre inovaționale. Particularitatea cazului britanic este că firmele dintr-un comitat trebuie să abordeze universitățile din același comitat.

3. Granturi în domeniul energiei și mediului: finanțează investiții care conduc la creșterea eficienței energetice, cum ar fi consolidarea unor clădiri.

Energy grant 500: Este o schemă regională care oferă 500 lire pentru implementarea de mici soluții destinate reducerii facturii de energie în firme. Sunt eligibile firmele care au o factură energetică între 1.500-30.000 lire pe an. Întreprinzătorii particulari care își desfășoară activitatea de acasă nu sunt eligibili.

4. Granturi pentru pregătire profesională: pentru pregătirea angajaților.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Serviciile oferite de Train to Gain. Acesta este un organism de stat specializat în oferirea de consultanță gratuită firmelor din Marea Britanie în domeniul nevoilor de training profesional. Cu toate că programul este disponibil pentru toate firmele, prioritatea principală a Train to Gain o reprezintă IMM-urile. Întreprinderile cu mai puțin de 50 angajați pot primi o sumă de bani care să acopere scoaterea din producție a angajaților care urmează cursuri de pregătire, pe durata acestora.

5. Granturi pentru activitatea de export.

Trade Show Access Programme: IMM-urile pot participa la târguri internaționale ca parte a unui grup organizat, astfel încât IMM-urile fără astfel de experiență să poată valorifica la maximum prezența la târg. Alternativ, firmele pot primi între 1.000-1.800 lire pentru participarea pe cont propriu. Există anumite condiții de eligibilitate pentru participarea la program, astfel încât să fie încurajate IMM-urile mai noi și cu experiență mai mică în activitatea de export.

Small Business Research Initiative (SBRI)

Este un program similar cu SBIR din Olanda.

La fel ca în cazul olandez, un departament al guvernului sau alt organism de stat identifică o problemă publică și lansează o competiție pentru găsirea celei mai bune soluții. Firmele interesate pot trimite apoi propunerile lor. Acestea intră în evaluare, iar cea mai bună propunere primește finanțarea necesară (până la 1 mil. lire pe o perioadă de 2 ani) pentru punerea în practică a ideii respective.

Olanda

Garantarea împrumuturilor pentru IMM-uri (BMKB)

În cazul în care un IMM nu are suficiente garanții pentru contractarea unui împrumut bancar, statul (prin Ministerul Economiei) poate oferi o garanție de

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

până la 1 mil. euro, care să acopere cel mult 50% din suma împrumutată.

Când o bancă comercială procesează o cerere de împrumut de la un IMM și apreciază că, în ciuda lipsei de garanții satisfăcătoare, IMM-ul are șanse bune de a reuși, banca poate contacta Ministerul Economiei și solicita garanții suplimentare prin acest program.

În principiu, termenul de rambursare este de 6 ani, dar în funcție de fiecare caz acesta poate varia, la fel ca celelalte condiții ale acordării garanției, în funcție de vechimea firmei sau destinația fondurilor. Programul beneficiază de fonduri de la Banca Europeană pentru Investiții.

Micro-credite și micro-garanții

Guvernul olandez desfășoară un program de micro-credite și micro-garanții pentru întreprinzătorii individuali.

1. Programul de micro-credite (Qredits)

Este destinat întreprinzătorilor individuali, care au un plan de afaceri viabil. Creditele sunt de maximum 35.000 euro și sunt oferite pe perioade între 1-10 ani, la o rată a dobânzii fixă (în aprilie 2010, aceasta este de 9,5% pe an). Fiecare solicitare de credit este discutată cu un consultant special, care are și rolul de a identifica împreună cu solicitantul cele mai bune modalități de a pune în practică ideile acestuia. Una din cerințele cele mai importante este ca solicitantul să prezinte un plan de afaceri. Dacă nu are unul, Qredits îl poate consilia în întocmirea acestuia (modele de planuri de afaceri sunt disponibile pe site).

2. Programul de micro-garanții

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

În cazul în care un solicitant întreprinzător individual nu poate depune garanția necesară pentru obținerea unui credit de la o bancă comercială, statul poate garanta până la 35.000 euro din suma creditului.

Innovative Performance Contracts (IPC)

IPC este un instrument de politică publică destinat stimulării inovării în IMM-uri. Modalitatea este încurajarea colaborării dintre IMM-uri în vederea transferului de cunoștințe în cadrul grupului. IMM-urile pot fi din același sector de activitate, regiune, sau pot avea un alt element în comun. În principiu, un astfel de consorțiu este compus din 15-35 întreprinderi. Bugetul pentru anul 2010 este de 39,8 mil. euro.

Lucrând pe coordonatele care le fac să aibă anumite caracteristici în comun IMM-urile sunt încurajate să colaboreze pentru implementarea unui plan de inovare pe termen lung. Cooperarea și diseminarea cunoștințelor sunt elemente de bază ale acestui program, iar activitatea grupului de IMM-uri este supervizată de un coordonator de proiect.

Coordonatorul de proiect poate fi un organism sectorial, dar și un actor din mediul privat, cum ar fi ONG-uri care au drept scop promovarea intereselor antreprenoriatului.

IPC are două faze:

- a) Faza pre-IPC: în care coordonatorul de proiect investighează posibilitatea de a forma un consorțiu IPC și pregătește lansarea acestuia;
- b) Faza IPC propriu-zis: IMM-urile implementează planul de inovare pe termen lung.

Fiecare fază are un buget propriu, iar aplicațiile sunt distincte (pentru faza pre-

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

IPC coordonatorul depune o aplicație, iar pentru faza IPC va depune alta). Astfel, în 2010, faza pre-IPC are un buget de 1 mil. euro, 0,7 mil. euro sunt rezervate IPC-urilor internaționale, iar restul până la 39,8 mil. euro fiind destinat fazei IPC.

Componenta internațională a fost introdusă în 2010 și are drept scop încurajarea participării IMM-urilor autohtone la proiecte internaționale, cum ar fi proiectele cuprinse în programul-cadru de cercetare al UE, FP7.

Pentru anul 2010 au fost deja depuse 47 cereri pentru faza pre-IPC și 50 cereri pentru faza IPC.

Programul de cercetare pentru inovare în întreprinderile mici (SBIR – Small Business Innovation Research programme)

Prin acest program statul finanțează activitățile de cercetare cu finalitate relevantă pentru întreaga societate. Programul este deschis oricăror companii, însă guvernul încurajează în special participarea companiilor mici.

SBIR este implementat de Ministerul Economiei în colaborare cu alte ministere. Particularitatea acestui program este că autoritatea contractantă (un minister) finanțează primele două faze (de evaluare a fezabilității și de dezvoltare a soluției inovatoare), în timp ce drepturile asupra produsului final rămân în proprietatea companiei.

Programul are trei faze:

- a) Faza 1: evaluarea fezabilității, în care se caută răspunsuri la întrebări precum: Cât este de fezabilă dezvoltarea și realizarea tehnică a produsului? Există o piață pentru acel produs? Care sunt efectele sociale probabile? Care este cea mai bună metodă de finanțare?

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Această fază durează până la 6 luni.

- b) Faza a 2-a: dezvoltarea soluției inovatoare: în funcție de domeniu și produs, firma realizează prototipuri, teste sau concepte. În această fază devine clar că produsul, serviciul sau procesul inovator poate fi dezvoltat și că va răspunde unor nevoi existente pe piață.
- c) Faza a 3-a: lansarea pe piață a produsului, serviciului sau procesului.

Exemple de tematici finanțate prin SBIR:

- Soluții pentru operațiuni maritime pe vreme rea,
- Aplicabilitatea combustibililor pe bază de celule de hidrogen în lucrări civile,
- Observarea și inspecția canalelor,
- Produse bazate pe metode bio de producție (nealimentare).

Programul de vouchere inovaționale

Programul funcționează din anul 2006 (înainte de 2006 a funcționat pentru 2 ani ca proiect pilot). După succesul înregistrat în cei doi ani în care a funcționat ca proiect pilot (peste 1.000 de vouchere utilizate), guvernul olandez a decis să permanentizeze programul.

Acesta se derulează prin Senter Novem, agenție în subordinea Ministerului Economiei, care se ocupă de obiectivele guvernului privind o economie inovativă, bazată pe cunoaștere și inițiativă.

Voucherele inovaționale urmăresc să pună în contact și să încurajeze colaborarea dintre IMM-uri și universități și institute de cercetare. Ideea este de a încuraja IMM-urile să achiziționeze servicii specializate în domeniul cercetării, care le-ar putea ajuta să dezvolte produse și servicii noi.

Voucherele sunt de două feluri: mici (de 2.500 euro) și mari (de 7.500 euro, din

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

care IMM-ul trebuie să contribuie cu 2.500 euro, deci grantul propriu-zis este de 5.000 euro). Fiecare IMM are dreptul la un voucher mare pe an. La finalul cercetării, institutele de cercetare pot transforma voucherele în bani prin Senter Novem.

La acest program poate participa orice IMM înregistrat în Olanda, care nu este în procedură de faliment și care nu are drept domeniu de activitate producția agricolă și piscicolă primară și nu desfășoară activități de transport.

Pentru anul 2010 sunt disponibile 3.141 vouchere mari și 3.142 vouchere mici, iar până la 12 aprilie au fost deja acordate 3.069 și respectiv 2.015 vouchere.

Programul Mediu & Tehnologie

Scopul programului este de a încuraja IMM-urile să dezvolte soluții tehnologice care să aibă efecte benefice asupra mediului înconjurător.

Programul este deschis pentru IMM-uri olandeze din domeniul industriei. Pot participa și IMM-uri din străinătate, atâta timp cât proiectul se desfășoară în Olanda, beneficiile sunt în principal pentru protecția mediului din Olanda, iar participantul principal la consorțiu este un IMM olandez.

Criteriile de participare la acest program sunt:

- solicitantul trebuie să fie un IMM din domeniul industriei,
- proiectul propus trebuie să aibă caracter de noutate în ramura industrială respectivă sau în Olanda,
- proiectul va genera beneficii cuantificabile pentru mediul înconjurător din Olanda. De exemplu: realizarea de economii de materii prime și apă, prevenirea contaminării apei, aerului și solului, utilizarea de materiale refofosibile și biodegradabile ș.a.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Participarea activă la proiect a potențialului beneficiar aduce puncte în plus la evaluarea cererii de finanțare.

Bugetul pe anul 2010 este de 5 mil. euro, iar aplicațiile sunt primite până la 8 septembrie a.c.

Prepare2Start

Este un program de sprijinire a IMM-urilor fără experiență sau cu experiență limitată în activitatea de export pentru facilitarea accesului pe piețe străine. Programul subvenționează cu până la 50% și în limita a 11.500 euro costurile legate de:

- prezentare a produselor: închirierea de spații, construcția sau transportul de standuri de prezentare,
- materiale de prezentare a produselor: broșuri, materiale audio-video, reclame, inclusiv costul traducerii acestora,
- servicii de consultanță,
- ș.a.

Condiții pentru accesarea programului:

- IMM cu cel mult 100 angajați,
- În anul anterior depunerii cererii, firma nu a efectuat exporturi în valoare de mai mult de 25% din cifra de afaceri, sau cifra de afaceri nu a depășit 100.000 euro,
- În anul anterior depunerii cererii exporturile firmei în țara țintă nu au depășit 3% din cifra de afaceri.

Acest program se supune regulilor de ajutor de stat de minimis ale Comisiei Europene, ceea ce înseamnă că o firmă nu poate beneficia de ajutor de stat care să depășească 200.000 euro în ultimii 3 ani.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Polonia	Instituțiile care acordă garanții pentru creditele acordate IMM-urilor sunt Fondul Național de Garantare a Creditelor (KFPK) și Banca Gospodarstwa Krajowego, precum și fondurile de garantare regionale și locale. FFPK este cel mai mare fond de garantare și singurul cu acoperire națională. Garanțiile sunt acordate prin intermediul filialelor locale ale băncilor comerciale, Banca Gospodarstwa Krajowego având contracte de cooperare cu 45 de bănci. Banca Gospodarstwa Krajowego (BGK) este singura bancă deținută în totalitate de statul polonez. Principalul său obiectiv este de a furniza servicii bancare sectorului public, în special prin susținerea programelor economice guvernamentale, precum și a programelor locale și regionale implementate din fonduri publice, inclusiv fonduri ale Uniunii Europene. Fonduri de garantare regionale orientate către IMM-uri LFP (Lubelski Fundusz Poręczeń Sp.) acționează ca un fond de garantare regional pentru IMM-urile și micro-întreprinderile din regiunile Lubelskie și Podkarpackie. Din 2005, LFP implementează și Programul Operațional Sectorial Îmbunătățirea Competitivității Întreprinderilor. LFP cooperează cu un număr de 15 bănci comerciale; întreprinderile beneficiare nu sunt nevoite să se adreseze separat LFP pentru obținerea garanției, ci trebuie doar să bifeze o căsuță pe formularul prin care solicită creditul la bancă. LFP acordă și împrumuturi întreprinderilor mici și micro-întreprinderilor din regiunea Lubelskie, precum și produse de finanțare a capitalului de risc, atât prin credite, cât și prin leasing financiar, dacă este nevoie acordând și asistență tehnică în domeniul planificării și managementului financiar. Fondul Regional de Garantare a Creditelor din Pomerania de Vest (Zachodniopomorski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. - ZRFPK) acordă garanții IMM-urilor și micro-întreprinderilor din Pomerania de Vest. ZRFPK acordă garanții pentru împrumuturi operaționale sau de investiții. Fundația Antreprenorilor Polonezi acordă asistență micro-întreprinderilor și IMM-urilor din Polonia, în special celor din partea de nord-vest. Fundația cooperează cu Fundația Antreprenorilor din Canada și Polonia, oferind împrumuturi, garanții și servicii de consultanță prin următoarele programe: 1. Fonduri de creditare regionale și subregionale, co-finanțate de Fondul European de Dezvoltare Regională – împrumuturi operaționale și de investiții pentru micro-întreprinderile și întreprinderile mici, aflate la începutul

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

activității, care nu îndeplinesc condițiile pentru a obține împrumuturi bancare obișnuite.

2. Programul de Împrumuturi Directe PEF - împrumuturi operaționale și de investiții, acordate antreprenorilor din nord-vestul Poloniei.

3. Programul de Împrumuturi Canada funcționează în cooperare cu Incubatoarele de Afaceri locale și regionale din Polonia și se adresează micro-întreprinderilor aflate la începutul activității.

4. Programul de Garantare a Împrumuturilor se adresează micro-întreprinderilor și IMM-urilor care au solicitat credite de la bănci sau prin Programul de Împrumuturi PEF, însă nu pot oferi suficiente garanții. Activitatea de garantare se realizează prin Fondul de Garantare POLFUND S.A., acționar al Fondului de Garantare Regional Zachodniopomorski.

5. Programul de Pregătire Profesională și Consultanță se adresează antreprenorilor care au nevoie de asistență în domeniul planificării financiare, managementului resurselor umane, marketingului și programelor de asistență UE.

Facilități pentru activitatea de inovare

Centrul pentru Inovare al Federației Asociațiilor de Inginerie din Polonia acordă finanțare atât pentru serviciile de cercetare-dezvoltare furnizate IMM-urilor de un institut științific, cât și pentru cheltuielile cu aplicarea rezultatelor cercetării.

Portugalia

Linii de creditare PME Investe

IAPMEI (Institutul de Sprijin pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Inovare) are deschise mai multe linii de creditare pentru IMM-uri. Statutul de IMM Lider reprezintă o marcă înregistrată a IAPMEI și se acordă pe o perioadă de un an IMM-urilor care urmăresc o strategie de creștere și consolidare a bazei lor competitive și au un profil de risc favorabil. IMM-urile Lider pot beneficia de împrumuturi de până la 1,5 mil. euro (față de limita maximă de 25.000 euro pentru micro-întreprinderi, 50.000 euro pentru întreprinderile mici, respectiv 1 mil. euro pentru celelalte întreprinderi).

Programul FINICIA

IAPMEI coordonează și Programul FINICIA, care urmărește îmbunătățirea

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

	accesului întreprinderilor la capital și la finanțare, prin parteneriate public-private. Sunt vizate în special firmele mici care au nevoie de resurse pentru a-și demara activitatea. FINICIA este organizat pe trei domenii: (i) proiecte cu conținut deosebit de inovator, care sunt susținute prin finanțarea capitalului de risc, (ii) afaceri mici la începutul activității și (iii) inițiative cu relevanță regională ale întreprinderilor.
Slovacia	<u>Eximbanka</u> Eximbanka este banca de import-export a Slovaciei, care are rolul de a sprijini companiile slovace care produc și/sau exportă bunuri de proveniență autohtonă. <u>Împrumuturi pentru IMM-uri</u> Principalele condiții pentru acordarea unui împrumut unui IMM sunt bonitatea firmei și credibilitatea proiectului care va face obiectul împrumutului. Pentru luarea deciziei cu privire la acordarea împrumutului se face o analiză financiară și o evaluare a garanțiilor prezentate. Condiții ce trebuie îndeplinite de firme înainte de a solicita un împrumut de la Eximbanka: ➤ Vechimea firmei în respectivul domeniu de activitate trebuie să fie de cel puțin 1 an;➤ Firma nu trebuie să aibă datorii restante către stat;➤ Firma nu trece printr-o perioadă dificilă din punct de vedere economic. <u>Produse de garantare:</u> ➤ Garanții pentru achiziționarea de tehnologie. Sunt disponibile pentru firmele care încheie contracte de împrumut, leasing sau vânzare-cumpărare de tehnologie. Eximbanka poate garanta către banca, compania de leasing sau furnizorul implicat plata sumei datorate de către firmă (cumpărător).➤ Garanții bancare pentru finanțarea exporturilor. Eximbanka garantează către banca comercială a exportatorului plata de către acesta a principalului la împrumuturile contractate. Scopul acestui instrument este de a le facilita exportatorilor finanțarea mijloacelor de producție necesare activității de export.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

- Garanție pentru ofertă. Este acordată exportatorului care participă la o licitație internațională, mai cu seamă dacă este vorba de livrarea și asamblarea de utilaje și mijloace de transport, construcții în străinătate ș.a.
- Garanție de bună performanță: pentru asigurarea îndeplinirii cerințelor de calitate a bunurilor livrate sau serviciilor prestate la export.
- Garanția de returnare a avansului plătit: care garantează clientului din străinătate returnarea avansului plătit, în cazul în care exportatorul nu-și îndeplinește obligațiile contractuale referitoare la cantitatea livrată.
- Garanția specială: care garantează clientului din străinătate returnarea garanției plătite, în cazul în care exportatorul nu-și îndeplinește obligațiile contractuale referitoare la calitate.
- Garanția pentru perioada de garanție: este utilizată mai cu seamă în contractele de construcții. Presupune identificarea și corectarea deficiențelor cauzate de exportatorul slovac.
- Contra-garanții: pot fi emise în legătură cu garanții emise de o bancă comercială autohtonă sau străină.

Produse bazate pe trate

- Împrumut de refinanțare pe baza tratei
Mecanismul presupune decontarea unei trate emise de o bancă comercială în suma pe care banca a acordat-o ca împrumut unui exportator. Practic, Eximbanka refinanțează banca comercială pentru creditul acordat exportatorului.
- Preluarea sumelor de primit pe termen scurt
Este un produs similar cu factoringul, în care exportatorul este asigurat împotriva riscului de neplată de către partenerul străin. Condiția principală este existența unui contract de asigurare a sumei de primit la o firmă de asigurări.
- Preluarea sumelor de primit pe termen mediu
Condiția principală este existența unui contract de asigurare a sumei de primit încheiat cu o firmă de asigurări. Cumpărarea datoriei comerciale implică dreptul de recuperare al Eximbanka asupra exportatorului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Produse de asigurare

Produsele de asigurare sunt menite să elimine riscul de neplată de către partenerul străin. Printr-un amendament la legea de funcționare a Eximbanka, a fost făcută posibilă și asigurarea sumelor de primit pe piața internă, cu condiția ca asiguratul să fie un exportator.

Această practică este considerată foarte utilă din mai multe motive:

- Exportatorii pot folosi contractul de asigurare pe post de garanție pentru obținerea de împrumuturi,
- Este un instrument important în pătrunderea pe noi piețe. Eximbanka colaborează cu French Crédit Alliance, iar împreună cu o rețea de agenții poate oferi evaluări ale clienților în ceea ce privește disciplina efectuării plăților,
- Recuperarea datoriilor de la cumpărător este inclusă în preț; Eximbanka se folosește de o rețea de agenții specializate pentru recuperarea datoriilor,
- În momentul plății asigurării, Eximbanka devine proprietarul datoriei, ceea ce îmbunătățește situația financiară a clientului.

Riscurile acoperite pot fi economice și politice.

Banca Slovacă pentru Garanții și Dezvoltare (SZRB)

Înființată în anul 1991, ca bancă deținută în totalitate de Ministerul de Finanțe. La crearea băncii au fost luate drept model Bürges Förderungsbank, Finanzierungsgarantie-Gesellschaft (Austria) și Sofaris (Franța). În anul 2002 a devenit societate pe acțiuni.

În momentul de față, banca întreprinde două tipuri majore de activități, de garantare și de creditare, iar printre zonele din economie cărora li se adresează sunt sectorul agricol, IMM-uri și îmbunătățirea stocului de locuințe (renovări).

Garantare (produse pentru IMM-uri)

- Programul de garanții pentru împrumuturi
- Este orientat mai cu seamă către IMM-uri, dar poate fi accesat și de către alte zone ale economiei: dezvoltare regională (investiții în infrastructură, locuințe, facilități social-culturale, facilități în sectorul

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

turismului), protecția mediului, dezvoltarea surselor de energie regenerabilă, eficientizare energetică. Beneficiarii pot fi persoane fizice, persoane juridice sau municipalități. Nu există obligația legală pentru SZRB de a emite garanții pentru toate solicitările; SZRB ia decizia de a acorda sau nu o garanție pe baza unei analize economico-financiare a clientului.

➤ Programul Fast Bank Guarantees I (KLASIK)

Scopul programului este de a îmbunătăți accesul la credite pentru IMM-uri. Beneficiari sunt IMM-urile cu o vechime de cel puțin 1 an, care nu au obligații fiscale restante și nu iau parte ca învinuit într-un proces.

➤ Suma maximă pentru care se poate emite garanția nu trebuie să depășească 55% din principalul creditului. Creditul poate fi între 16.600 și 340.000 euro, iar maturitatea de până la 7 ani.

➤ Programul Fast Bank Guarantees II (PRÉMIUM)

Este similar cu programul anterior, cu excepția sumelor minime și maxime ale creditului acordat de banca comercială: între 341.000 și 1.000.000 euro.

Creditare

➤ Programul de împrumuturi directe

Beneficiari sunt o serie mai largă de agenți economici, printre care și IMM-uri și urmărește finanțarea investițiilor sau a altor proiecte ale acestora. Suma minimă acordată este de 6.500 euro. Durata pentru care se acordă este de cel mult 10 ani, pentru creditele pentru finanțarea de investiții, sau de 3 ani, pentru creditele pentru finanțarea operațiunilor curente. Pentru proiecte de investiții de amploare, durata maximă poate fi de 25 de ani.

➤ Programul de micro-credite

Este dedicat firmelor mici, cu cel mult 50 de angajați, o cifră de afaceri de cel mult 7 mil. Euro și un cont de profit și pierdere de cel mult 5 mil. Euro, precum și întreprinzătorilor individuali.

Beneficiarii trebuie să fie independenți din punct de vedere economic, să aibă o valoare piață mai mare decât suma obligațiilor financiare, întreprinzătorii individuali nou înființați trebuie să dovedească

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

deținerea de cunoștințe și abilități pentru a reuși în domeniul lor de activitate, să cofinanțeze din surse proprii cel puțin 25% din suma necesară proiectului respectiv de investiții, să demonstreze viabilitatea proiectului, să nu aibă datorii restante.

Micro-creditele sunt acordate pentru:

- i. Finanțarea nevoilor pe termen mediu și lung (pentru asigurarea capitalului de lucru pentru dezvoltarea afacerii);
- ii. Pentru achiziționarea de active corporale și necorporale;
- iii. Pentru construirea și modernizarea de active fixe, dacă aceasta se va realiza pe teritoriul Slovaciei.

Sumele minimă și maximă care pot fi acordate ca micro-credit sunt între 3.000 și 50.000 euro, acordarea se poate face într-o singură tranșă sau în mai multe, iar maturitatea este de cel mult 5 ani, cu o maturitate recomandată de 2 ani în cazul finanțării nevoilor curente, cu perioade de grație între 3 – 6 luni.

- Programe de credit pentru grupuri specifice de solicitanți (femei și tineri)

Programul Podnikateľka se adresează întreprinderilor mici deținute de întreprinzători femei și întreprinzătorilor individuali femei.

Sumele minimă și maximă care pot fi acordate ca micro-credit sunt între 3.000 și 33.000 euro, acordarea se poate face într-o singură tranșă sau în mai multe, iar maturitatea este de cel mult 5 ani, cu o maturitate recomandată de 2 ani în cazul finanțării nevoilor curente, cu perioade de grație între 3 – 6 luni.

Programul Mladých se adresează tinerilor. Astfel, condițiile de eligibilitate prevăd necesitatea ca întreprinzătorul să fie o persoană de cel mult 30 de ani la momentul solicitării creditului, sau, în cazul în care firma este societate cu răspundere limitată sau societate pe acțiuni, cel puțin jumătate din părțile sociale/ acțiuni sunt deținute de investitori cu vârsta sub 30 de ani, din care o parte participă activ la desfășurarea afacerii.

Restul caracteristicilor sunt similare cu cele ale programului de credite pentru femei, cu excepția sumei maxime, care este de 43.000 euro.

- Programul de credit Rozvoj III – VIDIEK, pentru IMM-urile din mediul

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

rural

Zonele rurale se referă la localitățile cu cel mult 25.000 locuitori. Beneficiari pot fi IMM-urile și întreprinzătorii individuali din domeniul agricol înregistrați în aceste zone.

Acest program finanțează investiții în active fixe. Sunt excluse creditele pentru finanțarea de activități financiare și refinanțarea unor credite mai vechi.

➤ Programul de credite Land

Este destinat IMM-urilor și întreprinzătorilor individuali care desfășoară activități în domeniul agricol. Finanțează achiziționarea de pământ cultivabil.

➤ Programul de credite POLNOúver

Se adresează IMM-urilor și întreprinzătorilor individuali din domeniul agricol care beneficiază de plăți unice din partea Agenției de Plăți în Agricultură (din Politica Agricolă Comună) în vederea asigurării lichidităților pentru cheltuieli operaționale necesare între două plăți unice.

➤ Programul de credite pentru pregătirea și implementarea proiectelor finanțate din fonduri și granturi

Se adresează mai multor categorii de agenți economici, printre care și IMM-uri și urmărește facilitarea pregătirii și implementării de planuri de afaceri în domeniul economiei cunoașterii, care sunt cofinanțate din fonduri europene sau alte fonduri.

➤ Programul de credite INVEST

Se desfășoară din fonduri de la Banca Europeană de Investiții (BEI) și este dedicat IMM-urilor din Slovacia, entități economice independente.

Sunt finanțate achiziționarea de active corporale, cu excepția pământului, active necorporale, creșterea capitalului operațional, necesară pentru dezvoltarea afacerii.

Suma maximă acordată este de 25 mil. Euro, iar suma maximă acordată fără necesitatea unei cofinanțări din partea beneficiarului este de 12,5 mil. Euro. Dacă proiectul de investiții beneficiază și fonduri

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

	din partea UE, atunci cele două surse combinate nu pot depăși valoarea proiectului. Durata de implementare a proiectului trebuie să fie de până la 3 ani. Maturitatea împrumutului este între 2 și 11 ani, cu o perioadă de grație de 2 ani.
Slovenia	Fondul Sloven pentru Întreprinderi Fondul Sloven pentru Întreprinderi (SEF) este principala instituție financiară având ca obiectiv facilitarea accesului IMM-urilor la surse de finanțare. În afară de diverse linii de creditare cu dobândă subvenționată, SEF implementează și un program special de garantare a împrumuturilor, în cooperare cu băncile comerciale. ➤ Garantarea împrumuturilor bancare cu dobândă subvenționată;➤ Co-finanțarea întreprinderilor inovatoare și întreprinderilor nou-înființate în medii inovatoare (parcuri tehnologice, incubatoare de afaceri din întreprinderi sau universități);➤ Contra-garanții pentru schemele de garantare regionale acordate cu sprijinul Fondului European pentru Investiții, prin Programul Cadru Comunitar Competitivitate și Inovare. IMM-urile transmit solicitările la Agențiile Regionale de Dezvoltare sau alte instituții care gestionează scheme de garantare regionale și care au semnat acorduri de cooperare cu SEF, iar acestea din urmă solicită contra-garanțiile de la SEF;➤ Co-finanțarea achizițiilor de echipament tehnologic nou. Agenția pentru Întreprinderi și Investiții Străine (JAPTI) ➤ Vouchere pentru consultanță – cu scopul de a încuraja IMM-urile să apeleze la experți externi. Serviciile de consultanță subvenționate pot avea ca obiect: funcționarea companiei, pregătirea programelor, proiectelor de dezvoltare, planurilor de afaceri, alegerea statutului legal adecvat al viitoarei întreprinderi;➤ Vouchere pentru pregătire profesională – o schemă similară voucherelor pentru consultanță, care se adresează antreprenorilor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

	potențiali și angajaților IMM-urilor; ➤ Vouchere pentru inovare – sprijin acordat IMM-urilor pentru transferul de know-how și tehnologie și depunerea de brevete la autoritatea slovenă pentru protecția drepturilor de proprietate industrială.
Spania	Împrumuturi în condiții preferențiale acordate de Compania Națională Spaniolă pentru Inovare (ENISA) Directoratul-General pentru Politica în domeniul IMM din cadrul Ministerului Industriei, Turismului și Comerțului oferă finanțare întreprinzătorilor individuali și IMM-urilor, prin intermediul Companiei Naționale Spaniole pentru Inovare (ENISA). Sunt disponibile următoarele linii de creditare: ➤ Pentru înființarea de companii: împrumuturi pentru achiziția de active fixe sau de active circulante necesare desfășurării activității, acordate întreprinderilor înființate cu cel mult 18 luni înainte de depunerea cererii.➤ Pentru întreprinderile inovatoare: credite pentru IMM-uri care doresc să își modernizeze structura de producție sau de gestiune, inclusiv prin inovare non-tehnologică, credite pentru IMM-urile bazate pe tehnologie care dezvoltă noi produse, procese sau servicii, co-finanțare pentru IMM-urile inovatoare propuse de societățile de capital de risc care au încheiat acorduri de parteneriat cu ENISA, co-finanțare pentru IMM-urile inovatoare din regiunile ale căror Agenții de Dezvoltare Regională au încheiat acorduri de parteneriat cu ENISA, co-finanțare pentru IMM-urile inovatoare propuse de rețelele de Business Angels cu care ENISA a încheiat acorduri de parteneriat. Business Angels sunt investitori individuali care au o expertiză deosebită în anumite domenii și dispun de capital pe care doresc să îl investească. Scopul lor este de a promova proiecte de afaceri cu potențial mare de creștere, în stadiile de început, punând la dispoziția întreprinzătorilor capital și cunoștințe de management. Diferența dintre Business Angels și investitorii tradiționali constă în faptul că primii se implică și în managementul afacerilor.➤ Pentru dezvoltarea afacerilor: împrumuturi pentru achizițiile și fuziunile realizate de întreprinderile mici și împrumuturi-punte pentru întreprinderile cu capitalizare bursieră medie, care să acopere

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

cheltuielile acestora pe perioada pregătirii întreprinderii pentru intrarea pe piața extrabursieră

Instrumente care să faciliteze accesul la surse de finanțare private

- Refinanțare pentru Asociațiile de Garantare Reciprocă – pentru garanțiile acordate întreprinzătorilor individuali și IMM-urilor prin intermediul Companiei Spaniole de Refinanțare (CERSA);
- Sprijin financiar pentru rețelele de Business Angels care demonstrează că pot contribui efectiv la atragerea de fonduri oferite de investitori privați în proiectele inovatoare ale întreprinzătorilor individuali și IMM-urilor, prin intermediul Programului de Sprijin pentru Rețelele Naționale de Business Angels;
- Sprijin financiar pentru întreprinderile care doresc să intre pe piața extrabursieră, sub forma unor credite fără dobândă acordate prin ENISA pentru a le permite să suporte costurile de pregătire.

Programul de micro-credite pentru femeile-întreprinzător

Programul se desfășoară în baza a două acorduri de colaborare reînnoite anual: unul între Ministerul Industriei, Turismului și Comerțului, Ministerul Egalității și Confederația Spaniolă a Băncilor de Economii, iar celălalt între Ministerul Egalității și opt organizații ale femeilor de afaceri. Ministerul Egalității finanțează organizațiile femeilor de afaceri, care oferă consultanță personalizată și asistență tehnică femeilor de afaceri care doresc să participe la program. De asemenea, oferă consultanță întreprinderilor după ce acestea au beneficiat de micro-credite și au intrat pe piață. Confederația Spaniolă a Băncilor de Economii are un rol de diseminare a informațiilor referitoare la program, prin băncile membre.

Împrumuturi în condiții preferențiale acordate de Institutul Oficial de Credite (ICO)

Institutul Oficial de Credite este o instituție de creditare deținută de statul spaniol, prin Ministerul Economiei și Finanțelor. ICO urmărește stimularea sectorului de cinematografie și transporturi, promovarea inovării tehnologice și a surselor de energie regenerabilă, precum și sprijinirea întreprinderilor spaniole care doresc să se extindă pe plan internațional. ICO asigură finanțare

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional “Dezvoltarea
Capacității Administrative”

pe termen mediu și lung prin două tipuri de activități: mediere sau împrumuturi de tip “second-floor” (acordate prin intermediul băncilor) și operațiuni directe (acordate direct de ICO). Principalele instrumente destinate IMM-urilor sunt facilitatea de investiții ICO 2010 (linie de creditare pentru finanțarea investițiilor realizate pe teritoriul național de întreprinzătorii individuali, IMM-uri și alte întreprinderi) și facilitatea ICO 2010 pentru întreprinzători (linie de creditare pentru micro-întreprinderi sau întreprinzători individuali care se încadrează în cerințele pentru micro-întreprinderi și se află la începutul activității).

Societățile de Garantare Reciprocă

Societățile Mutualiste sau Societățile de Garantare Reciprocă (SGR) sunt instituții financiare non-profit, cu domeniu de activitate specific (pe regiuni sau într-o măsură mai mică, pe sectoare), al căror scop principal este de a asigura accesul IMM-urilor la credite și, în general, la condiții de finanțare mai avantajoase, prin acordarea de garanții. De asemenea, SGR acordă consultanță financiară întreprinderilor și pot încheia cu instituțiile financiare acorduri pentru linii de credit, acordând astfel și finanțare în condiții avantajoase.

Pentru a beneficia de serviciile acestora, IMM-urile trebuie să devină acționari ai SGR. Dacă o IMM nu își plătește datoriile față de banca comercială, aceasta își recuperează creanța de la o Asociație a SGR, care la rândul ei va recupera o parte din sumă de la CERSA.

Compania Spaniolă de Refinanțare (CERSA)

CERSA este o societate deținută de statul spaniol prin Ministerul Industriei, Turismului și Comerțului. Principala activitate a CERSA este refinanțarea sau acoperirea parțială a riscurilor asumate de Asociațiile Societăților de Garantare Reciprocă în numele IMM-urilor care au nevoie de garanții suplimentare pentru a obține acces la credite. Pe partea de finanțare, CERSA acordă prioritate investițiilor și proiectelor inovatoare, precum și micro-întreprinderilor și companiilor nou-înființate.

Suedia

Împrumuturi în condiții preferențiale acordate de ALMI

ALMI Företagspartner AB, deținută de statul suedez, urmărește să sprijine

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

IMM-urile prin servicii de consultanță și finanțare, precum și să încurajeze crearea de întreprinderi noi. ALMI acordă împrumuturi în completarea fondurilor proprii ale întreprinderii sau a unui credit bancar și micro-împrumuturi pentru întreprinzătorii cu nevoie de finanțare reduse.

ALMI Invest este o filială a ALMI. Jumătate din capitalul său provine din fondurile structurale europene, iar cealaltă jumătate provine de la societatea-mamă și de la investitori regionali. Profiturile generate sunt reinvestite, ceea ce înseamnă că ALMI Invest este ceea ce se numește un fond Evergreen. Investițiile sunt realizate întotdeauna împreună cu un partener de investiții (un alt fond de capital de risc sau un business angel, din Suedia sau străin).

Subvenții pentru IMM-urile participante la proiecte europene de colaborare tehnologică

Agencia Governamentală Suedeză pentru Sisteme de Inovare (VINNOVA) promovează inovarea prin cercetare și dezvoltare. Prin programul SMINT, VINNOVA, acordă subvenții care să permită IMM-urilor să realizeze studii de fezabilitate/studii preliminare în vederea participării la programe cu finanțare europeană. De asemenea, VINNOVA organizează anual un concurs pentru întreprinderile nou-înființate, bazate pe cercetare-dezvoltare.

Finanțarea capitalului de risc

Industrifonden este o fundație independentă înființată de statul suedez, care investește în IMM-urile cu potențial de creștere pe piața internațională, intervenind atât prin investiții în capital de risc, cât și prin împrumuturi. Fondul acționează ca un investitor minoritar activ, dobândind participații de 15-50% din capitalul întreprinderilor. Implicarea Industrifonden într-o întreprindere durează între 5 și 10 ani.

De asemenea, Industrifonden acordă împrumuturi. Acestea au în vedere fie dezvoltarea întreprinderilor tehnologice aflate la începutul activității, fie extinderea întreprinderilor care deja sunt profitabile.

Ungaria

Programul de micro-credite "New Hungary"

Bugetul programului, alocat pentru perioada 2008-2013 este finanțat în proporție de 85% din Fondurile Structurale ale UE și 15% de la bugetul

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

național. Societatea Venture Finance Hungary (MV) acorda micro-creditele de refinanțare în condiții preferențiale unor intermediari selectați prin licitație, din bugetele Priorității 4 EDOP și programelor CHOP 1.3. Scopul este de a asigura accesul la facilități de finanțare în condiții mai favorabile micro-întreprinderilor solvabile, dar care nu pot fi finanțate sau nu pot fi finanțate în totalitate de băncile comerciale. Intermediarii sunt instituții de creditare sau societăți financiare deținute în cea mai mare parte de instituții de creditare, Fundația pentru dezvoltarea întreprinderilor și societăți financiare, altele decât instituțiile de creditare.

Programul de Împrumuturi New Hungary pentru IMM-uri

Programul face parte din pachetul guvernamental de gestionare a crizei și stimulare economică și vizează acordarea, în condiții preferențiale, de împrumuturi pentru investițiile realizate de IMM-uri, cu termen de rambursare de 1-10 ani.

Programul de Împrumuturi New Hungary pentru capital operațional

Fondurile sunt alocate beneficiarilor finali (IMM-uri furnizoare de produse sau servicii, cu sediul pe teritoriul Ungariei sau în Spațiul Economic European, dar având o filială pe teritoriul Ungariei), prin intermediarii MV și MFB.

Programele de Împrumuturi New Hungary derulate prin MFB (Banca Maghiară pentru Dezvoltare)

Banca Maghiară pentru Dezvoltare (MFB) este deținută în proporție de 100% de statul maghiar. Misiunea MFB este de a finanța proiectele maghiare de investiții, contribuind astfel la implementarea obiectivelor politicii de dezvoltare. Principala sarcină este aceea de a acorda fonduri (atruse de pe piața monetară și de capital) în condiții preferențiale, dar ținând cont și de piață.

- Programul de Împrumuturi New Hungary pentru Dezvoltarea Întreprinderilor - urmărește să extindă împrumuturile preferențiale acordate întreprinderilor în vederea creșterii rolului acestora în angajarea forței de muncă și întărirea capacității acestora de inovare și furnizare, finanțând investițiile de capital pentru protecția mediului și a

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Inovație în administrație

Fondul Social European

Ministerul Administrației și
Internelor

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

sănătății, precum și proiectele de dezvoltare și investiții, cu accent îndeosebi pe proiectele din cadrul Planului de Dezvoltare New Hungary și Planului de Dezvoltare Rurală New Hungary;

- Împrumuturi Suplimentare pentru Proiecte – finanțare suplimentară pentru proiectele din cadrul Planului de Dezvoltare New Hungary, Planului de Dezvoltare Rurală New Hungary și altor proiecte;
- Programul Microcredit Plus – finanțare pe termen lung în condiții preferențiale pentru obiective de investiții și dezvoltare. Programul este gestionat de rețeaua agențiilor locale pentru întreprinderi, sub coordonarea Fundației Maghiare pentru Dezvoltarea Întreprinderilor;
- Programul New Hungary de Creditare a Întreprinderilor Mici - finanțare pe termen lung pentru întreprinderile mici și micro-întreprinderi. Valoarea împrumuturilor poate fi de 1-50 milioane HUF. Se desfășoară prin agențiile MFB;
- Programul New Hungary de Creditare a IMM-urilor - împrumuturi cu dobândă preferențială pe termen lung;
- Programul New Hungary de Împrumuturi pentru Capital Circulant - împrumuturi în condiții preferențiale acordate micro-întreprinderilor și IMM-urilor pentru rezolvarea problemelor legate de insuficiența temporară a fondurilor;
- Fondul Japonez-Maghiar pentru Finanțarea IMM-urilor - înființat de MFB și un investitor privat listat la bursa de valori (SBI Holdings Inc. din Japonia).

Programul Național de Micro-credite coordonat de Fundația Maghiară pentru Promovarea Întreprinderilor

Sursa finanțării este Fondul Național de Micro-credite, de tip revolving, înființat de statul maghiar și gestionat de Fundația Maghiară pentru Promovarea Întreprinderilor. Evaluarea proiectelor este făcută de agențiile locale pentru întreprinderi, fiecare dintre acestea având un contract individual cu Fundația pentru implementarea programului.

Cardul Szechenyi

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație

Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"

Cardul Szechenyi este o schemă de creditare destinată micro-întreprinderilor și IMM-urilor, cu dobândă subvenționată de stat, în scopul de a acorda credite cu obiectiv general antreprenorilor cu o activitate de cel puțin 1 an. Avantajul principal al cardului este acela de a oferi acces rapid la finanțare, fără a fi nevoie de garanții imobiliare. Inițial au fost introduse două tipuri de card, în valoare de 500.000 HUF (aprox. 1845 Euro) și 1 milion HUF (3690 Euro), ulterior fiind adăugate și carduri cu valori mai mari.

Garantarea împrumuturilor

Cel mai important rol îl are Garantiqa Hitelgarancia Zrt. (Garantiqa), fondată de statul maghiar împreună cu cele mai importante bănci comerciale, bănci cooperatiste și o serie de asociații patronale. Garantiqa nu oferă doar garantarea împrumuturilor bancare ale IMM-urilor în condiții preferențiale, ci oferă și alte garanții, regarantate de stat, pentru leasing financiar sau tranzacții de factoring, precum și micro-credite. În cazul împrumuturilor/garanțiilor bancare standard, de valoare relativ mică, pentru care majoritatea riscurilor pot fi anticipate, garanția solidară și indivizibilă acordată de Garantiqa poate fi folosită în cadrul unui acord de cooperare între Garantiqa și instituția de creditare.